

श्री दुर्गा
सप्तशति

प्रस्तावना

ॐ श्री दुर्गकाली देव्याः नमः ।

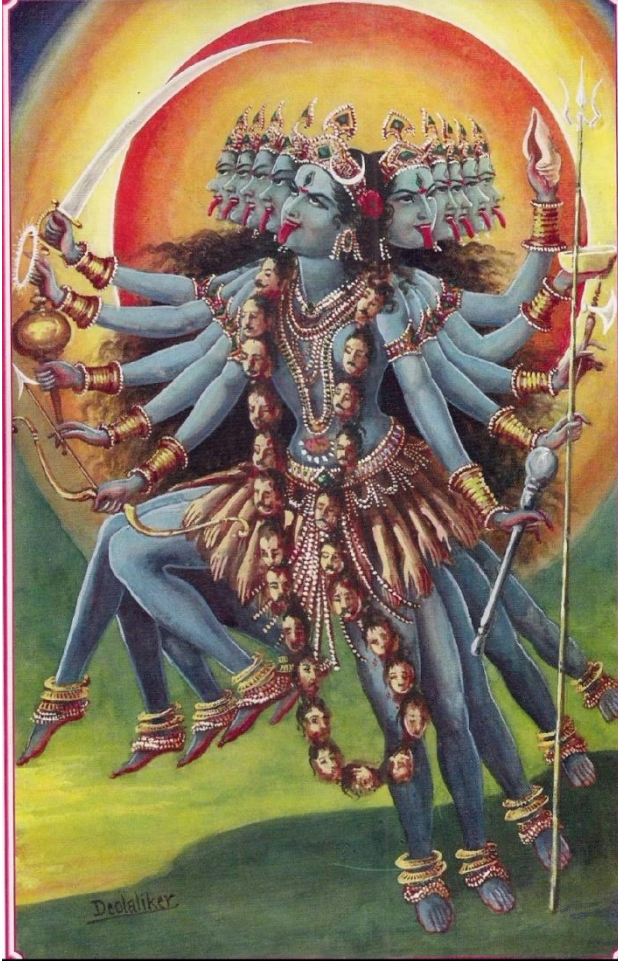
माँ भगवती की प्रेरणा मात्र तथा सदा बने हुए आशीर्वाद से ही प्रस्तुत ग्रन्थ के संकलन का सौभाग्य मुझे प्राप्त हुआ । प्रस्तुत ग्रन्थ दुर्गा सप्तशती की एक एक प्राचीन पाण्डुलिप्पी से संकलित किया गया है। इस ग्रन्थ से जुड़ी मेरी भावनाओं को मैं व्यक्त करने में मैं असमर्थ हूँ, किन्तु संक्षेप में यह है की मेरे जीवन के बाल्य काल में मैं अपने दादाजी (बाई जी) को इस ग्रन्थ का अध्यन करते हुए देखता था। प्रत्येक नवरात्र में विधिवत पूजा की जाती थी। तब से ही भीतर यह इच्छा थी की उप्युक्त ग्रन्थ का संकलन किया जाये। गुरु जी की प्रेरणा तथा आशीर्वाद से यह दुर्गम कार्य अति सुगम हुआ। मेरे माता, पिता, भगिनी एवम् मेरी भार्या अंकिता वत्स के भरपूर सहयोग से मैं इस ग्रन्थ को संकलन में सफल हो पाया। और मेरे पुत्र पार्थ शर्मा के स्नेहवशिभूत होकर मैंने इस ग्रन्थ को प्रकाशित

करने के प्रेरणा की। इस ग्रन्थ के संकलन में अनेक व्यक्तियों का सहयोग प्राप्त हुआ। कुछ स्तोत्र जो अब किसी प्रकाशित पुस्तक में प्राप्त नहीं हैं egangotri से उपलब्ध हुए, इसके अतिरिक्त अनिमेष नागर (उज्जैन), चेतन पाण्डेय, श्रीवत्सा तथा अन्य मित्रों का सहयोग रहा।

प्रस्तुत ग्रन्थ में प्रचलित सप्तशती से कुछ भेद है । प्रारम्भित पूजा में कुछ विशेष मंत्र हैं तथा उत्तरार्ध में रहस्यों के स्थान पर पंचस्तवी के स्तोत्र एवं इन्द्राक्षी स्तोत्र, ज्वालामुखी स्तोत्र एवं लघु सप्तशती है । इस ग्रन्थ में कुछ अन्य-स्तोत्र सम्मिलित किये गए हैं जो मूल पाण्डुलिप्पी में नहीं हैं ।

पुस्तक प्राप्त करने के लिये -

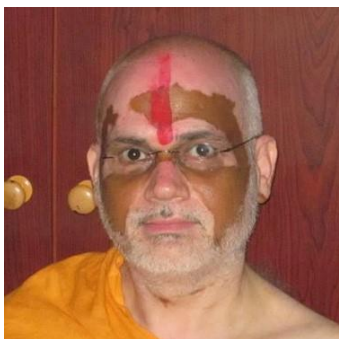
<https://narindersharmasite.wordpress.com/2019/11/28/shri-durga-saptahati/>

ॐ जयन्ति मङ्गला काली भद्रकाली कपालिनी
दुर्गाक्षमा शिवाधायत्री स्वाहा स्वधा नमोस्तुते ॥
उग्रचण्डा प्रचण्डा च चण्डोग्रा चण्डनायिका।
चण्डा चण्डवती चैव चामुण्डा चण्डिका तथा॥

माया कुण्डलीनी क्रिया मधुमयी काली कलामलिनी
मातङ्गी विजया जया भगवती गौरी शिवा शाम्भवी ।
शक्तिः शङ्करवल्लभा त्रिनयना वाग्वदिनी भैरवी
ह्रींकारी त्रिपुरे परापरमयी माता कुमारीत्यसि ॥

पूज्य गुरुदेव रविकान्त तिवारी जी

पूज्य श्री पंडित कर्मचंद जी (बाई जी)

॥ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः॥

॥ ॐ श्री गणेशाय नमः ॥

॥ अथः ॥

ॐ जयन्ति मङ्गला काली भद्रकाली कपालिनी दुर्गाक्षमा
शिवाधारी स्वाहा स्वधा नमोस्तुते । १।

[अपने सम्प्रदाय के अनुसार पूजापूर्वाङ्ग सम्पन्न करे । शाक्तपवित्रधारण-मूल मंत्र से धारण करे ।

आचमन- ऐं आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ ह्रीं विद्यातत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥
क्लीं शिवतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ ऐं ह्रीं क्लीं सर्वतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥ ततः
मूल मंत्रेण प्राणायामं कुर्यात् ॥ प्राणायाम- ऐं-१६, ह्रीं-३२, क्ली-६४ ; यदि
अशक्तौ -ऐं-३, ह्रीं-६, क्लीं-९ ततः श्रीगणेश गुर्वादीन्नत्वा।

सङ्कल्प - ॐ तत्सदद्य ब्रह्मणो द्वितीय प्रहरार्द्धे श्री श्वेतवाराहकल्पे जम्बूद्वीपे
भरतखण्डे ह्यार्यावर्तेक देशान्तरगते कलियुगे कलिप्रथमचरणे पुण्यक्षेत्रेऽमुक
अंगिरा सम्बत्सरे अमुक ऋतौ अमुकमासे अमुकपक्षे अमुकतिथौ अमुकवासरे
अमुकनक्षत्रे अमुकयोगे अमुककरणे अमुकामुकराशिस्थ रव्यादिग्रहस्थित
बेलायाममुक गोत्रोत्पन्नामुकशर्मा जन्मलग्नात् वर्षलग्नाद्गोचरादमुकामुक ४।८।१२
स्थान स्थितसूर्यादिक्रूरग्रहा तज्जनितारिष्ट निवृत्ति पूर्वकं दशान्तरदशा चोपदशा
दिनदशाजनितारिष्ट ज्वर पीडा दाहपीडा नेत्रकर्णोदरादिपीडा निवृत्तिपूर्वकं
अल्पायुनिवृत्ति पूर्वकश्चाधिदैविकाधिभौतिकाध्यात्मिकजनित क्लेश कायिक
वाचिक मानसिक त्रिविधाघौघ निवृत्ति पूर्वकं श्रीजगदम्बा प्रसादसिद्धिद्वारा
सर्वापन्निवृत्तिपूर्वक सर्वाभीष्टफलावाप्ति धर्मार्थ काम मोक्ष चतुर्विध पुरुषार्थ
सिद्ध्यर्थ राजद्वारतः व्यापारतश्च लाभार्थ विजयार्थ शरीरारोग्यार्थ
परमैश्वर्यादिप्राप्त्यर्थ अस्माकंसर्वेषांसकुटुम्बानां
क्षेमस्थैर्यायुरारोग्यैश्वर्याभिवृद्ध्यर्थसमस्त मंगलावाप्त्यर्थ श्रीचण्डीपूजामहंकरिष्ये ॥
तदनन्तर रक्षार्थ मातृका कवच का पाठ करे ॥

मातृकाकवच ॥ ॐ शिरो रक्षे ब्रह्माणि मुखं माहेश्वरी तथा

ग्रीवां रक्षतु कौमारी हृदं रक्षतु वैष्णवी ॥ वाराही नाभिदेशंतु
कटिमैन्द्रीतु रक्षतु चामुण्डा जानुदेशंतु पादौ रक्षतु चण्डिका ।३।
अङ्गप्रत्यङ्ग सन्धिश्च सदा रक्षन्तु मातरः ।४।
दुर्गा सूक्तम् ॥ ॐ जातवेदसे सुनवाम सोममरातीयतो निदहाति
वेदः स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः॥
इति मूल ॥ ॥ अङ्ग न्यास ॥ ॥ॐ जातवेदसे ललाटे ।
सुनवाम कर्णयोः । सोमं नासिकायां । अराति चक्षुषे । यतु
ओष्ठयोः । निः दन्तेषु । दहाति तालुनि । वेदः जिह्वायां । सु
ग्रीवायाम् । नः वाह्वोः । पर्षः हृदि । अति स्तनयोः । दुः कुक्षौ
। गाणि नाभौ । विश्वा पृष्ठे । नावा पाणयोः । इव वृषणयोः ।
सिन्धु शिश्रे । दुः कट्यां । इत ऊर्वोः । अति जङ्घयोः । अग्नि
पादयोः ॥ इति ॥ ॥ अङ्गन्यास ॥ ॥ॐ ह्रां हृदियाय नमः । ॐ
ह्रीं शिरसे स्वाहा । ॐ ह्रं शिखायै वषट् । ॐ ह्रैं कवचाय हुं ।
ॐ ह्रौं नेत्राभ्यां वौषट् । ॐ ह्रः अस्त्राय फट् ॥
॥ करन्यास ॥ ॥ॐ ह्रां अङ्गुष्ठाभ्यं नमः । ॐ ह्रीं तर्जनीभ्याम्
नमः । ॐ ह्रं मध्यमाभ्याम् नमः । ॐ ह्रैं अनामिकाभ्याम् नमः ।
ॐ ह्रौं कनिष्ठिकाभ्याम् नमः । ॐ ह्रः करतल करपरिष्ठभ्याम्
नमः ॥ इति ।

तदनन्तर निम्न द्वारपाल देवताओं की पूजा करे ।

ॐ ह्रीं श्रीं गणपतये नमः ॥१॥ वामे

ॐ ह्रीं श्रीं क्षेत्रपालाय नमः ॥२॥ दक्षे

ॐ ह्रीं श्रीं तीक्ष्णशृङ्गाय नमः ॥३॥ वामे

ॐ ह्रीं श्रीं वनस्पतिपुत्राय सिंहाय नमः॥४॥दक्षे ॥ इति द्वारपाल
पूजा ॥ तदनन्तरगुरु(मण्डल)का पूजन करे। ॥ॐ गुरुवे नमः । ॐ
परमाचार्याय नमः । ॐ परमेष्ठिने नमः । ॐ आदिसिद्धे नमः ।
इति गुरु पूजा । तदनन्तर निम्न देवताओ की पूजा करे ॥ॐ ह्रीं श्रीं
वैष्णवे नमः । ॐ ह्रीं श्रीं वैष्णव्यै नमः । ॐ ह्रीं श्रीं रुद्राय नमः
। ॐ ह्रीं श्रीं रुद्राण्यै नमः । ॐ ह्रीं श्रीं ब्रह्मण्यै नमः । ॐ ह्रीं
श्रीं ब्रह्माण्यै नमः । इति पूर्व॥ॐ ह्रीं श्रीं कौमाय्यै नमः। ॐ ह्रीं
श्रीं वाराह्यौ नमः ॥ इति उत्तरे ॥ ॥ ॐ ह्रीं श्रीं चण्डिकायै
नमः। ॐ ह्रीं श्रीं महालक्ष्म्यै नमः। इति पश्चिमे ॥ॐ ह्रीं श्रीं
चामुण्डायै नमः । ॐ ह्रीं श्रीं चण्डमूर्त्यै नमः ॥ इति दक्षिणे ॥
॥ निम्नमन्त्र से भगवती की पूजा करे॥
॥ ॐ ह्रीं श्रीं ह्रीं सः नमो भगवती महादुर्गे चण्डिकात्यायनि नमः
॥

निम्नमन्त्र से भगवती श्रीचण्डी का पुस्तक , चित्रपट, मूर्ति,खड्ग, बाण, मण्डल,
दर्पण, यन्त्र, आदि में आवाहन करे ।

॥ ॐ नमो पिशिताशिनि किणिकिणि त्रिशूलखड्गहस्ते
सिंहारुढे एह्योहि आगच्छ बलिं पूजा ग्रहग्रह सर्वसिद्धिं कुरु
कुरु स्वाहा ॥

निम्न मन्त्र से षडंग की पूजा करे ।

॥ॐ ह्रीं श्रीं विन्ध्यवासिन्यै नमः । ॐ ह्रीं श्रीं रक्तदन्तकायै
नमः। ॐ शताक्ष्यै नमः। ॐ शाकंभर्यै नमः । ॐ भीमायै नमः।
ॐ ह्रीं श्रीं भ्रामर्यै नमः।

॥ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्महे॥

निम्न मंत्र से भगवती को उपचार समर्पित करे ।

॥ॐ ह्रीं श्रीं चामुण्डायै पाद्यं अर्घ्यैचमनीयंस्नानियं गन्धपुष्पाक्षत
धूपदीपनैवेद्याचमनीयं॥

॥ इस मन्त्र से भैरव, योगिनी, गणपति, क्षेत्रपाल की पूजा करे ।

॥ॐ ह्रीं श्रीं चण्डकेचामुण्डे गणपतिपतिक्षेत्रपालाय नमः । इति
पूजा विधानं ।

॥ ॐ श्री गणेशाय नमः ॥ ॥ श्री देव्यकवचं ॥ श्री मार्कण्डेय
उवाच । ॥ॐ अस्य श्री देवीकवचस्तोत्रमन्त्रस्य ब्रह्मा ऋषिः

अनुष्टुप् छन्दः महाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वती देवता ऐं बीजं
ह्रीं शक्तिः क्लीं कीलकं महामाया प्रीत्यर्थे जपेपाठे विनियोगः ।

॥अथ ध्यानं॥ ॐ सृष्टौ संस्थापनाय त्वपहरण विधौ

मोहिनेनुग्रहेपि सर्वेषामङ्गलानां निजमहिम वशादक्रमेनैवयालं
नित्यं क्रीडा प्रसक्ता रचयति सकलं स्वात्मशक्त्या

प्रपञ्चसान्त्राणाय भूयादभिमत फलदा भद्रकाली च काली ॥

ॐ यद्ब्रह्म परमं लोके सर्वरक्षाकरं नृणाम् यन्न कस्यचिदाख्यातं
तस्मै ब्रूहि पितामह ॥ १॥ श्री ब्रह्मोवाच ॥ अस्ति गुह्यतमं विप्र

सर्वभूतोपकारकम् देव्यास्तु कवचं पुण्यं तच्छृणुष्व महामुने ॥ २॥

प्रथमं शैलपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी तृतीयं चन्द्रघण्टेति

कूष्माण्डेति चतुर्थकम् ॥ ३॥ पञ्चमं स्कन्दमातेति षष्ठं

कात्यायनीति च सप्तमं कालरात्रिश्च महागौरीति चाष्टमम् ॥ ४॥

नवमं सिद्धिदात्री च नवदुर्गाः प्रकीर्तिताः उक्तान्येतानि नामानि

ब्रह्मणैव महात्मना ॥ ५॥ अग्निना दह्यमानस्तु शत्रुमध्ये गतो रणे

विषमे दुर्गमे चैव भयार्ताः शरणं गताः ॥ ६॥ न तेषां जायते
किञ्चिदशुभं रणसङ्कटे नापदंस्तस्य पश्यन्ति शोकदुःखक्षयंकरी ॥
७॥ यैस्तु भक्त्या स्मृता नित्यं तेषां सिद्धिः प्रजायते प्रेतसंस्था तु
चामुण्डा वाराही महिषासना ॥ ८॥ ऐन्द्री गजसमारूढा वैष्णवी
गरुडासना माहेश्वरी वृषारूढा कौमारी शिखिवाहना ॥९॥ ब्राह्मी
हंससमारूढा सर्वाभरणभूषिता लक्ष्मीः पद्मासना देवी पद्महस्ता
हरिप्रिया ॥१०॥ श्वेतरूपधरा देवी ईश्वरी वृषवाहना
नानाभरणशोभाढ्या नानारत्नोपशोभिता ॥११॥ दृश्यन्ते
रथमारूढा देव्यः क्रोधसमाकुलाः शङ्खं चक्रं गदां शक्तिं हलं च
मुसलायुधम् ॥१२॥ खेटकं तोमरं चैव परशुं पाशमेव च
कुन्तायुधं त्रिशूलं च शार्ङ्गमायुधमुत्तमम् ॥१३॥ दैत्यानां
देहनाशाय भक्तानामभयाय च धारयन्त्यायुधानीत्यं देवानां च
हिताय वै ॥१४॥ नमस्तेऽस्तु महारौद्रे महाभयविनाशिनि त्राहि मां
देवि दुष्प्रेक्ष्ये शत्रूणां भयवर्धिनि ॥ १५॥ प्राच्यां रक्षतु मामैन्द्री
आग्नेय्यामग्निदेवता दक्षिणेरक्ष वाराहि नैऋत्यां खड्गधारिणी ॥
१६॥ प्रतीच्यां वारुणी रक्षेद्वायव्यां मृगवाहिनी उदीच्यां रक्षतु
कौमारी ईशान्यां शूलधारिणी ॥ १७॥ ऊर्ध्वं ब्रह्माणी मे रक्षेद्
धस्ताद् वैष्णवी तथा एवं दश दिशो रक्षेद्चामुण्डा शववाहना ॥
१८॥ जयामेचाग्रतः स्थातु विजया पातु पृष्ठतः अजिता
वामपार्श्वे तु दक्षिणे चापराजिता ॥१९॥ शिखां मे द्योतिनी
रक्षेदुमा मूर्ध्नि व्यवस्थिता मालाधरी ललाटे च भ्रुवौ

रक्षेद्यशस्विनी ॥२०॥ त्रिनेत्रा च भ्रुवोर्मध्ये यमघण्टा च नासिके
शङ्खिनी चक्षुषोर्मध्ये श्रोत्रयोर्द्वारवासिनी ॥२१॥ कपोलौ कालिका
रक्षेत् कर्णमूले तु शङ्करी नासिकायां सुगन्धा च उत्तरोष्ठे च
चर्चिका ॥२२॥ अधरे चामृतकला जिह्वायां च सरस्वती दन्तान्
रक्षतु कौमारी कण्ठदेशे तु चण्डिका ॥२३॥ घण्टिकां
चित्रघण्टेति महामाया च तालुके कामाख्या चिबुकं रक्षेद्वाचं मे
सर्वमङ्गला ॥२४॥ ग्रीवायां भद्रकाली च पृष्ठवंशे धनुर्धरी
नीलग्रीवा बहिष्कण्ठे नलिकां नलकूबरी ॥२५॥ खड्ग धारण्यु
भौस्कन्धौ वाहूमेवज्रधारिणी हस्तयोर्दण्डिनी रक्षेदम्बिका
चाङ्गलीषु च ॥२६॥ नखाञ्छूलेश्वरी रक्षेत् कुक्षौ रक्षेत्रलेश्वरी
स्तनौ रक्षेन्महादेवी मनःशोकविनाशिनी ॥२७॥ हृदये ललिता
देवी उदरे शूलधारिणी नाभिं च योगिनी रक्षे गुह्यं गुह्येश्वरी तथा
॥२८॥ पूतना कामिका रक्षेद्गुदे महिषवाहिनी कट्यां भगवती
रक्षेज्जानुमे विन्धवासिनी ॥२९॥ जङ्घे महाबला प्रोक्ता जानुमध्ये
विनायकी गुल्फयोर्नारसिंही च पादपृष्ठे तु तेजसी ॥३०॥
पादाङ्गलीः श्रीधरी रक्षेत्पादाधस्थल वासिनी दंष्ट्रकरालिनी
रक्षेत्केशांश्चैवोर्ध्वकेशिनी ॥ ३१॥ रोमकूपेषु कौमारी त्वचं
वागीश्वरी तथा रक्तमञ्जावसामांसान्यस्थिमेदांसि पार्वती ॥ ३२॥
अन्त्राणि कालरात्रिश्च पित्तं च मुकुटेश्वरी पद्मावती पद्मकोशे
कफे चूडामणिस्तथा ॥ ३३॥ ज्वालामुखी नसजालमभेद्या
सर्वसन्धिषु शुक्रं ब्रह्माणी मे रक्षेच्छायां छत्रेश्वरी तथा ॥ ३४॥

अहङ्कारं मनो बुद्धिं रक्षमे धर्मधारिणी प्राणापानौ तथा
व्यानमुदानं च समानकम् ॥ ३५॥ वज्रहस्ताचमे रक्षेत् प्राणान्
कल्याणशोभना रसे रूपे च गन्धे च शब्दे स्पर्शे च योगिनी ॥
३६॥ सत्त्वं रजस्तमश्चैव रक्षेत्रारायणी सदा आयु रक्षतु वाराही
धर्म रक्षतु वैष्णवी ॥ ३७॥ यशः कीर्तिं च लक्ष्मीं च सदा रक्षतु
मातरः गोत्रमिन्द्राणी मे रक्षेत् पशून्मे रक्ष चण्डिके ॥ ३८ ॥
पुत्रान् रक्षेन्महालक्ष्मीर्भार्या रक्षतु भैरवी धनेश्वरी धनं रक्षेत्
कौमारी कन्यकांस्तथा ॥ ३९ ॥ पन्थानं सुपथा रक्षेन्मार्ग
क्षेमकरी तथा राजद्वारे महालक्ष्मीर्विजया सर्वतः स्थिता ॥ ४०॥
रक्षाहीनं यतः स्थानं वर्जितं कवचेन तु तत्सर्वं रक्ष मे देवि
जयन्ती पापनाशिनी ॥ ४१॥ रक्ष मे सर्वगात्राणि दुर्गे दुर्गा
पहारिणी पदमेकं न गच्छेत्तु यदीच्छेच्छुभमात्मनः ॥ ४२॥
कवचेनावृतो नित्यं यत्र यत्रैव गच्छति तत्र तत्रार्थलाभश्च विजयः
सर्वकामका ॥ ४३॥ यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितम्
परमैश्वर्यमतुलं प्राप्नोति विपुलं पुमान् ॥ ४४॥ निर्भयो जायते
मर्त्यः सङ्ग्रामेष्वपराजितः त्रैलोक्ये च भवेत्पूज्यः कवचेनावृतः
पुमान् ॥ ४५॥ इदं तु देव्याः कवचं देवानामपि दुर्लभम् यः
पठेत्प्रयतो नित्यं त्रिसन्ध्यं श्रद्धयान्वितः ॥ ४६॥ दैवीकला
भवेत्तस्य त्रैलोक्ये चापराजितः जीवेद्द्वर्षशतं
साग्रमपमृत्युविवर्जितः ॥ ४७॥ नश्यन्ति व्याधयः सर्वे
लूताविस्फोटकादयः स्थावरं जङ्गमं चैव कृत्रिमं चैव यद्विषम् ॥

४८॥ अभिचाराणि सर्वाणि मन्त्रयन्त्राणि भूतले भूचराः
खेचराश्चैव कुलजाश्चौपदेशिकाः ॥ ४९॥ सहजा कुलजा माला
डाकिनी शाकिनी तथा अन्तरिक्षचरा घोरा डाकिन्यश्च महाबलाः
॥ ५०॥ ग्रहभूतपिशाचाश्च यक्षगन्धर्वराक्षसाः ब्रह्मराक्षसवेतालाः
कूष्माण्डा भैरवादयः ॥ ५१॥ नश्यन्ति दर्शनात्तस्य कवचे
हृदिसंस्थिते मानोन्नतिर्भवेद् राज्ञस्तेजोवृद्धिकरं परम् ॥ ५२॥
यशसावृद्धिते सोऽपि कीर्ति मण्डल भूतले जपेत् सप्तशतीं चण्डी
कृत्वा तु कवचं पुरा ॥५३॥ यावद्भूमण्डलं धत्ते सशैलवनकाननम्
तावत्तिष्ठति मेदिन्यां सन्ततिः पुत्रपौत्रिकी ॥ ५४॥ देहान्ते परमं
स्थानं सुरैरपि सुदुर्लभम् प्राप्नोति पुरुषो नित्यं महामायाप्रसादतः
॥ ५५॥ तस्मात्सर्व प्रयत्नेनकवची भवसर्वदा तथा जपन्सदा
भक्त्या कवचं कामदं मुने ॥५६॥ ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे
हरिहरब्रह्मविरचितं देवीकवचं ॥ ॥ श्री कीलकं ॥ ॥ॐ
विशुद्धज्ञानदेहाय त्रिवेदीदिव्यचक्षुषे श्रेयःप्राप्तिनिमित्ताय नमः
सोमार्धधारिणे ॥ १॥ सर्वमेतद्विजानीयान्मन्त्राणामभि
कीलकम् सोऽपि क्षेममवाप्नोति सततं जप्यतत्परः ॥ २॥
सिद्ध्यन्त्युच्चाटनादीनि वस्तूनि सकलान्यपि एतेन स्तुवतां देवी
स्तोत्र मात्रेण सिद्ध्यति॥ ३॥ न मन्त्रो नौषधं तस्य न किञ्चिदपि
विद्यते विना जप्येन सिद्ध्यन्ति सर्वमुच्चाटनादिकम् ॥ ४॥
समग्राण्यपि सिद्ध्यन्ति लोकशङ्कामिमां हरः कृत्वा निमन्त्रयामास
सर्वमेवमिदं शुभम् ॥ ५॥ स्तोत्रं वै चण्डिकायास्तु तच्च गुप्तं

चकार सः समाप्तिर्न च पुण्यस्य तां यथावन्निमन्त्रिणं ॥ ६॥
सोऽपि क्षेममवाप्नोति सर्वमेव न संशयः कृष्णायां वा
चतुर्दश्यामष्टम्यां वा समाहितः ॥ ७॥ ददाति प्रतिगृह्णाति
नान्यथैषा प्रसीदति । इत्थंरूपेण कीलेन महादेवेन कीलितम्
॥८॥ यो निष्क्रीलां विधायैनां नित्यं जपति संस्फुटम् । स
सिद्धः स गणः सोऽपि गन्धर्वो जायते नरः ॥९॥ न
चैवाप्यटतस्तस्य भयं क्वापीह जायते । नापमृत्युवशं याति मृतो
मोक्षमवाप्नुयात् ॥१०॥ ज्ञात्वा प्रारभ्य कुर्वीत न कुर्वाणो
विनश्यति । ततो ज्ञात्वैव सम्पन्नमिदं प्रारभ्यते बुधैः ॥११॥
सौभाग्यादि च यत्किञ्चिद् दृश्यते ललनाजने । तत्सर्वं
तत्तत्प्रसादेन तेन जाप्यमिदं जनैः ॥१२॥ शनैस्तु जप्यमानेऽस्मिन्
स्तोत्रे सम्पत्तिरुच्चकैः । भवत्येव समग्रापि ततः प्रारभ्यमेव तत्
॥१३॥ ऐश्वर्यं तत्प्रसादेन सौभाग्यारोग्यसंपदः शत्रुहानि करो
मोक्षः स्तूयते सत्त्विकैर्जनैः ॥ १४॥ ॥ इति श्री कीलक स्तोत्रं ॥ ॥
श्री अर्गला स्तोत्रं ॥ ॐ जयन्ती मङ्गला काली भद्रकाली
कपालिनी दुर्गा क्षमा शिवा धात्री स्वाहा स्वधा नमोऽस्तुते ॥
१॥ मधुकैटभविद्रावि विधात्रिवरदे नमः रूपं देहि जयं देहि यशो
देहि द्विषो जहि ॥ २॥ महिषासुरनिर्नाशि विधात्रिवरदे नमः रूपं
देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ३॥ रक्तबीजवधे देवि
चण्डमुण्डविनाशिनि रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥
४॥ शुभस्यैव निशुभस्यैव तथा धुम्राक्षव मर्दिनी रूपं देहि जयं

देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ५॥ वन्दिताङ्घ्रियुगे देवि
 सर्वसौभाग्यदायिनि रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥
 ६॥ अचिन्त्यरूपचरिते सर्वशत्रुविनाशिनि । रूपं देहि जयं देहि
 यशो देहि द्विषो जहि ॥ ७॥ नतेभ्यः सर्वदा भक्त्या चण्डिके
 दुरितापहे । रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ८॥
 स्तुवद्-भयो भक्तिपूर्वं त्वां चण्डिके व्याधिनाशिनि । रूपं देहि
 जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ९॥ देहि सौभाग्यमारोग्यं
 देहि देवि परं सुखम् । रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो
 जहि ॥ १०॥ विधेहि द्विषतां नाशं विधेहि बलमुच्चकैः । रूपं
 देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ ११॥ विधेहि देवि
 कल्याणं विधेहि परमां श्रियम् । रूपं देहि जयं देहि यशो देहि
 द्विषो जहि ॥ १२॥ सुरासुरशिरोरत्ननिघृष्टचरणेऽम्बिके । रूपं
 देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १३॥ विद्यावन्तं
 यशस्वन्तं लक्ष्मीवन्तं जनं कुरु । रूपं देहि जयं देहि यशो देहि
 द्विषो जहि ॥ १४ ॥ प्रचण्डदैत्यदर्पघ्ने चण्डिके प्रणताय मे ।
 रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १५ ॥ चतुर्भुजे
 चतुर्वक्त्रसंस्तुते परमेश्वरि । रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो
 जहि ॥ १६ ॥ कृष्णेन संस्तुते देवि शश्वद्भक्त्या सदांम्बिके ।
 रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १७ ॥
 हिमाचलसुतानाथसंस्तुते परमेश्वरि । रूपं देहि जयं देहि यशो
 देहि द्विषो जहि ॥ १८ ॥ इन्द्राणीपतिसद्भावपूजिते परमेश्वरि ।

रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ १९ ॥ देवि
प्रचण्डदोर्दण्डदैत्यदर्पविनाशिनी । रूपं देहि जयं देहि यशो देहि
द्विषो जहि ॥ २० ॥ देवि भक्तजनोद्दामदत्तानन्दोदयेऽम्बिके ।
रूपं देहि जयं देहि यशो देहि द्विषो जहि ॥ २१ ॥ पत्नीं
मनोरमां देहि मनोवृत्तानुसारिणीम् । तारिणि दुर्गसंसार-
सागरस्याकुलोद्भवां ॥२२॥ इदं स्तोत्रं पठित्वा तु महास्तोत्रं
पठेन्नरः । स तु सप्तशती संख्या वरमाप्नोति संपदः ॥ २३ ॥ ॥
इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे अर्गलास्तोत्रं संपूर्णम् ॥ ॥ ॐ चण्डिकायै नमः ॥
ॐ मूल मन्त्रेण प्राणायामं कुर्यात् च वा आचम्य आदौ स्थित्वा ॥ॐ अस्य
श्रीनवार्णमन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वर ऋषयः
गायत्र्युष्णिगनुष्टुभश्छन्दांसी महाकालीमहालक्ष्मीमहसरस्वती
देवता नन्दाशाकंभरीभीमाशक्तयः रक्तदन्तिकाभीमाभ्रामर्यौ
बीजानि अग्निवायुसूर्यस्तत्त्वानि यथाभीष्ट सिद्ध्यर्थे जपेविनियोगः
॥ ब्रह्मविष्णुमहेश्वरऋषयः शिरसि । गायत्र्युष्णिगनुष्टुभश्छन्दांसी
मुखे । महाकालीमहालक्ष्मीमहसरस्वतीदेवता हृदि ।
नन्दाशाकंभरीभीमाशक्तिभ्योनमः दक्षिणस्तने ।
रक्तदन्तिकाभीमाभ्रामर्यौबीजेभ्योनमः वामस्तने ।
अग्निवायुसूर्यौस्तत्त्वानिपुनः हृदि । फलं वेद्त्रयोद्भवंभूत्वाभीष्ट
सिद्ध्यर्थे जपे पाठे विनियोगः सर्वाङ्गे ॥ ॐ ऐं अंगुष्ठाभ्यां नमः ।
ॐ ह्रीं तर्जनीभ्यां नमः । ॐ क्लीं मध्यमाभ्यां नमः । ॐ
चामुण्डायै अनामिकाभ्यां नमः । ॐ विद्महे कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥ इति
 करन्यास ॥ ॐ ऐं नमः शिखायाम् । ॐ ह्रीं नमः दक्षिणनेत्रे । ॐ
 क्लीं नमः वामनेत्रे । ॐ चां नमः दक्षिणकर्णे । ॐ मुं नमः
 वामकर्णे । ॐ डा नमः दक्षिणनासाकायां । ॐ यै नमः
 वामनासाकायां । ॐ वि नमः मुखे । ॐ छे नमः गुह्ये ॥ इति
 वर्णन्यास ॥ ॐ ऐं हृदयाय नमः । ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा । ॐ क्लीं
 शिखायै वषट् । ॐ चामुण्डायै कवचाय हुम् । ॐ विद्मः
 नेत्रत्रयाय वौषट् । ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः अस्त्राय फट् ॥
 इति हृदयादिन्यास ॥ ॥इति मूलेन मूर्द्धादि पादान्तमष्टवारं व्यापकं कुर्यात्
 पाठान्ते पादादि मूर्द्धादिमष्टवारं व्यापकं कुर्यात् ॥ अथ ध्यानम् ॥
 शङ्खचक्रंगदांबाणान् चापंपाशं च खेटकं भुसुण्डंचशिरः खड्गं
 दधतीं दशवक्त्रकां ॥ १॥ तामसीं श्यामलां नौमि महाकालीं
 दशाम्बिकां काममालां च परशुं शूलं परिग्रमेव च ॥ २॥
 कुलिशं च धनुषपद्मं कुण्डिकां दण्डं मेव च शक्तिं घण्टेतिजलजं
 मुशलासीः सुदर्शनं ॥ ३॥ सुरापानं तथा दिव्यं दधतीं लोहित
 प्रभां पद्मस्थितां महालक्ष्मीं भजे महिषमर्दिनी ॥ ४॥ घण्टाशूल
 हलेखड्गं मुशलारिधनुस्सरानू दधतीमुज्जलो नौमि देवीं गौरी
 समुद्भवां ॥ ५॥ इति ध्यानं । ॥ ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः ॥
 इति मन्त्र जपेत्सातसहस्रं वा ॥ इति नावार्णः मन्त्र विधिः ॥ रात्रिसूक्तं पठेदादौ
 मध्ये सप्तशतित्तवं प्रान्ते तु जपनीयं वै देवीसूक्तमतीकृत्यः एवं संपुटते स्तोत्रं
 पूर्वोक्तं फलदायिकं ॥ अथ रात्रिसूक्तं ॥ ॐ रात्री व्यख्यदायति
 पुरुत्रा देव्यक्षभिः विश्वा अधि श्रियोऽधित ॥ १॥ ओर्वप्रा अमर्त्या

निवतो देव्युद्धतःज्योतिषा वाधते तमः ॥ २॥ निरु
स्वसारम्स्कृतोषसं देव्यायतीअपेदुहासते तमः॥३॥ सा नो अद्य
यस्या वयं नितेयामन्यविक्षमहि वृक्षेण वसतिं वयः ॥ ४ ॥ नि
ग्रामासो अविक्षत निपद्वन्तो निपक्षिणः नि श्येनासश्चिदर्धिनः ॥
५॥ यावया वृक्षं वृक्षं यवयस्तेनमूर्म्ये अथा नः सुतरा भव ॥
६॥ उप मा पेपिशत्तमः कृष्णं व्यक्तमस्थित उष-ऋणेव यातय ॥
७॥ उप ते गा इवाकरं वृणीष्व दुहितर्दिवः रात्रि स्तोमं न
जिग्युषे ॥ ८॥ इति ऋग्वेदोक्तं रात्रिसुक्तं संपूर्ण । ।वात्वं स्वाहेति पठित्वा
दौबोधश्चक्रिरंतेति रात्रि सूक्तं । ॥ ॐ श्री गणेशाय नमः ॥ ॥ॐ अस्य
श्री सप्तस्तिकास्तोत्र मालामन्त्रस्य श्रीमार्कण्डेय ऋषिराद्या श्रीः
महालक्ष्मीर्देवता अनुष्टुप्जातयश्छन्दासि ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डा
शक्तिः भुक्ति मुक्ति सिद्धयर्थे जपे पाठे विनियोगः॥ ॥ॐ अस्य
श्री प्रथमचरित्रस्य ब्रह्मा ऋषिः महाकाली देवता गायत्री छन्दः
नन्दजा शक्ति रक्तदन्तिका बीजम् अग्रिस्तत्त्वम् ऋग्वेदः मूर्तिः
श्रीमहाकालीप्रीत्यर्थे प्रथमचरित्रस्यजपे विनियोगः ॥ ॥ ध्यानम्
॥ ॐ खड्गं चक्रगदेषुचाप परिघाजशूलं भुशुण्डीं शिरः शङ्खं
सन्धधर्तीं करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्गभूषावृताम् ।
नीलाश्मद्युतिमास्यपाददशकां सेवे महाकालिकां यामस्तौत्स्वपिते
हरौ कमलजो हन्तुं मधुं कैटभम् ॥ ॐ आवाहयेत महाकालीं
सर्वरोगो पहारिणी पूजार्थ मेहि कल्पाणि देव देवैः सपूजिता
तपस्यन्तं महात्मानं मार्कण्डेयं महामुनिम् व्यासशिष्यो महातेजाः

जैमिनिः पर्यपृच्छति ॥ ॐ ऐं मार्कण्डेय उवाच ॥ १॥ ॐ
 सावर्णिः सूर्यतनयो यो मनुः कथ्यतेऽष्टमः । निशामय तदुत्पत्तिं
 विस्तराद्गदतो मम ॥ २॥ महामायानुभावेन यथा मन्वन्तराधिपः
 । स बभूव महाभागः सावर्णिस्तनयो रवेः ॥ ३॥
 स्वरोचिषेऽन्तरे पूर्वं चैत्रवंशसमुद्भवः । सुरथो नाम
 राजाभूत्समस्ते क्षितिमण्डले ॥ ४॥ तस्य पालयतः सम्यक् प्रजाः
 पुत्रानिवौरसान् । बभूवुः शत्रवो भूपाः कोलाविध्वंसिनस्तदा ॥
 ५॥ तस्य तैरभवद् युद्धमतिप्रबलदण्डिनः । न्यूनैरपि स तैर्युद्धे
 कोलाविध्वंसिभिर्जितः ॥ ६॥ ततः स्वपुरमायातो
 निजदेशाधिपोऽभवत् । आक्रान्तः स महाभागस्तैस्तदा
 प्रबलारिभिः ॥ ७॥ अमात्यैर्बलिभिर्दुष्टैर्दुर्बलस्य दुरात्मभिः ।
 कोशो बलं चापहतं तत्रापि स्वपुरे ततः ॥ ८॥ ततो
 मृगयाव्याजेन हतस्वाम्यः स भूपतिः । एकाकी हयमारुह्य जगाम
 गहनं वनम् ॥ ९॥ स तत्राश्रममद्राक्षीद्विजवर्यस्य मेधसः ।
 प्रशान्तश्चापदाकीर्णं मुनिशिष्योपशोभितम् ॥ १०॥ तस्थौ कञ्चित्स
 कालं च मुनिना तेन सत्कृतः । इतश्चेतश्च विचरंस्तस्मिन्
 मुनिवराश्रमे ॥ ११॥ सोऽचिन्तयत्तदा तत्र ममत्वाकृष्टमानसः ।
 मत्पूर्वैः पालितं पूर्वं मया हीनं पुरं हि तत् ॥ १२॥
 मद्भृत्यैस्तैरसद्भृत्यैर्धर्मतः पाल्यते न वा । न जाने स प्रधानो मे
 शूर हस्ती सदामदः ॥ १३॥ मम वैरिवशं यातः कान्
 भोगानुपलप्स्यते । ये ममानुगता नित्यं प्रसादधनभोजनैः ॥ १४॥

अनुवृत्तिं ध्रुवं तेऽद्य कुर्वन्त्यन्यमहीभृताम् । असम्यग्व्ययशीलैस्तैः
 कुर्वद्भिः सततं व्ययम् ॥ १५॥ संचितः सोऽतिदुःखेन क्षयं कोशो
 गमिष्यति । एतच्चान्यच्च सततं चिन्तयामास पार्थिवः ॥ १६॥ तत्र
 विप्राश्रमाभ्याशो वैश्यमेकं ददर्श सः । स पृष्टस्तेन कस्त्वं भो
 हेतुश्चागमनेऽत्र कः ॥ १७॥ सशोक इव कस्मात्त्वं दुर्मना इव
 लक्ष्यसे । इत्याकर्ण्य वचस्तस्य भूपतेः प्रणयोदितम् ॥ १८॥
 प्रत्युवाच स तं वैश्यः प्रश्रयावनतो नृपम् ॥ १९॥ वैश्य उवाच ॥
 २०॥ समाधिर्नाम वैश्योऽहमुत्पन्नो धनिनां कुले ॥ २१॥
 पुत्रदारैर्निरस्तश्च धनलोभादसाधुभिः । विहीनश्च धनैर्दारैः
 पुत्रैरादाय मे धनम् ॥ २२॥ वनमभ्यागतो दुःखी
 निरस्तश्चाप्तबन्धुभिः । सोऽहं न वेद्मि पुत्राणां
 कुशलाकुशलात्मिकाम् ॥ २३॥ प्रवृत्तिं स्वजनानां च दाराणां
 चात्र संस्थितः । किं नु तेषां गृहे क्षेममक्षेमं किं नु साम्प्रतम् ॥
 २४॥ कथं ते किं नु सद्भृता दुर्वृत्ताः किं नु मे सुताः ॥ २५॥
 राजोवाच ॥ २६॥ यैर्निरस्तो भवाँल्लब्धैः पुत्रदारादिभिर्धनैः ॥
 २७॥ तेषु किं भवतः स्नेहमनुबध्नाति मानसम् ॥ २८॥ वैश्य
 उवाच ॥ २९॥ एवमेतद्यथा प्राह भवानस्मद्गतं वचः ॥ ३०॥ किं
 करोमि न बध्नाति मम निष्ठुरतां मनः । यैः संत्यज्य पितृस्नेहं
 धनलुब्धैर्निराकृतः ॥ ३१॥ पतिस्वजनहार्दं च हार्दितेष्वेव मे मनः
 । किमेतन्नाभिजानामि जानन्नपि महामते ॥ ३२॥ यत्प्रेमप्रवणं
 चित्तं विगुणेष्वपि बन्धुषु । तेषां कृते मे निःश्वासो दौर्मनस्यं च

जायते ॥ ३३॥ करोमि किं यन्न मनस्तेष्वप्रीतिषु निष्ठुरम् ॥
 ३४॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ ३५॥ ततस्तौ सहितौ विप्र तं मुनिं
 समुपस्थितौ ॥ ३६॥ समाधिर्नाम वैश्योऽसौ स च पार्थिवसत्तमः
 । कृत्वा तु तौ यथान्यायं यथार्हं तेन संविदम् ॥ ३७॥ उपविष्टौ
 कथाः काश्चिच्चक्रतुर्वैश्यपार्थिवौ ॥ ३८॥ राजोवाच ॥ ३९॥
 भगवंस्त्वामहं प्रष्टुमिच्छाम्येकं वदस्व तत् ॥ ४०॥ दुःखाय यन्मे
 मनसः स्वचित्तायत्ततां विना । ममत्वं गतराज्यस्य
 राज्याङ्गेष्वखिलेष्वपि ॥ ४१॥ जानतोऽपि यथाज्ञस्य
 किमेतन्मुनिसत्तम । अयं च निःकृतः पुत्रैर्दरैर्भृत्यैस्तथोज्झितः ॥
 ४२॥ स्वजनेन च संत्यक्तस्तेषु हार्दी तथाप्यति । एवमेष तथाहं
 च द्वावप्यत्यन्तदुःखितौ ॥ ४३॥ दृष्टदोषेऽपि विषये
 ममत्वाकृष्टमानसौ । तत्किमेतन्महाभाग यन्मोहो ज्ञानिनोरपि ॥
 ४४॥ ममास्य च भवत्येषा विवेकान्धस्य मूढता ॥ ४५॥
 ऋषिरुवाच ॥ ४६॥ ज्ञानमस्ति समस्तस्य जन्तोर्विषयगोचरे ॥
 ४७॥ विषयाश्च महाभाग यान्ति चैवं पृथक्पृथक् । दिवान्धाः
 प्राणिनः केचिद्रात्रावन्धास्तथापरे ॥ ४८॥ केचिद्दिवा तथा रात्रौ
 प्राणिनस्तुल्यदृष्टयः । ज्ञानिनो मनुजाः सत्यं किंनु ते न हि
 केवलम् ॥ ४९॥ यतो हि ज्ञानिनः सर्वे पशुपक्षिमृगादयः । ज्ञानं
 च तन्मनुष्याणां यत्तेषां मृगपक्षिणाम् ॥ ५०॥ मनुष्याणां च
 यत्तेषां तुल्यमन्यत्तथोभयोः । ज्ञानेऽपि सति पश्यैतान्
 पतङ्गाञ्छावचञ्चुषु ॥ ५१॥ कणमोक्षादृतान् मोहात्पीड्यमानानपि

क्षुधा । मानुषा मनुजव्याघ्र साभिलाषाः सुतान् प्रति ॥ ५२॥
लोभात् प्रत्युपकाराय नन्वेते किं न पश्यसि । तथापि ममतावर्त्ते
मोहगर्ते निपातिताः ॥ ५३॥ महामायाप्रभावेण
संसारस्थितिकारिणा । तन्नात्र विस्मयः कार्यो योगनिद्रा
जगत्पतेः ॥ ५४॥ महामाया हरेश्चैतत् तया सम्मोह्यते जगत्
ज्ञानिनामपि चेतांसि देवी भगवती हि सा ॥ ५५॥ बलादाकृष्य
मोहाय महामाया प्रयच्छति । तया विसृज्यते विश्वं
जगदेतच्चराचरम् ॥ ५६॥ सैषा प्रसन्ना वरदान्दणां भवति मुक्तये
। सा विद्या परमा मुक्तेर्हेतुभूता सनातनी ॥ ५७॥
संसारबन्धहेतुश्च सैव सर्वेश्वरेश्वरी ॥ ५८॥ राजोवाच ॥ ५९॥
भगवन् का हि सा देवी महामायेति यां भवान् ॥ ६०॥ ब्रवीति
कथमुत्पन्ना सा कर्मास्याश्च किं द्विज । यत्प्रभावा च सा देवी
यत्स्वरूपा यदुद्भवा ॥ ६१॥ तत्सर्वं श्रोतुमिच्छामि त्वत्तो
ब्रह्मविदां वर ॥ ६२॥ ऋषिरुवाच ॥ ६३॥ नित्यैव सा
जगन्मूर्तिस्तया सर्वमिदं ततम् ॥ ६४॥ तथापि तत्समुत्पत्तिर्बहुधा
श्रूयतां मम । देवानां कार्यसिद्ध्यर्थमाविर्भवति सा यदा ॥ ६५॥
उत्पन्नेति तदा लोके सा नित्याप्यभिधीयते । योगनिद्रां यदा
विष्णुर्जगत्येकार्णवीकृते ॥ ६५॥ आस्तीर्य शेषमभजत् कल्पान्ते
भगवान् प्रभुः । तदा द्वावसुरौ घोरौ विख्यातौ मधुकैटभौ ॥
६७॥ विष्णुकर्णमलोद्भूतौ हन्तुं ब्रह्माणमुद्यतौ । स नाभिकमले
विष्णोः स्थितो ब्रह्मा प्रजापतिः ॥ ६८॥ दृष्ट्वा तावसुरौ चोग्रौ

प्रसुप्तं च जनार्दनम् । तुष्टाव योगनिद्रां तामेकाग्रहृदयः स्थितः ॥
 ६९॥ विबोधनार्थाय हरेर्हरिनेत्रकृतालयाम् । विश्वेश्वरीं जगद्धात्रीं
 स्थितिसंहारकारिणीम् ॥ ७०॥ निद्रां भगवतीं विष्णोरतुलां
 तेजसः प्रभुः ॥ ७१॥ ब्रह्मोवाच ॥ ७२॥ त्वं स्वाहा त्वं स्वधा
 त्वं हि वषट्कारः स्वरात्मिका ॥ ७३॥ सुधा त्वमक्षरे नित्ये त्रिधा
 मात्रात्मिका स्थिता । अर्धमात्रा स्थिता नित्या यानुच्चार्याविशेषतः
 ॥ ७४॥ त्वमेव सा त्वं सावित्री त्वं देवि जननी परा ।
 त्वयैतद्भार्यते विश्वं त्वयैतत् सृज्यते जगत् ॥ ७५॥ त्वयैतत्
 पाल्यते देवि त्वमत्स्यन्ते च सर्वदा । विसृष्टौ सृष्टिरूपा त्वं
 स्थितिरूपा च पालने ॥ ७६॥ तथा संहतिरूपान्ते जगतोऽस्य
 जगन्मये । महाविद्या महामाया महामेधा महास्मृतिः ॥ ७७॥
 महामोहा च भवती महादेवी महासुरी । प्रकृतिस्त्वं च सर्वस्य
 गुणत्रयविभाविनी ॥ ७८॥ कालरात्रिर्महारात्रिर्मोहरात्रिश्च दारुणा
 । त्वं श्रीस्त्वमीश्वरी त्वं ह्रीस्त्वं बुद्धिर्बोधलक्षणा ॥ ७९॥ लज्जा
 पुष्टिस्तथा तुष्टिस्त्वं शान्तिः क्षान्तिरेव च । खड्गिनी शूलिनी
 घोरा गदिनी चक्रिणी तथा ॥ ८०॥ शङ्खिनी चापिनी
 बाणभुशुण्डीपरिघायुधा । सौम्या सौम्यतराशेष-
 सौम्येभ्यस्त्वतिसुन्दरी ॥ ८१॥ परापराणां परमा त्वमेव परमेश्वरी
 । यच्च किञ्चित्क्वचिद्वस्तु सदसद्वाखिलात्मिके ॥ ८२॥ तस्य
 सर्वस्य या शक्तिः सा त्वं किं स्तूयसे तदा । यया त्वया
 जगत्स्रष्टा जगत्पातात्ति यो जगत् ॥ ८३॥ सोऽपि निद्रावशं नीतः

कस्त्वां स्तोतुमिहेश्वरः । विष्णुः शरीरग्रहणमहमीशान एव च ॥
 ८४॥ कारितास्ते यतोऽतस्त्वां कः स्तोतुं शक्तिमान् भवेत् । सा
 त्वमित्थं प्रभावैः स्वैरुदारैर्देवि संस्तुता ॥ ८५॥ मोहयैतौ
 दुराधर्षावसुरौ मधुकैटभौ । प्रबोधं च जगत्स्वामी नीयतामच्युतो
 लघु ॥ ८६॥ बोधश्च क्रियतामस्य हन्तुमेतौ महासुरौ ॥ ८७॥
 ऋषिरुवाच ॥ ८८॥ एवं स्तुता तदा देवी तामसी तत्र वेधसा ॥
 ८९॥ विष्णोः प्रबोधनार्थाय निहन्तुं मधुकैटभौ ।
 नेत्रास्यनासिकाबाहुहृदयेभ्यस्तथोरसः ॥ ९०॥ निर्गम्य दर्शने
 तस्थौ ब्रह्मणोऽव्यक्तजन्मनः । उत्तस्थौ च जगन्नाथस्तया मुक्तो
 जनार्दनः ॥ ९१॥ एकार्णवेऽहिशयनात्ततः स ददृशे च तौ ।
 मधुकैटभौ दुरात्मानावतिवीर्यपराक्रमौ ॥ ९२॥ क्रोधरक्तेक्षणावतुं
 ब्रह्माणं जनितोद्यमौ । समुत्थाय ततस्ताभ्यां युयुधे भगवान् हरिः
 ॥ ९३॥ पञ्चवर्षसहस्राणि बाहुप्रहरणो विभुः ।
 तावप्यतिबलोन्मत्तौ महामायाविमोहितौ ॥ ९४॥ उक्तवन्तौ
 वरोऽस्मत्तो त्रियतामिति केशवम् ॥ ९५॥ श्रीभगवानुवाच ॥
 ९६॥ भवेतामद्य मे तुष्टौ मम वध्यावुभावपि ॥ ९७॥ किमन्येन
 वरेणात्र एतावृद्धि वृतं मम ॥ ९८॥ ऋषिरुवाच ॥ ९९॥
 वञ्चिताभ्यामिति तदा सर्वमापोमयं जगत् ॥ १००॥ विलोक्य
 ताभ्यां गदितो भगवान् कमलेक्षणः । आवां जहि न यत्रोर्वी
 सलिलेन परिप्लुता ॥ १०१॥ ऋषिरुवाच ॥ १०२॥ तथेत्युक्त्वा
 भगवता शङ्खचक्रगदाभृता । कृत्वा चक्रेण वै छिन्ने जघने

शिरसी तयोः ॥ १०३॥ एवमेषा समुत्पन्ना ब्रह्मणा संस्तुता
स्वयम् । प्रभावमस्या देव्यास्तु भूयः शृणु वदामि ते ॥ १०४॥ ।
ऐं ॐ । ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
मधुकैटभवधो नाम प्रथमोऽध्यायः ॥ १॥ ॥ ॐ अस्य श्री
मध्यमचरित्रस्य विष्णुर्ऋषिः श्रीमहालक्ष्मीर्देवता उष्णिक् छन्दः
शाकम्भरी शक्तिः दुर्गा बीजम् वायुस्तत्त्वम् यजुर्वेदः मूर्तिः
श्रीमहालक्ष्मीप्रीत्यर्थे मध्यमचरित्रजपे विनियोगः ॥ । ध्यानम् ।
ॐ अक्षस्रक्परशुं गदेषुकुलिशं पद्मं धनुष्कुण्डिकां दण्डं
शक्तिमसिं च चर्म जलजं घण्टां सुराभाजनम् शूलं पाशसुदर्शने
च दधतीं हस्तैः प्रसन्नाननां सेवे सैरिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं
सरोजस्थिताम् ॥ ॐ ह्रीं ऋषिरुवाच ॥ १॥ देवासुरमभूद्युद्धं
पूर्णमब्दशतं पुरा । महिषेऽसुराणामधिपे देवानां च पुरन्दरे ॥
२॥ तत्रासुरैर्महावीर्यैर्देवसैन्यं पराजितम् । जित्वा च सकलान्
देवानिन्द्रोऽभून्महिषासुरः ॥ ३॥ ततः पराजिता देवाः पद्मयोनिं
प्रजापतिम् । पुरस्कृत्य गतास्तत्र यत्रेशगरुडध्वजौ ॥ ४॥
यथावृत्तं तयोस्तद्धन्महिषासुरचेष्टितम् । त्रिदशाः
कथयामासुर्देवाभिभवविस्तरम् ॥ ५॥ सूर्येन्द्राग्निलेन्दूनां यमस्य
वरुणस्य च । अन्येषां चाधिकारान् स स्वयमेवाधितिष्ठति ॥
६॥ स्वर्गान्निराकृताः सर्वे तेन देवगणा भुवि । विचरन्ति यथा
मर्त्या महिषेण दुरात्मना ॥ ७॥ एतद्वः कथितं
सर्वममरारिविचेष्टितम् । शरणं वः प्रपन्नाः स्मो वधस्तस्य

विचिन्त्यताम् ॥ ८॥ इत्थं निशम्य देवानां वचांसि मधुसूदनः ।
चकार कोपं शम्भुश्च भ्रुकुटीकुटिलाननौ ॥ ९॥
ततोऽतिकोपपूर्णस्य चक्रिणो वदनात्ततः । निश्चक्राम महत्तेजो
ब्रह्मणः शङ्करस्य च ॥ १०॥ अन्येषां चैव देवानां शक्रादीनां
शरीरतः । निर्गतं सुमहत्तेजस्तच्चैक्यं समगच्छत ॥ ११॥ अतीव
तेजसः कूटं ज्वलन्तमिव पर्वतम् । ददृशुस्ते सुरास्तत्र
ज्वालाव्याप्तदिगन्तरम् ॥ १२॥ अतुलं तत्र तत्तेजः
सर्वदेवशरीरजम् । एकस्थं तदभून्नारी व्याप्तलोकत्रयं त्विषा ॥
१३॥ यदभूच्छाश्वत्तेजस्तेनाजायत तन्मुखम् । याम्येन चाभवन्
केशा बाहवो विष्णुतेजसा ॥ १४॥ सौम्येन स्तनयोर्युग्मं मध्यं
चैन्द्रेण चाभवत् । वारुणेन च जङ्घोरू नितम्बस्तेजसा भुवः ॥
१५॥ ब्रह्मणस्तेजसा पादौ तदङ्गल्योऽर्कतेजसा । वसूनां च
कराङ्गल्यः कौबेरेण च नासिका ॥ १६॥ तस्यास्तु दन्ताः
सम्भूताः प्राजापत्येन तेजसा । नयनत्रितयं जज्ञे तथा
पावकतेजसा ॥ १७॥ भ्रुवौ च संध्योस्तेजः श्रवणावनिलस्य च
। अन्येषां चैव देवानां सम्भवस्तेजसां शिवा ॥ १८॥ ततः
समस्तदेवानां तेजोराशिसमुद्भवाम् । तां विलोक्य मुदं प्रापुरमरा
महिषार्दिताः ॥ १९॥ शूलं शूलाद्विनिष्कृष्य ददौ तस्यै पिनाकधृक्
। चक्रं च दत्तवान् कृष्णः समुत्पाद्य स्वचक्रतः ॥ २०॥ शङ्खं च
वरुणः शक्तिं ददौ तस्यै हुताशनः । मारुतो दत्तवांश्चापं बाणपूर्णे
तथेषुधी ॥ २१॥ वज्रमिन्द्रः समुत्पाद्य कुलिशादमराधिपः ।

ददौ तस्यै सहस्राक्षो घण्टामैरावताद् गजात् ॥ २२॥
 कालदण्डाद्यमो दण्डं पाशं चाम्बुपतिर्ददौ । प्रजापतिश्चाक्षमालां
 ददौ ब्रह्मा कमण्डलुम् ॥ २३॥ समस्तरोमकूपेषु निजरश्मीन्
 दिवाकरः । कालश्च दत्तवान् खड्गं तस्याश्चर्म च निर्मलम् ॥ २४॥
 क्षीरोदश्चामलं हारमजरे च तथाम्बरे । चूडामणिं तथा दिव्यं
 कुण्डले कटकानि च ॥ २५॥ अर्धचन्द्रं तथा शुभ्रं केयूरान्
 सर्वबाहुषु । नूपुरौ विमलौ तद्वद् ग्रैवेयकमनुत्तमम् ॥ २६॥
 अङ्गलीयकरत्नानि समस्तास्वङ्गलीषु च । विश्वकर्मा ददौ तस्यै
 परशुं चातिनिर्मलम् ॥ २७॥ अस्त्राण्यनेकरूपाणि तथाभेद्यं च
 दंशनम् । अम्लानपङ्कजां मालां शिरस्युरसि चापराम् ॥ २८॥
 अददञ्जलधिस्तस्यै पङ्कजं चातिशोभनम् । हिमवान् वाहनं सिंहं
 रत्नानि विविधानि च ॥ २९॥ ददावशून्यं सुरया पानपात्रं
 धनाधिपः । शेषश्च सर्वनागेशो महामणिविभूषितम् ॥ ३०॥
 नागहारं ददौ तस्यै धत्ते यः पृथिवीमिमाम् । अन्यैरपि सुरैर्देवी
 भूषणैरायुधैस्तथा ॥ ३१॥ सम्मानिता ननादोच्चैः साट्टहासं
 मुहुर्मुहुः । तस्या नादेन घोरेण कृत्स्नमापूरितं नभः ॥ ३२॥
 अमायतातिमहता प्रतिशब्दो महानभूत् । चुक्षुभुः सकला लोकाः
 समुद्राश्च चकम्पिरे ॥ ३३॥ चचाल वसुधा चेलुः सकलाश्च
 महीधराः । जयेति देवाश्च मुदा तामूचुः सिंहवाहनीम् ॥ ३४॥
 तुष्टुवुर्मुनयश्चैनां भक्तिनम्रात्ममूर्तयः । दृष्ट्वा समस्तं संक्षुब्धं
 त्रैलोक्यममरारयः ॥ ३५॥ सन्नद्धाखिलसैन्यास्ते

समुत्तस्थुरुदायुधाः । आः किमेतदिति क्रोधादाभाष्य महिषासुरः
 ॥ ३६॥ अभ्यधावत तं शब्दमशेषैरसुरैर्वृतः । स ददर्श ततो
 देवीं व्याप्तलोकत्रयां त्विषा ॥ ३७॥ पादाक्रान्त्या नतभुवं
 किरीटोल्लिखिताम्बराम् । क्षोभिताशेषपातालां धनुर्ज्यानिःस्वनेन
 ताम् ॥ ३८॥ दिशो भुजसहस्रेण समन्ताद्घ्राप्य संस्थिताम् ।
 ततः प्रववृते युद्धं तया देव्या सुरद्विषाम् ॥ ३९॥ शस्त्रास्त्रैर्बहुधा
 मुक्तैरादीपितदिगन्तरम् । महिषासुरसेनानीश्चिक्षुराख्यो महासुरः
 ॥ ४०॥ युयुधे चामरश्चान्यैश्चतुरङ्गबलान्वितः । रथानामयुतैः
 षड्भिरुदग्राख्यो महासुरः ॥ ४१॥ अयुध्यतायुतानां च सहस्रेण
 महाहनुः । पञ्चाशद्विंश नियुतैरसिलोमा महासुरः ॥ ४२॥
 अयुतानां शतैः षड्भिर्बाष्कलो युयुधे रणे ।
 गजवाजिसहस्रौघैरनेकैः परिवारितः ॥ ४३॥ वृतो रथानां कोट्या
 च युद्धे तस्मिन्नयुध्यत । बिडालाख्योऽयुतानां च
 पञ्चाशद्विरथायुतैः ॥ ४४॥ युयुधे संयुगे तत्र रथानां परिवारितः
 । अन्ये च तत्रायुतशो रथनागहयैर्वृताः ॥ ४५॥ युयुधुः संयुगे
 देव्या सह तत्र महासुराः । कोटिकोटिसहस्रैस्तु रथानां दन्तिनां
 तथा ॥ ४६॥ हयानां च वृतो युद्धे तत्राभून्महिषासुरः ।
 तोमरैर्भिन्दिपालैश्च शक्तिभिर्मसलैस्तथा ॥ ४७॥ युयुधुः संयुगे
 देव्या खड्गैः परशुपट्टिशैः । केचिच्च चिक्षिपुः शक्तीः केचित्
 पाशांस्तथापरे ॥ ४८॥ देवीं खड्गप्रहारैस्तु ते तां हन्तुं प्रचक्रमुः ।
 सापि देवी ततस्तानि शस्त्राण्यस्त्राणि चण्डिका ॥ ४९॥ लीलयैव

प्रचिच्छेद निजशस्त्रास्त्रवर्षिणी । अनायस्तानना देवी स्तूयमाना
 सुरर्षिभिः ॥ ५०॥ मुमोचासुरदेहेषु शस्त्राण्यस्त्राणि चेश्वरी ।
 सोऽपि क्रुद्धो धृतसटो देव्या वाहनकेसरी ॥ ५१॥
 चचारासुरसैन्येषु वनेष्विव हुताशनः । निःश्वासान् मुमुचे यांश्च
 युध्यमाना रणेऽम्बिका ॥ ५२॥ त एव सद्यः सम्भूता गणाः
 शतसहस्रशः । युयुधुस्ते परशुभिर्भिन्दिपालासिपट्टिशैः ॥ ५३॥
 नाशयन्तोऽसुरगणान् देवीशक्त्युपबृंहिताः । अवादयन्त पटहान्
 गणाः शङ्खांस्तथापरे ॥ ५४॥ मृदङ्गांश्च तथैवान्ये तस्मिन्
 युद्धमहोत्सवे । ततो देवी त्रिशूलेन गदया शक्तिवृष्टिभिः ॥ ५५॥
 खड्गादिभिश्च शतशो निजघान महासुरान् । पातयामास
 चैवान्यान् घण्टास्वनविमोहितान् ॥ ५६॥ असुरान् भुवि पाशेन
 बद्ध्वा चान्यानकर्षयत् । केचिद् द्विधाकृतास्तीक्ष्णैः
 खड्गपातैस्तथापरे ॥ ५७॥ विपोथिता निपातेन गदया भुवि शेरते
 । वेमुश्च केचिद्वधिरं मुसलेन भृशं हताः ॥ ५८॥ केचिन्निपतिता
 भूमौ भिन्नाः शूलेन वक्षसि । निरन्तराः शरौघेण कृताः
 केचिद्रणाजिरे ॥ ५९॥ सेनानुकारिणः प्राणान् मुमुचुस्त्रिदशार्दनाः
 । केषांचिद् बाहवश्छिन्नाश्छिन्नग्रीवास्तथापरे ॥ ६०॥ शिरांसि
 पेतुरन्येषामन्ये मध्ये विदारिताः । विच्छिन्नजङ्घास्त्वपरे पेतुरुर्व्या
 महासुराः ॥ ६१॥ एकबाह्वक्षिचरणाः केचिद्देव्या द्विधाकृताः ।
 छिन्नेऽपि चान्ये शिरसि पतिताः पुनरुत्थिताः ॥ ६२॥ कबन्धा
 युयुधुर्देव्या गृहीतपरमायुधाः । ननृतुश्चापरे तत्र युद्धे

तूर्यलयाश्रिताः ॥ ६३॥ कबन्धाश्छिन्नशिरसः खड्गशक्तवृष्टिपाणयः
 । तिष्ठ तिष्ठेति भाषन्तो देवीमन्ये महासुराः ॥ ६४॥ पातितै
 रथनागाश्वैरसुरैश्च वसुन्धरा । अगम्या साभवत्तत्र यत्राभूत् स
 महारणः ॥ ६५॥ शोणितौघा महानद्यः सद्यस्तत्र प्रसुप्तुवुः ।
 मध्ये चासुरसैन्यस्य वारणासुरवाजिनाम् ॥ ६६॥ क्षणेन
 तन्महासैन्यमसुराणां तथाम्बिका । निन्ये क्षयं यथा
 वह्निस्तृणदारुमहाचयम् ॥ ६७॥ स च सिंहो महानादमुत्सृजन्
 धुतकेसरः । शरीरेभ्योऽमरारीणामसूनिव विचिन्वति ॥ ६८॥
 देव्या गणैश्च तैस्तत्र कृतं युद्धं तथासुरैः । यथैषां तुतुषुर्देवाः
 पुष्पवृष्टिमुचो दिवि ॥ ६९॥ ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके
 मन्वन्तरे देवी माहात्म्ये महिषासुरसैन्यवधोनाम द्वितीयोऽध्यायः ॥२॥ ॐ
 ऋषिरुवाच ॥ १॥ निहन्यमानं तत्सैन्यमवलोक्य महासुरः ।
 सेनानीश्चिक्षुरः कोपाद्ययौ योद्धुमथाम्बिकाम् ॥ २॥ स देवीं
 शरवर्षेण ववर्ष समरेऽसुरः । यथा मेरुगिरेः शृङ्गं तोयवर्षेण
 तोयदः ॥ ३॥ तस्य छित्वा ततो देवी लीलयैव शरोत्करान् ।
 जघान तुरगान्बाणैर्यन्तारं चैव वाजिनाम् ॥ ४॥ चिच्छेद च धनुः
 सद्यो ध्वजं चातिसमुच्छृतम् । विव्याध चैव गात्रेषु
 छिन्नधन्वानमाशुगैः ॥ ५॥ सच्छिन्नधन्वा विरथो हताश्वो
 हतसारथिः । अभ्यधावत तां देवीं खड्गचर्मधरोऽसुरः ॥ ६॥
 सिंहमाहत्य खड्गेन तीक्ष्णधारेण मूर्धनि । आजघान भुजे सव्ये
 देवीमप्यतिवेगवान् ॥ ७॥ तस्याः खड्गो भुजं प्राप्य पफाल

नृपनन्दन । ततो जग्राह शूलं स कोपादरुणलोचनः ॥ ८॥
चिक्षेप च ततस्तत्तु भद्रकाल्यां महासुरः । जाज्वल्यमानं तेजोभी
रविविम्बमिवाम्बरात् ॥ ९॥ दृष्ट्वा तदापतच्छूलं देवी शूलममुञ्चत
। तच्छूलं शतधा तेन नीतं स च महासुरः ॥ १०॥ हते
तस्मिन्महावीर्ये महिषस्य चमूपतौ । आजगाम
गजारूढश्चामरस्त्रिदशार्दनः ॥ ११॥ सोऽपि शक्तिं मुमोचाथ
देव्यास्तामम्बिका द्रुतम् । हुंकाराभिहतां भूमौ पातयामास
निष्प्रभाम् ॥ १२॥ भग्नां शक्तिं निपतितां दृष्ट्वा क्रोधसमन्वितः ।
चिक्षेप चामरः शूलं बाणैस्तदपि साच्छिनत् ॥ १३॥ ततः सिंहः
समुत्पत्य गजकुम्भान्तरे स्थितः । बाहुयुद्धेन युयुधे
तेनोच्चैस्त्रिदशारिणा ॥ १४॥ युध्यमानौ ततस्तौ तु तस्मान्नागान्महीं
गतौ । युयुधातेऽतिसंरब्धौ प्रहारैरतिदारुणैः ॥ १५॥ ततो वेगात्
खमुत्पत्य निपत्य च मृगारिणा । करप्रहारेण शिरश्चामरस्य
पृथक् कृतम् ॥ १६॥ उदग्रश्च रणे देव्या शिलावृक्षादिभिर्हतः ।
दन्तमुष्टितलैश्चैव करालश्च निपातितः ॥ १७॥ देवी क्रुद्धा
गदापातैश्चूर्णयामास चोद्धतम् । बाष्कलं भिन्दिपालेन बाणैस्ताग्रं
तथान्धकम् ॥ १८॥ उग्रास्यमुग्रवीर्यं च तथैव च महाहनुम् ।
त्रिनेत्रा च त्रिशूलेन जघान परमेश्वरी ॥ १९॥ बिडालस्यासिना
कायात् पातयामास वै शिरः । दुर्धरं दुर्मुखं चोभौ शरैर्निन्ये
यमक्षयम् ॥ २०॥ एवं संक्षीयमाणे तु स्वसैन्ये महिषासुरः ।
माहिषेण स्वरूपेण त्रासयामास तान् गणान् ॥ २१॥

कांश्चित्तुण्डप्रहारेण खुरक्षेपैस्तथापरान् । लाङ्गलताडितांश्चान्यान्
शृङ्गाभ्यां च विदारितान् ॥ २२॥ वेगेन कांश्चिदपरान्नादेन भ्रमणेन
च । निःश्वासपवनेनान्यान्यातयामास भूतले ॥ २३॥ निपात्य
प्रमथानीकमभ्यधावत सोऽसुरः । सिंहं हन्तुं महादेव्याः कोपं
चक्रे ततोऽम्बिका ॥ २४॥ सोऽपि कोपान्महावीर्यः
खुरक्षुण्णमहीतलः । शृङ्गाभ्यां पर्वतानुच्चांश्चिक्षेप च ननाद च ॥
२५॥ वेगभ्रमणविक्षुण्णा मही तस्य व्यशीर्यत ।
लाङ्गलेनाहतश्चाब्धिः प्लावयामास सर्वतः ॥ २६॥
धुतशृङ्गविभिन्नाश्च खण्डं खण्डं ययुर्धनाः । श्वासानिलास्ताः
शतशो निपेतुर्नभसोऽचलाः ॥ २७॥ इति क्रोधसमाध्मातमापतन्तं
महासुरम् । दृष्ट्वा सा चण्डिका कोपं तद्वधाय तदाकरोत् ॥
२८॥ सा क्षिप्त्वा तस्य वै पाशं तं बबन्ध महासुरम् । तत्याज
माहिषं रूपं सोऽपि बद्धो महामृधे ॥ २९॥ ततः सिंहोऽभवत्सद्यो
यावत्तस्याम्बिका शिरः । छिनत्ति तावत् पुरुषः खड्गपाणिरदृश्यत
॥ ३०॥ तत एवाशु पुरुषं देवी चिच्छेद सायकैः । तं
खड्गचर्मणा सार्धं ततः सोऽभून्महागजः ॥ ३१॥ करेण च
महासिंहं तं चकर्ष जगर्ज च । कर्षतस्तु करं देवी खड्गेन
निरकृन्तत ॥ ३२॥ ततो महासुरो भूयो माहिषं वपुरास्थितः ।
तथैव क्षोभयामास त्रैलोक्यं सचराचरम् ॥ ३३॥ ततः क्रुद्धा
जगन्माता चण्डिका पानमुत्तमम् । पपौ पुनः पुनश्चैव
जहासारुणलोचना ॥ ३४॥ ननर्द चासुरः सोऽपि

बलवीर्यमदोद्धतः । विषाणाभ्यां च चिक्षेप चण्डिकां प्रति
 भूधरान् ॥ ३५॥ सा च तान्प्रहितांस्तेन चूर्णयन्ती शरोत्करैः ।
 उवाच तं मदोद्धतमुखरागाकुलाक्षरम् ॥ ३६॥ देव्युवाच ॥ ३७॥
 गर्ज गर्ज क्षणं मूढ मधु यावत्पिबाम्यहम् । मया त्वयि हतेऽत्रैव
 गर्जिष्यन्त्याशु देवताः ॥ ३८॥ ऋषिरुवाच ॥ ३९॥ एवमुक्त्वा
 समुत्पत्य सारूढा तं महासुरम् । पादेनाक्रम्य कण्ठे च
 शूलेनैनमताडयत् ॥ ४०॥ ततः सोऽपि पदाक्रान्तस्तया
 निजमुखात्तदा । अर्धनिष्क्रान्त एवासीद्देव्या वीर्येण संवृतः ॥
 ४१॥ अर्धनिष्क्रान्त एवासौ युध्यमानो महासुरः । तया महासिना
 देव्या शिरश्छित्त्वा निपातितः ॥ ४२॥ ततो हाहाकृतं सर्वं
 दैत्यसैन्यं ननाश तत् । प्रहर्षं च परं जग्मुः सकला देवतागणाः
 ॥ ४३॥ तुष्टुवुस्तां सुरा देवीं सहदिव्यैर्महर्षिभिः ।
 जगुर्गन्धर्वपतयो ननृतुश्चाप्सरोगणाः ॥ ४४॥ ॥ स्वस्ति
 श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये महिषासुरवधो नाम
 तृतीयोऽध्यायः ॥ ३॥ ॐ ऋषिरुवाच ॥ १॥ शक्रादयः सुरगणा
 निहतेऽतिवीर्ये तस्मिन्दुरात्मनि सुरारिबले च देव्या । तां तुष्टुवुः
 प्रणतिनम्रशिरोधरांसा वाग्भिः प्रहर्षपुलकोद्गमचारुदेहाः ॥ २॥
 देव्या यया ततमिदं जगदात्मशक्त्या निःशेषदेवगणशक्तिसमूहमूर्त्या
 । तामम्बिकामखिलदेवमहर्षिपूज्यां भक्त्या नताः स्म विदधातु
 शुभानि सा नः ॥ ३॥ यस्याः प्रभावमतुलं भगवाननन्तो ब्रह्मा
 हरश्च न हि वक्तुमलं बलं च । सा चण्डिकाखिल-
 जगत्परिपालनाय नाशाय चाशुभभयस्य मतिं करोतु ॥ ४॥ या

श्रीः स्वयं सुकृतिनां भवनेष्वलक्ष्मीः पापात्मनां कृतधियां हृदयेषु
 बुद्धिः । श्रद्धा सतां कुलजनप्रभवस्य लज्जा तां त्वां नताः स्म
 परिपालय देवि विश्वम् ॥ ५॥ किं वर्णयाम तव
 रूपमचिन्त्यमेतत् किंचातिवीर्यमसुरक्षयकारि भूरि । किं चाहवेषु
 चरितानि त्वाद् भुतानि सर्वेषु देव्यसुरदेवगणादिकेषु ॥ ६॥ हेतुः
 समस्तजगतां त्रिगुणापि दोषैर्न ज्ञायसे हरिहरादिभिरप्यपारा ।
 सर्वाश्रयाखिलमिदं जगदंशभूत-मव्याकृता हि परमा
 प्रकृतिस्त्वमाद्या ॥ ७॥ यस्याः समस्तसुरता समुदीरणेन तृप्तिं
 प्रयाति सकलेषु मखेषु देवि । स्वाहासि वै पितृगणस्य च
 तृप्तिहेतु-रुच्चार्यसे त्वमत एव जनैः स्वधा च ॥ ८॥ या
 मुक्तिहेतुरविचिन्त्यमहाव्रता त्वमभ्यस्यसे सुनियतेन्द्रियतत्त्वसारैः ।
 मोक्षार्थिभिर्मुनिभिरस्तसमस्तदोषैर्विद्यासि सा भगवती परमा हि
 देवि ॥ ९॥ शब्दात्मिका सुविमलर्ग्यजुषां निधान-
 मुद्रीथरम्यपदपाठवतां च साम्नाम् । देवि त्रयी भगवती
 भवभावनाय वार्तासि सर्वजगतां परमार्तिहन्त्री ॥ १०॥ मेधासि
 देवि विदिताखिलशास्त्रसारा दुर्गासि दुर्गभवसागरनौरसङ्गा । श्रीः
 कैटभारि-हृदयैककृताधिवासा गौरी त्वमेव शशिमौलिकृतप्रतिष्ठा
 ॥ ११॥ ईषत्सहासममलं परिपूर्णचन्द्र-बिम्बानुकारि
 कनकोत्तमकान्तिकान्तम् । अत्यद्भुतं प्रहृतमात्तरुषा तथापि वक्त्रं
 विलोक्य सहसा महिषासुरेण ॥ १२॥ दृष्ट्वा तु देवि कुपितं
 भ्रुकुटीकराल-मुद्यच्छशाङ्कसदृशच्छवि यन्न सद्यः । प्राणान्

मुमोच महिषस्तदतीव चित्रं कैर्जीव्यते हि कुपितान्तकदर्शनेन ॥
 १३॥ देवि प्रसीद परमा भवती भवाय सद्यो विनाशयसि
 कोपवती कुलानि । विज्ञातमेतदधुनैव यदस्तमेत- न्नीतं बलं
 सुविपुलं महिषासुरस्य ॥ १४॥ ते सम्मता जनपदेषु धनानि तेषां
 तेषां यशांसि न च सीदति धर्मवर्गः । धन्यास्त एव
 निभृतात्मजभृत्यदारा येषां सदाभ्युदयदा भवती प्रसन्ना ॥ १५॥
 धर्म्यार्णि देवि सकलानि सदैव कर्मा-ण्यत्यादृतः प्रतिदिनं सुकृती
 करोति । स्वर्गं प्रयाति च ततो भवती प्रसादा- ल्लोकत्रयेऽपि
 फलदा ननु देवि तेन ॥ १६॥ दुर्गे स्मृता हरसि भीतिमशेषजन्तोः
 स्वस्थैः स्मृता मतिमतीव शुभां ददासि । दारिद्रदुःखभयहारिणि
 का त्वदन्या सर्वोपकारकरणाय सदाद्र्घचिन्ता ॥ १७॥
 एभिर्हतैर्जगदुपैति सुखं तथैते कुर्वन्तु नाम नरकाय चिराय पापम्
 । संग्राममृत्युमधिगम्य दिवं प्रयान्तु मत्वेति नूनमहितान्विनिहंसि
 देवि ॥ १८॥ दृष्ट्वैव किं न भवती प्रकरोति भस्म सर्वासुरानरिषु
 यत्प्रहिणोषि शस्त्रम् । लोकान्प्रयान्तु रिपवोऽपि हि शस्त्रपूता इत्थं
 मतिर्भवति तेष्वपितेअतिसाध्वी ॥ १९॥
 खड्गप्रभानिकरविस्फुरणैस्तथोग्रैः शूलाग्रकान्तिनिवहेन
 दृशोऽसुराणाम् । यन्नागता विलयमंशुमदिन्दुखण्ड- योग्याननं तव
 विलोकयतां तदेतत् ॥ २०॥ दुर्वृत्तवृत्तशमनं तव देवि शीलं रूपं
 तथैतदविचिन्त्यमतुल्यमन्यैः । वीर्यं च हन्तु हतदेवपराक्रमाणां
 वैरिष्वपि प्रकटितैव दया त्वयेत्यम् ॥ २१॥ केनोपमा भवतु

तेऽस्य पराक्रमस्य रूपं च शत्रुभयकार्यतिहारि कुत्र । चित्ते कृपा
समरनिष्ठरता च दृष्टा त्वय्येव देवि वरदे भुवनत्रयेऽपि ॥ २२॥
त्रैलोक्यमेतदखिलं रिपुनाशनेन त्रातं त्वया समरमूर्धनि तेऽपि
हत्वा । नीता दिवं रिपुगणा भयमप्यपास्तम्
अस्माकमुन्मदसुरारिभवं नमस्ते ॥ २३॥ शूलेन पाहि नो देवि
पाहि खड्गेन चाम्बिके । घण्टास्वनेन नः पाहि चापज्यानिःस्वनेन
च ॥ २४॥ प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चण्डिके रक्ष दक्षिणे ।
भ्रामणेनात्मशूलस्य उत्तरस्यां तथेश्वरि ॥ २५॥ सौम्यानि यानि
रूपाणि त्रैलोक्ये विचरन्ति ते । यानि चात्यन्तघोराणि तै
रक्षास्मांस्तथा भुवम् ॥ २६॥ खड्गशूलगदादीनि यानि चास्त्रानि
तेऽम्बिके । करपल्लवसङ्गीनि तैरस्मात्रक्ष सर्वतः ॥ २७॥
ऋषिरुवाच ॥ २८॥ एवं स्तुता सुरैर्दिव्यैः कुसुमैर्नन्दनोद्भवैः ।
अर्चिता जगतां धात्री तथा गन्धानुलेपनैः ॥ २९॥ भक्त्या
समस्तैस्त्रिदशैर्दिव्यैर्धूपैस्तु धूपिता । प्राह प्रसादसुमुखी समस्तान्
प्रणतान् सुरान् ॥ ३०॥ देव्युवाच ॥ ३१॥ त्रियतां त्रिदशाः सर्वे
यदस्मत्तोऽभिवाञ्छितम् ॥ ३२॥ देवा ऊचुः ॥ ३३॥ भगवत्या
कृतं सर्वं न किञ्चिदवशिष्यते ॥ ३४॥ यदयं निहतः शत्रुरस्माकं
महिषासुरः । यदि चापि वरो देयस्त्वयास्माकं महेश्वरि ॥ ३५॥
संस्मृता संस्मृता त्वं नो हिंसेथाः परमापदः । यश्च मर्त्यः
स्तवैरेभिस्त्वां स्तोष्यत्यमलानने ॥ ३६॥ तस्य वित्तर्द्धि-
विभवैर्धनदारादिसम्पदाम् । वृद्धयेऽस्मत्प्रसन्ना त्वं भवेथाः

सर्वदाम्बिके ॥ ३७॥ ऋषिरुवाच ॥ ३८॥ इति प्रसादिता
देवैर्जगतोऽर्थे तथात्मनः । तथेत्युक्त्वा भद्रकाली बभूवान्तर्हिता
नृप ॥ ३९॥ इत्येतत्कथितं भूप सम्भूता सा यथा पुरा । देवी
देवशरीरेभ्यो जगत्त्रयहितैषिणी ॥ ४०॥ पुनश्च गौरीदेहासा
समुद्भूता यथाभवत् । वधाय दुष्टदैत्यानां तथा शुम्भनिशुम्भयोः
॥ ४१॥ रक्षणाय च लोकानां देवानामुपकारिणी । तच्छृणुष्व
मयाऽऽख्यातं यथावत्कथयामि ते ॥ ४२॥ । ह्रीं ॐ । ॥ स्वस्ति
श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये शक्रादिस्तुतिर्नाम
चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४॥ ॥ॐ अस्य श्री उत्तरचरित्रस्य रुद्र ऋषिः
श्रीमहासरस्वती देवता अनुष्टुप् छन्दः भीमा शक्तिः भ्रामरी
बीजम् सूर्यस्तत्त्वम् सामवेदः मूर्तिः श्रीमहासरस्वतीप्रीत्यर्थे
उत्तरचरित्रपाठे विनियोगः ॥॥ध्यानम्॥ ॐ घण्टाशूलहलानि
शङ्खमुसले चक्रं धनुः सायकं हस्ताब्जैर्दधतीं
घनान्तविलसच्छीतांशुतुल्यप्रभाम् । गौरीदेहसमुद्भवां
त्रिजगतामाधारभूतां महा-पूर्वामत्र सरस्वतीमनुभजे
शुम्भादिदैत्यादिनीम् ॥ ॥ॐ आवाहयेत ततो देवीं महापूर्वं
सरस्वतीं पूजार्थं मेहि कल्पाणि सर्वदुख विमोचिनी ॥ ॐ क्लीं
ऋषिरुवाच ॥ १॥ पुरा शुम्भनिशुम्भाभ्यामसुराभ्यां शचीपतेः ।
त्रैलोक्यं यज्ञभागाश्च हता मदबलाश्रयात् ॥ २॥ तावेव सूर्यतां
तद्वदधिकारं तथैन्दवम् । कौबेरमथ याम्यं च चक्राते वरुणस्य
च ॥ ३॥ तावेव पवनर्द्धिं च चक्रतुर्वह्निकर्म च । ततो देवा
विनिर्धूता भ्रष्टराज्याः पराजिताः ॥ ४॥

हताधिकारास्त्रिदशास्ताभ्यां सर्वे निराकृताः । महासुराभ्यां तां
देवीं संस्मरन्त्यपराजिताम् ॥ ५॥ तयास्माकं वरो दत्तो यथापत्सु
स्मृताखिलाः । भवतां नाशयिष्यामि तत्क्षणात्परमापदः ॥ ६॥
इति कृत्वा मतिं देवा हिमवन्तं नगेश्वरम् । जग्मुस्तत्र ततो देवीं
विष्णुमायां प्रतुष्टुवुः ॥ ७॥ देवा ऊचुः ॥ ८॥ नमो देव्यै महादेव्यै
शिवायै सततं नमः । नमः प्रकृत्यै भद्रायै नियताः प्रणताः स्म
ताम् ॥ ९॥ रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्र्यै नमो नमः ।
ज्योत्स्नायै चेन्दुरूपिण्यै सुखायै सततं नमः ॥ १०॥ कल्याण्यै
प्रणतां वृद्ध्यै सिद्ध्यै कुर्मो नमो नमः । नैर्ऋत्यै भूभृतां लक्ष्म्यै
शर्वाण्यै ते नमो नमः ॥ ११॥ दुर्गायै दुर्गपारायै सारायै
सर्वकारिण्यै । ख्यात्यै तथैव कृष्णायै धूम्रायै सततं नमः ॥ १२॥
अतिसौम्यातिरौद्रायै नतास्तस्यै नमो नमः । नमो जगत्प्रतिष्ठायै
देव्यै कृत्यै नमो नमः ॥ १३॥ या देवी सर्वभूतेषु विष्णुमायेति
शब्दिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १४-१६॥
या देवी सर्वभूतेषु चेतनेत्यभिधीयते । नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १७-१९॥ या देवी सर्वभूतेषु बुद्धिरूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २०-२२॥
या देवी सर्वभूतेषु निद्रारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २३-२५॥ या देवी सर्वभूतेषु क्षुधारूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २६-२८॥
या देवी सर्वभूतेषु छाया रूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै

नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २९-३१॥ या देवी सर्वभूतेषु शक्तिरूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ३२-३४॥
या देवी सर्वभूतेषु तृष्णारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ३५-३७॥ या देवी सर्वभूतेषु क्षान्तिरूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ३८-४०॥
या देवी सर्वभूतेषु जातिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ४१-४३॥ या देवी सर्वभूतेषु लज्जारूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ४४-४६॥
या देवी सर्वभूतेषु शान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ४७-४९॥ या देवी सर्वभूतेषु श्रद्धारूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ५०-५२॥
या देवी सर्वभूतेषु कान्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ५३-५५॥ या देवी सर्वभूतेषु लक्ष्मीरूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ५६-५८॥
या देवी सर्वभूतेषु वृत्तिरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ५९-६१॥ या देवी सर्वभूतेषु स्मृतिरूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६२-६४॥
या देवी सर्वभूतेषु दयारूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै
नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६५-६७॥ या देवी सर्वभूतेषु तुष्टिरूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६८-७०॥
या देवी सर्वभूतेषु मातृरूपेण संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै

नमस्तस्यै नमो नमः ॥७१-७३॥ या देवी सर्वभूतेषु भ्रान्तिरूपेण
संस्थिता । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७४-७६॥
इन्द्रियाणामधिष्ठात्री भूतानां चाखिलेषु या । भूतेषु सततं तस्यै
व्यास्यै देव्यै नमो नमः ॥ ७७॥ चितिरूपेण या कृत्स्नमेतद् व्याप्य
स्थिता जगत् । नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७८-
८०॥ स्तुता सुरैः पूर्वमभीष्टसंश्रयात्तथा सुरेन्द्रेण दिनेषु सेविता
करोतु सा नः शुभहेतुरीश्वरी शुभानि भद्राण्यभिहन्तु चापदः ॥
८१॥ या साम्प्रतं चोद्धतदैत्यतापितैरस्माभिरीशा च सुरैर्नमस्यते
। या च स्मृता तत्क्षणमेव हन्ति नः सर्वापदो भक्तिविनम्रमूर्तिभिः
॥ ८२॥ ऋषिरुवाच ॥ ८३॥ एवं स्तवाभियुक्तानां देवानां तत्र
पार्वती । स्नातुमभ्याययौ तोये जाह्नव्या नृपनन्दन ॥ ८४॥
साब्रवीत्तान् सुरान् सुभ्रूर्भवद्भिः स्तूयतेऽत्र का ।
शरीरकोशतश्चास्याः समुद्धताब्रवीच्छिवा ॥ ८५॥ स्तोत्रं
ममैतत्क्रियते शुभभदैत्यनिराकृतैः । देवैः समस्तैः समरे निशुम्भेन
पराजितैः ॥ ८६॥ शरीरकोशाद्यत्तस्याः पार्वत्या निःसृताम्बिका ।
कौशिकीति समस्तेषु ततो लोकेषु गीयते ॥ ८७॥ तस्यां
विनिर्गतायां तु कृष्णाभूत्सापि पार्वती । कालिकेति समाख्याता
हिमाचलकृताश्रया ॥ ८८॥ ततोऽम्बिकां परं रूपं बिभ्राणां
सुमनोहरम् । ददर्श चण्डो मुण्डश्च भृत्यौ शुम्भनिशुम्भयोः ॥ ८९॥
ताभ्यां शुम्भाय चाख्याता अतीव सुमनोहरा । काप्यास्ते स्त्री
महाराज भासयन्ती हिमाचलम् ॥ ९०॥ नैव तादृक् क्वचिद्गुणं

दृष्टं केनचिदुत्तमम् । ज्ञायतां काप्यसौ देवी गृह्यतां चासुरेश्वर ॥
 ९१॥ स्त्रीरत्नमतिचार्वङ्गी द्योतयन्ती दिशस्त्विषा । सा तु तिष्ठति
 दैत्येन्द्र तां भवान् द्रष्टुमर्हति ॥ ९२॥ यानि रत्नानि मणयो
 गजाश्वादीनि वै प्रभो । त्रैलोक्ये तु समस्तानि साम्प्रतं भान्ति ते
 गृहे ॥ ९३॥ ऐरावतः समानीतो गजरत्नं पुरन्दरात् ।
 पारिजाततरुश्चायं तथैवोच्चैःश्रवा हयः ॥ ९४॥ विमानं
 हंससंयुक्तमेतत्तिष्ठति तेऽङ्गणे । रत्नभूतमिहानीतं
 यदासीद्वेधसोऽद्भुतम् ॥ ९५॥ निधिरेष महापद्मः समानीतो
 धनेश्वरात् । किञ्जल्किनीं ददौ चाब्धिर्मालामम्लानपङ्कजाम् ॥ ९६॥
 छत्रं ते वारुणं गेहे काञ्चनस्रावि तिष्ठति । तथायं स्यन्दनवरो यः
 पुराआसीत्प्रजापतेः ॥ ९७॥ मृत्योरुत्क्रान्तिदा नाम शक्तिरीश
 त्वया हता । पाशः सलिलराजस्य भ्रातुस्तव परिग्रहे ॥ ९८॥
 निशुम्भस्याब्धिजाताश्च समस्ता रत्नजातयः । वह्निरपि ददौ
 तुभ्यमग्निशौचे च वाससी ॥ ९९॥ एवं दैत्येन्द्र रत्नानि
 समस्तान्याहृतानि ते । स्त्रीरत्नमेषा कल्याणी त्वया कस्मान्न
 गृह्यते ॥ १००॥ ऋषिरुवाच ॥ १०१॥ निशम्येति वचः शुम्भः स
 तदा चण्डमुण्डयोः । प्रेषयामास सुग्रीवं दूतं देव्या महासुरः ॥
 १०२॥ इति चेति च वक्तव्या सा गत्वा वचनान्मम । यथा
 चाभ्येति सम्प्रीत्या तथा कार्यं त्वया लघु ॥ १०३॥ ऋषिरुवाच
 ॥ स तत्र गत्वा यत्रास्ते शैलोद्देशेऽतिशोभने । तां च देवीं ततः
 प्राह श्लक्ष्णं मधुरया गिरा ॥ १०४॥ दूत उवाच ॥ १०५॥ देवि

दैत्येश्वरः शुभ्रस्त्रैलोक्ये परमेश्वरः । दूतोऽहं प्रेषितस्तेन
 त्वत्सकाशमिहागतः ॥ १०६॥ अव्याहताज्ञः सर्वासु यः सदा
 देवयोनिषु । निर्जिताखिलदैत्यारिः स यदाह शृणुष्व तत् ॥
 १०७॥ मम त्रैलोक्यमखिलं मम देवा वशानुगाः । यज्ञभागानहं
 सर्वानुपाश्रामि पृथक् पृथक् ॥ १०८॥ त्रैलोक्ये वररत्नानि मम
 वश्यान्यशेषतः । तथैव गजरत्नं च हत्वा देवेन्द्रवाहनम् ॥ १०९॥
 क्षीरोदमथनोद्धृतमश्वरत्नं ममामरैः । उच्चैःश्रवससंज्ञं तत्प्रणिपत्य
 समर्पितम् ॥ ११०॥ यानि चान्यानि देवेषु गन्धर्वेषूरगेषु च ।
 रत्नभूतानि भूतानि तानि मय्येव शोभने ॥ १११॥ स्त्रीरत्नभूतां त्वां
 देवि लोके मन्यामहे वयम् । सा त्वमस्मानुपागच्छ यतो रत्नभुजो
 वयम् ॥ ११२॥ मां वा ममानुजं वापि निशुभमुरुविक्रमम् । भज
 त्वं चञ्चलापाङ्गि रत्नभूतासि वै यतः ॥ ११३॥ परमैश्वर्यमतुलं
 प्राप्स्यसे मत्परिग्रहात् । एतद् बुद्ध्या समालोच्य मत्परिग्रहतां
 व्रज ॥ ११४॥ ऋषिरुवाच ॥ ११५॥ इत्युक्ता सा तदा देवी
 गम्भीरान्तःस्मिता जगौ । दुर्गा भगवती भद्रा ययेदं धार्यते जगत्
 ॥ ११६॥ देव्युवाच ॥ ११७॥ सत्यमुक्तं त्वया नात्र मिथ्या
 किञ्चित्त्वयोदितम् । त्रैलोक्याधिपतिः शुभो निशुभश्चापि तादृशः
 ॥ ११८॥ किं त्वत्र यत्प्रतिज्ञातं मिथ्या तत्क्रियते कथम् ।
 श्रूयतामल्पबुद्धित्वात्प्रतिज्ञा या कृता पुरा ॥ ११९॥ यो मां
 जयति संग्रामे यो मे दर्पं व्यपोहति । यो मे प्रतिबलो लोके स
 मे भर्ता भविष्यति ॥ १२०॥ तदागच्छतु शुभोऽत्र निशुभो वा

महासुरः । मां जित्वा किं चिरेणात्र पाणिं गृह्णातु मे लघु ॥
 १२१॥ दूत उवाच ॥ १२२॥ अवलिप्तासि मैवं त्वं देवि ब्रूहि
 ममाग्रतः । त्रैलोक्ये कः पुमांस्तिष्ठेदग्रे शुम्भनिशुम्भयोः ॥ १२३॥
 अन्येषामपि दैत्यानां सर्वे देवा न वै युधि । तिष्ठन्ति सम्मुखे देवि
 किं पुनः स्त्री त्वमेकिका ॥ १२४॥ इन्द्राद्याः सकला
 देवास्तस्थुर्येषां न संयुगे । शुम्भादीनां कथं तेषां स्त्री प्रयास्यसि
 सम्मुखम् ॥१२५॥ सा त्वं गच्छ मयैवोक्ता पार्श्वं शुम्भनिशुम्भयोः
 । केशाकर्षणनिर्धूतगौरवा मा गमिष्यसि ॥ १२६॥ देव्युवाच ॥
 १२७॥ एवमेतद् बली शुम्भो निशुम्भश्चातिवीर्यवान् । किं करोमि
 प्रतिज्ञा मे यदनालोचिता पुरा ॥ १२८॥ स त्वं गच्छ मयोक्तं ते
 यदेतत्सर्वमादृतः । तदाचक्ष्वासुरेन्द्राय स च युक्तं करोतु यत् ॥
 १२९॥ ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सार्वर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये देव्या
 दूतसंवादो नाम पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५॥ ॐ ऋषिरुवाच ॥ १॥ इत्याकर्ण्य
 वचो देव्याः स दूतोऽमर्षपूरितः । समाचष्ट समागम्य दैत्यराजाय
 विस्तरात् ॥ २॥ तस्य दूतस्य तद्वाक्यमाकर्ण्यासुरराट् ततः ।
 सक्रोधः प्राह दैत्यानामधिपं धूम्रलोचनम् ॥ ३॥ हे धूम्रलोचनाशु
 त्वं स्वसैन्यपरिवारितः । तामानय बलाद्दृष्ट्वां केशाकर्षणविह्वलाम्
 ॥ ४॥ तत्परित्राणदः कश्चिद्यदि वोत्तिष्ठतेऽपरः । स
 हन्तव्योऽमरो वापि यक्षो गन्धर्व एव वा ॥ ५॥ ऋषिरुवाच ॥
 ६॥ तेनाज्ञप्तस्ततः शीघ्रं स दैत्यो धूम्रलोचनः । वृतः षष्ठ्या
 सहस्राणामसुराणां द्रुतं ययौ ॥ ७॥ स दृष्ट्वा तां ततो देवीं

तुहिनाचलसंस्थिताम् । जगादोच्चैः प्रयाहीति मूलं शुम्भनिशुम्भयोः
 ॥ ८॥ न चेत्प्रीत्याद्य भवती मद्भर्तारमुपैष्यति । ततो
 बलान्नयाम्येष केशाकर्षणविह्वलाम् ॥ ९॥ देव्युवाच ॥ १०॥
 दैत्येश्वरेण प्रहितो बलवान्बलसंवृतः । बलान्नयसि मामेवं ततः
 किं ते करोम्यहम् ॥ ११॥ ऋषिरुवाच ॥ १२॥ इत्युक्तः
 सोऽभ्यधावत्तामसुरो धूम्रलोचनः । हुंकारेणैव तं भस्म सा
 चकाराम्बिका तदा ॥ १३॥ अथ क्रुद्धं महासैन्यमसुराणां
 तथाम्बिका । ववर्ष सायकैस्तीक्ष्णैस्तथा शक्तिपरश्वधैः ॥ १४॥
 ततो धुतसटः कोपात्कृत्वा नादं सुभैरवम् । पपातासुरसेनायां
 सिंहो देव्याः स्ववाहनः ॥ १५॥ कांश्चित्करप्रहारेण दैत्यानास्येन
 चापरान् । आक्रम्य चाधरेणान्यान् स जघान महासुरान् ॥ १६॥
 केषांचित्पाटयामास नखैः कोष्ठानि केसरी । तथा तलप्रहारेण
 शिरांसि कृतवान्मृथक् ॥ १७॥ विच्छिन्नबाहुशिरसः कृतास्तेन
 तथापरे । पपौ च रुधिरं कोष्ठादन्येषां धुतकेसरः ॥ १८॥
 क्षणेन तद्वलं सर्वं क्षयं नीतं महात्मना । तेन केसरिणा देव्या
 वाहनेनातिकोपिना ॥ १९॥ श्रुत्वा तमसुरं देव्या निहतं
 धूम्रलोचनम् । बलं च क्षयितं कृत्स्नं देवीकेसरिणा ततः ॥ २०॥
 चुकोप दैत्याधिपतिः शुम्भः प्रस्फुरिताधरः । आज्ञापयामास च
 तौ चण्डमुण्डौ महासुरौ ॥ २१॥ हे चण्ड हे मुण्ड बलैर्बहुलैः
 परिवारितौ । तत्र गच्छत गत्वा च सा समानीयतां लघु ॥ २२॥
 केशेष्वकृष्य बद्ध्वा वा यदि वः संशयो युधि । तदाशेषायुधैः

सर्वैरसुरैर्विनिहन्यताम् ॥ २३॥ तस्यां हतायां दुष्टायां सिंहे च
विनिपातिते । शीघ्रमागम्यतां बद्ध्वा गृहीत्वा तामथाम्बिकाम् ॥
२४॥ ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
शुम्भनिशुम्भसेनानीधूम्रलोचनवधो नाम षष्ठोऽध्यायः ॥ ६॥ ॐ ऋषिरुवाच
॥ १॥ आज्ञप्तास्ते ततो दैत्याश्चण्ड-मुण्डपुरोगमाः ।
चतुरङ्गबलोपेता ययुरभ्युद्यतायुधाः ॥ २॥ ददृशुस्ते ततो
देवीमीषद्भासां व्यवस्थिताम् । सिंहस्योपरि शैलेन्द्रशृङ्गे महति
काञ्चने ॥ ३॥ ते दृष्ट्वा तां समादातुमुद्यमं चक्रुरुद्यताः ।
आकृष्टचापासिधरास्तथान्ये तत्समीपगाः ॥ ४॥ ततः कोपं
चकारोच्चैरम्बिका तानरीन्प्रति । कोपेन चास्या वदनं
मसीवर्णमभूत्तदा ॥ ५॥ भ्रुकुटीकुटिलान्तस्या
ललाटफलकाद्द्रुतम् । काली करालवदना
विनिष्क्रान्तासिपाशिनी ॥ ६॥ विचित्रखट्वाङ्गधरा
नरमालाविभूषणा । द्वीपिचर्मपरीधाना शुष्कमांसातिभैरवा ॥
७॥ अतिविस्तारवदना जिह्वाललनभीषणा । निमग्नारक्तनयना
नादापूरितदिङ्मखा ॥ ८॥ सा वेगेनाभिपतिता घातयन्ती
महासुरान् । सैन्ये तत्र सुरारीणामभक्षयत तद्वलम् ॥ ९॥
पार्श्विग्राहाङ्कशग्राहयोधघण्टासमन्वितान् । समादायैकहस्तेन मुखे
चिक्षेप वारणान् ॥ १०॥ तथैव योधं तुरगै रथं सारथिना सह ।
निक्षिप्य वक्त्रे दशनैश्चर्वयन्त्यति भैरवम् ॥ ११॥ एकं जग्राह
केशेषु ग्रीवायामथ चापरम् । पादेनाक्रम्य

चैवान्यमुरसान्यमपोथयत् ॥ १२॥ तैर्मुक्तानि च शस्त्राणि
 महास्त्राणि तथासुरैः । मुखेन जग्राह रुषा दशनैर्मथितान्यपि ॥
 १३॥ बलिनां तद्वलं सर्वमसुराणां दुरात्मनाम् ।
 ममर्दाभक्षयच्चान्यानन्यांश्चाताडयत्तदा ॥ १४॥ असिना निहताः
 केचित्केचित्खट्वाङ्गताडिताः । जग्मुर्विनाशमसुरा
 दन्ताग्राभिहतास्तथा ॥ १५॥ क्षणेन तद्वलं सर्वमसुराणां
 निपातितम् । दृष्ट्वा चण्डोऽभिदुद्राव तां कालीमतिभीषणाम् ॥
 १६॥ शरवर्षैर्महाभीमैर्भीमाक्षीं तां महासुरः । छादयामास चक्रैश्च
 मुण्डः क्षिप्तैः सहस्रशः ॥ १७॥ तानि चक्राण्यनेकानि विशमानानि
 तन्मुखम् । बभुर्यथार्कबिम्बानि सुबहूनि घनोदरम् ॥ १८॥ ततो
 जहासातिरुषा भीमं भैरवनादिनी । काली करालवदना
 दुर्दर्शदशनोज्ज्वला ॥ १९॥ उत्थाय च महासिंहं देवी
 चण्डमधावत । गृहीत्वा चास्य केशेषु शिरस्तेनासिनाच्छिनत् ॥
 २०॥ अथ मुण्डोऽभ्यधावत्तां दृष्ट्वा चण्डं निपातितम् ।
 तमप्यपातयद्भूमौ सा खड्गाभिहतं रुषा ॥ २१॥ हतशेषं ततः
 सैन्यं दृष्ट्वा चण्डं निपातितम् । मुण्डं च सुमहावीर्यं दिशो भेजे
 भयातुरम् ॥ २२॥ शिरश्चण्डस्य काली च गृहीत्वा मुण्डमेव च ।
 प्राह प्रचण्डाट्टहासमिश्रमभ्येत्य चण्डिकाम् ॥ २३॥ मया
 तवात्रोपहतौ चण्डमुण्डौ महापशू । युद्धयज्ञे स्वयं शुभं निशुभं
 च हनिष्यसि ॥ २४॥ ऋषिरुवाच ॥ २५॥ तावानीतौ ततो दृष्ट्वा
 चण्डमुण्डौ महासुरौ । उवाच कालीं कल्याणी ललितं चण्डिका

वचः ॥ २६॥ यस्माच्चण्डं च मुण्डं च गृहीत्वा त्वमुपागता ।
चामुण्डेति ततो लोके ख्याता देवी भविष्यसि ॥ २७॥ ॥ स्वस्ति
श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये चण्डमुण्डवधो नाम
सप्तमोऽध्यायः ॥ ७॥ ॐ ऋषिरुवाच ॥ १॥ चण्डे च निहते दैत्ये
मुण्डे च विनिपातिते । बहुलेषु च सैन्येषु क्षयितेष्वसुरेश्वरः ॥
२॥ ततः कोपपराधीनचेताः शुभः प्रतापवान् । उद्योगं
सर्वसैन्यानां दैत्यानामादिदेश ह ॥ ३॥ अद्य सर्वबलैर्दैत्याः
षडशीतिरुदायुधाः । कम्बूनां चतुरशीतिर्निर्यान्तु स्वबलैर्वृताः ॥
४॥ कोटिवीर्याणि पञ्चाशदसुराणां कुलानि वै । शतं कुलानि
धौम्राणां निर्गच्छन्तु ममाज्ञया ॥ ५॥ कालका दौर्हदा मौर्याः
कालिकेयास्तथासुराः । युद्धाय सज्जा निर्यान्तु आज्ञया त्वरिता
मम ॥ ६॥ इत्याज्ञाप्यासुरपतिः शुभो भैरवशासनः । निर्जगाम
महासैन्यसहस्रैर्बहुभिर्वृतः ॥ ७॥ आयान्तं चण्डिका दृष्ट्वा
तत्सैन्यमतिभीषणम् । ज्यास्वनैः पूरयामास धरणीगगनान्तरम् ॥
८॥ ततः सिंहो महानादमतीव कृतवान्नृप । घण्टास्वनेन
तान्नादमम्बिका चोपबृंहयत् ॥ ९॥ धनुर्ज्यासिंहघण्टानां
नादापूरितदिङ्मखा । निनादैर्भीषणैः काली जिग्ये विस्तारितानना
॥ १०॥ तं निनादमुपश्रुत्य दैत्यसैन्यैश्चतुर्दिशम् । देवी सिंहस्तथा
काली सरोषैः परिवारिताः ॥ ११॥ एतस्मिन्नन्तरे भूप विनाशाय
सुरद्विषाम् । भवायामरसिंहानामतिवीर्यबलान्विताः ॥ १२॥
ब्रह्मेशगुहविष्णूनां तथेन्द्रस्य च शक्तयः । शरीरेभ्यो विनिष्क्रम्य
तद्गुहैश्चण्डिकां ययुः ॥ १३॥ यस्य देवस्य यद्रूपं यथा

भूषणवाहनम् । तद्वदेव हि तच्छक्तिरसुरान् योद्धुमाययौ ॥ १४॥
हंसयुक्तविमानाग्रे साक्षसूत्रकमण्डलुः । आयाता ब्रह्मणः
शक्तिर्ब्रह्माणीत्यभिधीयते ॥ १५॥ माहेश्वरी वृषारूढा
त्रिशूलवरधारिणी । महाहिवलया प्राप्ता चन्द्ररेखाविभूषणा ॥
१६॥ कौमारी शक्तिहस्ता च मयूरवरवाहना । योद्धुमभ्याययौ
दैत्यानम्बिका गुहरूपिणी ॥ १७॥ तथैव वैष्णवी शक्तिर्गुरुडोपरि
संस्थिता । शङ्खचक्रगदाशार्ङ्गखड्गहस्ताभ्युपाययौ ॥ १८॥
यज्ञवाराहमतुलं रूपं या बिभ्रतो हरेः । शक्तिः साप्याययौ तत्र
वाराहीं बिभ्रती तनुम् ॥ १९॥ नारसिंही नृसिंहस्य बिभ्रती सदृशं
वपुः । प्राप्ता तत्र सटाक्षेपक्षिप्तनक्षत्रसंहतिः ॥ २०॥ वज्रहस्ता
तथैवैन्द्री गजराजोपरि स्थिता । प्राप्ता सहस्रनयना यथा
शक्रस्तथैव सा ॥ २१॥ ततः परिवृतस्ताभिरीशानो देवशक्तिभिः
। हन्यन्तामसुराः शीघ्रं मम प्रीत्याह चण्डिकाम् ॥ २२॥ ततो
देवीशरीरात्तु विनिष्क्रान्तातिभीषणा । चण्डिका शक्तिरत्युग्रा
शिवाशतनिनादिनी ॥ २३॥ सा चाह धूम्रजटिलमीशानमपराजिता
। दूत त्वं गच्छ भगवन् पार्श्वं शुम्भनिशुम्भयोः ॥ २४॥ ब्रूहि
शुम्भं निशुम्भं च दानवावतिगर्वितौ । ये चान्ये दानवास्तत्र
युद्धाय समुपस्थिताः ॥ २५॥ त्रैलोक्यमिन्द्रो लभतां देवाः सन्तु
हविर्भुजः । यूयं प्रयात पातालं यदि जीवितुमिच्छथ ॥ २६॥
बलावलेपादथ चेद्धवन्तो युद्धकाङ्क्षिणः । तदागच्छत तृप्यन्तु
मच्छिवाः पिशितेन वः ॥ २७॥ ऋषिरुवाच ॥ यतो नियुक्तो

दौत्येन तया देव्या शिवः स्वयम् । शिवदूतीति लोकेऽस्मिंस्ततः
 सा ख्यातिमागता ॥ २८॥ तेऽपि श्रुत्वा वचो देव्याः शर्वाख्यातं
 महासुराः । अमर्षापूरिता जग्मुर्यतः कात्यायनी स्थिता ॥ २९॥
 ततः प्रथममेवाग्रे शरशक्त्यष्टिवृष्टिभिः । ववर्षुरुद्धतामर्षास्तां
 देवीममरारयः ॥ ३०॥ सा च तान् प्रहितान्
 बाणाञ्छूलशक्तिपरश्वधान् । चिच्छेद
 लीलयाध्मातधनुर्मुक्तैर्महेषुभिः ॥ ३१॥ तस्याग्रतस्तथा काली
 शूलपातविदारितान् । खट्वाङ्गपोथितांश्चारीन्कुर्वती व्यचरत्तदा ॥
 ३२॥ कमण्डलुजलाक्षेपहतवीर्यान् हतौजसः । ब्रह्माणी
 चाकरोच्छत्रून्येन येन-येन स्म धावति ॥ ३३॥ माहेश्वरी त्रिशूलेन
 तथा चक्रेण वैष्णवी । दैत्याञ्जघान कौमारी तथा
 शक्त्यातिकोपना ॥ ३४॥ ऐन्द्री कुलिशपातेन शतशो दैत्यदानवाः
 । पेतुर्विदारिताः पृथ्व्यां रुधिरौघप्रवर्षिणः ॥ ३५॥
 तुण्डप्रहारविध्वस्ता दंष्ट्राग्रक्षतवक्षसः । वाराहमूर्त्या न्यपतंश्चक्रेण
 च विदारिताः ॥ ३६॥ नखैर्विदारितांश्चान्यान् भक्षयन्ती महासुरान्
 । नारसिंही चचाराजौ नादापूर्णदिगम्बरा ॥ ३७॥
 चण्डाट्टहासैरसुराः शिवदूत्यभिदूषिताः । पेतुः पृथिव्यां
 पतितांस्तांश्चखादाथ सा तदा ॥ ३८॥ इति मातृगणं क्रुद्धं
 मर्दयन्तं महासुरान् । दृष्ट्वाभ्युपायैर्विविधैर्नेशुर्देवारिसैनिकाः ॥
 ३९॥ पलायनपरान्दृष्ट्वा दैत्यान्मातृगणार्दितान् । योद्धुमभ्याययौ
 क्रुद्धो रक्तबीजो महासुरः ॥ ४०॥ रक्तबिन्दुर्यदा भूमौ पतत्यस्य

शरीरतः । समुत्पतति मेदिन्यां तत्प्रमाणो महासुरः ॥ ४१॥
युयुधे स गदापाणिरिन्द्रशक्त्या महासुरः । ततश्चैन्द्री स्ववज्रेण
रक्तबीजमताडयत् ॥ ४२॥ कुलिशेनाहतस्याशु तस्य सुस्त्राव
शोणितम् । समुत्तस्थुस्ततो योधास्तद्रूपास्तत्पराक्रमाः ॥ ४३॥
यावन्तः पतितास्तस्य शरीराद्रक्तबिन्दवः । तावन्तः पुरुषा
जातास्तद्वीर्यबलविक्रमाः ॥ ४४॥ ते चापि युयुधुस्तत्र पुरुषा
रक्तसम्भवाः । समं मातृभिरत्युग्र-शस्त्रपातातिभीषणम् ॥ ४५॥
पुनश्च वज्रपातेन क्षतमस्य शिरो यदा । ववाह रक्तं पुरुषास्ततो
जाताः सहस्रशः ॥ ४६॥ वैष्णवी समरे चैनं चक्रेणाभिजघान ह
। गदया ताडयामास ऐन्द्री तमसुरेश्वरम् ॥ ४७॥
वैष्णवीचक्रभिन्नस्य रुधिरस्राविसम्भवैः । सहस्रशो जगद् व्याप्तं
तत्प्रमाणैर्महासुरैः ॥ ४८॥ शक्त्या जघान कौमारी वाराही च
तथासिना । माहेश्वरी त्रिशूलेन रक्तबीजं महासुरम् ॥ ४९॥ स
चापि गदया दैत्यः सर्वा एवाहनत् पृथक् । मातृः कोपसमाविष्टो
रक्तबीजो महासुरः ॥ ५०॥ तस्याहतस्य बहुधा
शक्तिशूलादिभिर्भुवि । पपात यो वै रक्तौघस्तेनासञ्छतशोऽसुराः
॥ ५१॥ तैश्चासुरासृक्सम्भूतैरसुरैः सकलं जगत् ।
व्याप्तमासीत्ततो देवा भयमाजग्मुरुत्तमम् ॥ ५२॥ तान् विषण्णान्
सुरान् दृष्ट्वा चण्डिका प्राहसत्वरम् । उवाच कालीं चामुण्डे
विस्तरं वदनं कुरु ॥ ५३॥ मच्छस्त्रपातसम्भूतान् रक्तबिन्दून्
महासुरान् । रक्तबिन्दोः प्रतीच्छ त्वं वक्त्रेणानेन वेगिता ॥ ५४॥

भक्षयन्ती चर रणे तदुत्पन्नान्महासुरान् । एवमेष क्षयं दैत्यः
क्षीणरक्तो गमिष्यति ॥ ५५॥ भक्ष्यमाणास्त्वया चोग्रा न
चोत्पत्स्यन्ति चापरे । इत्युक्त्वा तां ततो देवी शूलेनाभिजघान
तम् ॥ ५६॥ मुखेन काली जगृहे रक्तबीजस्य शोणितम् ।
ततोऽसावाजघानाथ गदया तत्र चण्डिकाम् ॥ ५७॥ न चास्या
वेदनां चक्रे गदापातोऽल्पिकामपि । तस्याहतस्य देहात्तु बहु
सुस्नाव शोणितम् ॥ ५८॥ यतस्ततस्तद्वक्त्रेण चामुण्डा
सम्प्रतीच्छति । मुखे समुद्रता येऽस्या रक्तपातान्महासुराः ॥
५९॥ तांश्चखादाथ चामुण्डा पपौ तस्य च शोणितम् । देवी
शूलेन वज्रेण बाणैरसिभिर्ऋष्टिभिः ॥ ६०॥ जघान रक्तबीजं तं
चामुण्डापीतशोणितम् । स पपात महीपृष्ठे शस्त्रसङ्घसमाहतः ॥
६१॥ नीरक्तश्च महीपाल रक्तबीजो महासुरः । ततस्ते
हर्षमतुलमवापुस्त्रिदशा नृप ॥ ६२॥ तेषां मातृगणो जातो
ननर्तासृङ्गदोद्धतः ॥ ६३॥ ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सार्वर्णिके
मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये रक्तबीजवधो नामाष्टमोऽध्यायः ॥ ८॥ ॐ राजोवाच
॥ १॥ विचित्रमिदमाख्यातं भगवन् भवता मम ।
देव्याश्चरितमाहात्म्यं रक्तबीजवधाश्रितम् ॥ २॥ भूयश्चेच्छाम्यहं
श्रोतुं रक्तबीजे निपातिते । चकार शुभो यत्कर्म
निशुम्भश्चातिकोपनः ॥ ३॥ ऋषिरुवाच ॥ ४॥ चकार कोपमतुलं
रक्तबीजे निपातिते । शुम्भासुरो निशुम्भश्च हतेष्वन्येषु चाहवे ॥
५॥ हन्यमानं महासैन्यं विलोक्यामर्षमुद्वहन् ।

अभ्यधावन्निशुम्भोऽथ मुख्ययासुरसेनया ॥ ६॥ तस्याग्रतस्तथा
 पृष्ठे पार्श्वयोश्च महासुराः । संदष्टौष्ठपुटाः क्रुद्धा हन्तुं
 देवीमुपाययुः ॥ ७॥ आजगाम महावीर्यः शुम्भोऽपि स्वबलैर्वृतः ।
 निहन्तुं चण्डिकां कोपात्कृत्वा युद्धं तु मातृभिः ॥ ८॥ ततो
 युद्धमतीवासीद्देव्या शुम्भनिशुम्भयोः । शरवर्षमतीवोग्रं मेघयोरिव
 वर्षतोः ॥ ९॥ चिच्छेदास्ताञ्छरांस्ताभ्यां चण्डिका स्वशरोत्करैः ।
 ताडयामास चाङ्गेषु शस्त्रौघैरसुरेश्वरौ ॥ १०॥ निशुम्भो निशितं
 खड्गं चर्म चादाय सुप्रभम् । अताडयन्मूर्ध्नि सिंहं देव्या
 वाहनमुत्तमम् ॥ ११॥ ताडिते वाहने देवी क्षुरप्रेणासिमुत्तमम् ।
 निशुम्भस्याशु चिच्छेद चर्म चाप्यष्टचन्द्रकम् ॥ १२॥ छिन्ने चर्मणि
 खड्गे च शक्तिं चिक्षेप सोऽसुरः । तामप्यस्य द्विधा चक्रे
 चक्रेणाभिमुखागताम् ॥ १३॥ कोपाध्मातो निशुम्भोऽथ शूलं
 जग्राह दानवः । आयान्तं मुष्टिपातेन देवी तच्चाप्यचूर्णयत् ॥
 १४॥ आविद्याथ गदां सोऽपि चिक्षेप चण्डिकां प्रति । सापि
 देव्या त्रिशूलेन भिन्ना भस्मत्वमागता ॥ १५॥ ततः परशुहस्तं
 तमायान्तं दैत्यपुङ्गवम् । आहत्य देवी बाणौघैरपातयत भूतले ॥
 १६॥ तस्मिन्निपतिते भूमौ निशुम्भे भीमविक्रमे । भ्रातर्यतीव
 संक्रुद्धः प्रययौ हन्तुमम्बिकाम् ॥ १७॥ स
 रथस्थस्तथात्युच्चैर्गृहीतपरमायुधैः । भुजैरष्टाभिरतुलैर्व्याप्याशेषं
 बभौ नभः ॥ १८॥ तमायान्तं समालोक्य देवी शङ्खमवादयत् ।
 ज्याशब्दं चापि धनुषश्चकारातीव दुःसहम् ॥ १९॥ पूरयामास

ककुभो निजघण्टास्वनेन च । समस्तदैत्यसैन्यानां
तेजोवधविधायिना ॥ २०॥ ततः सिंहो
महानादैस्त्याजितेभमहामदैः । पूरयामास गगनं गां तथैव दिशो
दश ॥ २१॥ ततः काली समुत्पत्य गगनं क्षामताडयत् ।
कराभ्यां तन्निनादेन प्राक्स्वनास्ते तिरोहिताः ॥ २२॥
अट्टाट्टहासमशिवं शिवदूती चकार ह । तैः शब्दैरसुरास्त्रेसुः
शुभः कोपं परं ययौ ॥ २३॥ दुरात्मंस्तिष्ठ तिष्ठेति
व्याजहाराम्बिका यदा । तदा जयेत्यभिहितं देवैराकाशसंस्थितैः
॥ २४॥ शुभेनागत्य या शक्तिर्मुक्ता ज्वालातिभीषणा । आयान्ती
वह्निक्लृप्ता सा निरस्ता महोल्कया ॥ २५॥ सिंहनादेन शुभस्य
व्यासं लोकत्रयान्तरम् । निर्घातनिःस्वनो घोरो जितवानवनीपते ॥
२६॥ शुभमुक्ताञ्छरान्देवी शुभस्तत्प्रहिताञ्छरान् । चिच्छेद
स्वशरैरुग्रैः शतशोऽथ सहस्रशः ॥ २७॥ ततः सा चण्डिका
क्रुद्धा शूलेनाभिजघान तम् । स तदाभिहतो भूमौ मूर्च्छितो
निपपात ह ॥ २८॥ ततो निशुभः सम्प्राप्य चेतनामात्तकार्मुकः ।
आजघान शरैर्देवीं कालीं केसरिणं तथा ॥ २९॥ पुनश्च कृत्वा
बाहूनामयुतं दनुजेश्वरः । चक्रायुधेन दितिजश्छादयामास
चण्डिकाम् ॥ ३०॥ ततो भगवती क्रुद्धा दुर्गा दुर्गार्तिनाशिनी ।
चिच्छेद देवी चक्राणि स्वशरैः सायकांश्च तान् ॥ ३१॥ ततो
निशुभो वेगेन गदामादाय चण्डिकाम् । अभ्यधावत वै हन्तुं
दैत्यसैन्यसमावृतः ॥ ३२॥ तस्यापतत एवाशु गदां चिच्छेद

चण्डिका । खड्गेन शितधारेण स च शूलं समाददे ॥ ३३॥
 शूलहस्तं समायान्तं निशुम्भममरार्दनम् । हृदि विव्याध शूलेन
 वेगाविद्धेन चण्डिका ॥ ३४॥ भिन्नस्य तस्य शूलेन
 हृदयान्निःसृतोऽपरः । महाबलो महावीर्यस्तिष्ठेति पुरुषो वदन् ॥
 ३५॥ तस्य निष्क्रामतो देवी प्रहस्य स्वनवत्ततः । शिरश्चिच्छेद
 खड्गेन ततोऽसावपतद्भुवि ॥ ३६॥ ततः सिंहश्चखादोग्रं
 दंष्ट्राक्षुण्णशिरोधरान् । असुरांस्तांस्तथा काली शिवदूती
 तथापरान् ॥ ३७॥ कौमारीशक्तिनिर्भिन्नाः केचिन्नेशुर्महासुराः ।
 ब्रह्माणीमन्त्रपूतेन तोयेनान्ये निराकृताः ॥ ३८॥ माहेश्वरीत्रिशूलेन
 भिन्नाः पेतुस्तथापरे । वाराहीतुण्डघातेन केचिच्चूर्णीकृता भुवि ॥
 ३९॥ खण्डं खण्डं च चक्रेण वैष्णव्या दानवाः कृताः । वज्रेण
 चैन्द्रीहस्ताग्रविमुक्तेन तथापरे ॥ ४०॥ केचिद्विनेशुरसुराः
 केचिन्नष्टा महाहवात् । भक्षिताश्चापरे कालीशिवदूतीमृगाधिपैः ॥
 ४१॥ ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
 निशुम्भवधो नाम नवमोऽध्यायः ॥ ९॥ ॐ ऋषिरुवाच ॥ १॥ निशुम्भं
 निहतं दृष्ट्वा भ्रातरं प्राणसम्मितम् । हन्यमानं बलं चैव शुम्भः
 क्रुद्धोऽब्रवीद्वचः ॥ २॥ बलावलेपदुष्टे त्वं मा दुर्गे गर्वमावह ।
 अन्यासां बलमाश्रित्य युद्धघसे चातिमानिनी ॥ ३॥ देव्युवाच ॥
 ४॥ एकैवाहं जगत्यत्र द्वितीया का ममापरा । पश्यैता दुष्ट
 मय्येव विशन्त्यो मद्विभूतयः ॥ ५॥ ऋषिरुवाच ॥ ततः
 समस्तास्ता देव्यो ब्रह्माणीप्रमुखा लयम् । तस्या देव्यास्तनौ

जग्मुरेकैवासीत्तदाम्बिका ॥ ६॥ देव्युवाच ॥ ७॥ अहं विभूत्या
 बहुभिरिह रूपैर्यदास्थिता । तत्संहतं मयैकैव तिष्ठाम्याजौ स्थिरो
 भव ॥ ८॥ ऋषिरुवाच ॥ ९॥ ततः प्रववृते युद्धं देव्याः शुम्भस्य
 चोभयोः । पश्यतां सर्वदेवानामसुराणां च दारुणम् ॥ १०॥
 शरवर्षैः शितैः शस्त्रैस्तथा चास्त्रैः सुदारुणैः । तयोर्युद्धमभूद्भयः
 सर्वलोकभयङ्करम् ॥ ११॥ दिव्यान्यस्त्राणि शतशो मुमुचे
 यान्यथाम्बिका । बभञ्ज तानि दैत्येन्द्र-स्तत्प्रतीघातकर्तृभिः ॥
 १२॥ मुक्तानि तेन चास्त्राणि दिव्यानि परमेश्वरी । बभञ्ज
 लीलयैवोग्रहुङ्कारोच्चारणादिभिः ॥ १३॥ ततः
 शरशतैर्देवीमाच्छादयत सोऽसुरः । सापि तत्कुपिता देवी
 धनुश्चिच्छेद चेष्टुभिः ॥ १४॥ छिन्ने धनुषि दैत्येन्द्रस्तथा
 शक्तिमथाददे । चिच्छेद देवी चक्रेण तामप्यस्य करे स्थिताम् ॥
 १५॥ ततः खड्गमुपादाय शतचन्द्रं च भानुमत् । अभ्यधावततां
 देवीं दैत्यानामधिपेश्वरः ॥ १६॥ तस्यापतत एवाशु खड्गं चिच्छेद
 चण्डिका । धनुर्मुक्तैः शितैर्बाणैश्चर्म चार्ककरामलम् ॥ १७॥
 हताश्वः स तदा दैत्यश्छिन्नधन्वा विसारथिः । जग्राह मुद्गरं
 घोरमम्बिकानिधनोद्यतः ॥ १८॥ चिच्छेदापततस्तस्य मुद्गरं
 निशितैः शरैः । तथापि सोऽभ्यधावत्तां मुष्टिमुद्यम्य वेगवान् ॥
 १९॥ स मुष्टिं पातयामास हृदये दैत्यपुङ्गवः । देव्यास्तं चापि सा
 देवी तलेनोरस्यताडयत् ॥ २०॥ तलप्रहाराभिहतो निपपात
 महीतले । स दैत्यराजः सहसा पुनरेव तथोत्थितः ॥ २१॥

उत्पत्य च प्रगृह्योच्चैर्देवीं गगनमास्थितः । तत्रापि सा निराधारा
युयुधे तेन चण्डिका ॥ २२॥ नियुद्धं खे तदा दैत्यश्चण्डिका च
परस्परम् । चक्रतुः प्रथमं सिद्धमुनिविस्मयकारकम् ॥ २३॥ ततो
नियुद्धं सुचिरं कृत्वा तेनाम्बिका सह । उत्पात्य भ्रामयामास
चिक्षेप धरणीतले ॥ २४॥ स क्षिप्तो धरणीं प्राप्य मुष्टिमुद्यम्य
वेगवान् । अभ्यधावत दुष्टात्मा चण्डिकानिधनेच्छया ॥ २५॥
तमायान्तं ततो देवी सर्वदैत्यजनेश्वरम् । जगत्यां पातयामास
भित्त्वा शूलेन वक्षसि ॥ २६॥ स गतासुः पपातोर्व्यां देवी
शूलाग्रविक्षतः । चालयन् सकलां पृथ्वीं साध्विद्वीपां सपर्वताम्
॥ २७॥ ततः प्रसन्नमखिलं हते तस्मिन् दुरात्मनि ।
जगत्स्वास्थ्यमतीवाप निर्मलं चाभवन्नभः ॥ २८॥ उत्पातमेघाः
सोल्का ये प्रागासंस्ते शमं ययुः । सरितो
मार्गवाहिन्यस्तथासंस्तत्र पातिते ॥ २९॥ ततो देवगणाः सर्वे
हर्षनिर्भरमानसाः । बभूवुर्निहते तस्मिन् गन्धर्वा ललितं जगुः ॥
३०॥ अवादयंस्तथैवान्ये ननृतुश्चाप्सरोगणाः । ववुः पुण्यास्तथा
वाताः सुप्रभोऽभूद्दिवाकरः ॥ ३१॥ जज्वलुश्चाग्रयः शान्ताः शान्ता
दिग्जनितस्वनाः ॥ ३२॥ ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे
देवीमाहात्म्ये शुम्भवधो नाम दशमोऽध्यायः ॥ १०॥ ॐ ऋषिरुवाच ॥ १॥
देव्या हते तत्र महासुरेन्द्रे सेन्द्राः सुरा वह्निपुरोगमास्ताम् ।
कात्यायनीं तुष्टवुरिष्टलाभाद् विकाशिवक्त्राब्जविकाशिताशाः ॥
२॥ देवि प्रपन्नार्तिहरे प्रसीद प्रसीद मातर्जगतोऽखिलस्य ।

प्रसीद विश्वेश्वरि पाहि विश्वं त्वमीश्वरी देवि चराचरस्य ॥ ३॥
आधारभूता जगतस्त्वमेका महीस्वरूपेण यतः स्थितासि । अपां
स्वरूपस्थितया त्वयैत- दाप्यायते कृत्स्नमलङ्घ्यवीर्ये ॥ ४॥ त्वं
वैष्णवीशक्तिरनन्तवीर्या विश्वस्य बीजं परमासि माया ।
सम्मोहितं देवि समस्तमेतत् त्वं वै प्रसन्ना भुवि मुक्तिहेतुः ॥ ५॥
विद्याः समस्तास्तव देवि भेदाः स्त्रियः समस्ताः सकला जगत्सु ।
त्वयैकया पूरितमम्बयैतत् का ते स्तुतिः स्तव्यपरापरोक्तिः ॥ ६॥
सर्वभूता यदा देवी स्वर्गमुक्तिप्रदायिनी । त्वं स्तुता स्तुतये का
वा भवन्तु परमोक्तयः ॥ ७॥ सर्वस्य बुद्धिरूपेण जनस्य हृदि
संस्थिते । स्वर्गापवर्गदे देवि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ ८॥
कलाकाष्ठादिरूपेण परिणामप्रदायिनि । विश्वस्योपरतौ शक्ते
नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ ९॥ सर्वमङ्गलमाङ्गल्ये शिवे
सर्वार्थसाधिके । शरण्ये त्र्यम्बके गौरि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥
१०॥ सृष्टिस्थितिविनाशानां शक्तिभूते सनातनि । गुणाश्रये
गुणमये नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ ११॥
शरणागतदीनार्तपरित्राणपरायणे । सर्वस्यार्तिहरे देवि नारायणि
नमोऽस्तु ते ॥ १२॥ हंसयुक्तविमानस्थे ब्रह्माणीरूपधारिणि ।
कौशाभःक्षरिके देवि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १३॥
त्रिशूलचन्द्राहिधरे महावृषभवाहिनि । माहेश्वरीस्वरूपेण
नारायणि नमोऽस्तुते ॥ १४॥ मयूरकुक्कुटवृते महाशक्तिधरेऽनघे ।
कौमारीरूपसंस्थाने नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १५॥

शङ्खचक्रगदाशार्ङ्गगृहीत-परमायुधे । प्रसीद वैष्णवीरूपे नारायणि
नमोऽस्तु ते ॥ १६॥ गृहीतोग्रमहाचक्रे दंष्ट्रोद्धतवसुन्धरे ।
वराहरूपिणि शिवे नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १७॥
नृसिंहरूपेणोग्रेण हन्तुं दैत्यान् कृतोद्यमे । त्रैलोक्यत्राणसहिते
नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ १८॥ किरीटिनि महावज्रे
सहस्रनयनोज्ज्वले । वृत्रप्राणहरे चैन्द्रि नारायणि नमोऽस्तु ते ॥
१९॥ शिवदूतीस्वरूपेण हतदैत्यमहाबले । घोररूपे महारावे
नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ २०॥ दंष्ट्राकरालवदने
शिरोमालाविभूषणे । चामुण्डे मुण्डमथने नारायणि नमोऽस्तु ते ॥
२१॥ लक्ष्मि लज्जे महाविद्ये श्रद्धे पुष्टि स्वधे ध्रुवे । महारात्रि
महाविद्ये नारायणि नमोऽस्तु ते ॥ २२॥ मेधे सरस्वति वरे भूति
बाभ्रवि तामसि । नियते त्वं प्रसीदेशे नारायणि नमोऽस्तुते ॥
२३॥ सर्वस्वरूपे सर्वेशे सर्वशक्तिसमन्विते । भयेभ्यस्त्राहि नो
देवि दुर्गे देवि नमोऽस्तु ते ॥ २४॥ एतत्ते वदनं सौम्यं
लोचनत्रयभूषितम् । पातु नः सर्वभूतेभ्यः कात्यायनि नमोऽस्तु ते
॥ २५॥ ज्वालाकराल-मत्युग्रमशेषासुरसूदनम् । त्रिशूलं पातु नो
भीतेर्भद्रकालि नमोऽस्तु ते ॥ २६॥ हिनस्ति दैत्यतेजांसि
स्वनेनापूर्य या जगत् । सा घण्टा पातु नो देवि पापेभ्यो नः
सुतानिव ॥ २७॥ असुरासृग्वसापङ्कचर्चितस्ते करोज्ज्वलः ।
शुभाय खड्गो भवतु चण्डिके त्वां नता वयम् ॥ २८॥
रोगानशेषानपहंसि तुष्टा रुष्टा तु कामान् सकलानभीष्टान् ।

त्वामाश्रितानां न विपन्नराणां त्वामाश्रिता ह्याश्रयतां प्रयान्ति ॥
 २९॥ एतत्कृतं यत्कदनं त्वयाद्य धर्मद्विषां देवि महासुराणाम् ।
 रूपैरनेकैर्बहुधात्ममूर्तिं कृत्वाम्बिके तत्प्रकरोति कान्या ॥ ३०॥
 विद्यासु शास्त्रेषु विवेकदीपे-ष्वाद्येषु वाक्येषु च का त्वदन्या ।
 ममत्वगर्तेऽतिमहान्धकारे विभ्रामयत्येतदतीव विश्वम् ॥ ३१॥
 रक्षांसि यत्रोग्रविषाश्च नागा यत्रारयो दस्युबलानि यत्र ।
 दावानलो यत्र तथाऽधिमध्ये तत्र स्थिता त्वं परिपासि विश्वम् ॥
 ३२॥ विश्वेश्वरि त्वं परिपासि विश्वं विश्वात्मिका धारयसीति
 विश्वम् । विश्वेशवन्द्या भवती भवन्ति विश्वाश्रया ये त्वयि
 भक्तिनम्राः ॥ ३३॥ देवि प्रसीद परिपालय नोऽरिभीते- नित्यं
 यथासुरवधादधुनैव सद्यः । पापानि सर्वजगतां प्रशमं नयाशु
 उत्पातपाकजनितांश्च महोपसर्गान् ॥ ३४॥ प्रणतानां प्रसीद त्वं
 देवि विश्वार्तिहारिणि । त्रैलोक्यवासिनामीड्ये लोकानां वरदा भव
 ॥ ३५॥ देव्युवाच ॥ ३६॥ वरदाहं सुरगणा वरं यन्मनसेच्छथ ।
 तं वृणुध्वं प्रयच्छामि जगतामुपकारकम् ॥ ३७॥ देवा ऊचुः ॥
 ३८॥ सर्वाबाधाप्रशमनं त्रैलोक्यस्याखिलेश्वरि । एवमेव त्वया
 कार्यमस्मद्वैरिविनाशनम् ॥ ३९॥ देव्युवाच ॥ ४०॥ वैवस्वतेऽन्तरे
 प्राप्ते अष्टाविंशतिमे युगे । शुभो निशुम्भश्चैवान्यावुत्पत्त्येते
 महासुरौ ॥ ४१॥ नन्दगोपगृहे जाता यशोदागर्भसम्भवा ।
 ततस्तौ नाशयिष्यामि विन्ध्याचलनिवासिनी ॥ ४२॥
 पुनरप्यतिरौद्रेण रूपेण पृथिवीतले । अवतीर्य हनिष्यामि

वैप्रचित्तांश्च दानवान् ॥ ४३॥ भक्षयन्त्याश्च तानुग्रान् वैप्रचित्तान्
महासुरान् । रक्ता दन्ता भविष्यन्ति दाडिमीकुसुमोपमाः ॥ ४४॥
ततो मां देवताः स्वर्गे मर्त्यलोके च मानवाः । स्तुवन्तो
व्याहरिष्यन्ति सततं रक्तदन्तिकाम् ॥ ४५॥ भूयश्च
शतवार्षिक्यामनावृष्ट्यामनम्भसि । मुनिभिः संस्मृता भूमौ
सम्भविष्याम्ययोनिजा ॥ ४६॥ ततः शतेन नेत्राणां निरीक्षिष्याम्यहं
मुनीन् । कीर्तयिष्यन्ति मनुजाः शताक्षीमिति मां ततः ॥ ४७॥
ततोऽहमखिलं लोकमात्मदेहसमुद्भवैः । भरिष्यामि सुराः
शाकैरावृष्टेः प्राणधारकैः ॥ ४८॥ शाकम्भरीति विख्यातिं तदा
यास्याम्यहं भुवि । तत्रैव च वधिष्यामि दुर्गमाख्यं महासुरम् ॥
४९॥ दुर्गादेवीति विख्यातं तन्मे नाम भविष्यति । पुनश्चाहं यदा
भीमं रूपं कृत्वा हिमाचले ॥ ५०॥ रक्षांसि भक्षयिष्यामि मुनीनां
त्राणकारणात् । तदा मां मुनयः सर्वे स्तोष्यन्त्यानम्रमूर्तयः ॥
५१॥ भीमादेवीति विख्यातं तन्मे नाम भविष्यति ।
यदारुणाख्यस्त्रैलोक्ये महाबाधां करिष्यति ॥ ५२॥ तदाहं भ्रामरं
रूपं कृत्वासंख्येयषट्पदम् । त्रैलोक्यस्य हितार्थाय वधिष्यामि
महासुरम् ॥ ५३॥ भ्रामरीति च मां लोकास्तदा स्तोष्यन्ति
सर्वतः । इत्थं यदा यदा बाधा दानवोत्था भविष्यति ॥ ५४॥
तदा तदावतीर्याहं करिष्याम्यरिसंक्षयम् ॥ ५५॥ ॥ स्वस्ति
श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये
नारायणीस्तुतिर्नामैकादशोऽध्यायः ॥ ११॥ ॐ देव्युवाच ॥ १॥ एभिः
स्तवैश्च मां नित्यं स्तोष्यते यः समाहितः । तस्याहं सकलां बाधां

शमयिष्याम्यसंशयम् ॥ २॥ मधुकैटभनाशं च महिषासुरघातनम्
 । कीर्तयिष्यन्ति ये तद्वद्वधं शुभनिशुभयोः ॥ ३॥ अष्टम्यां च
 चतुर्दश्यां नवम्यां चैकचेतसः । श्रोष्यन्ति चैव ये भक्त्या मम
 माहात्म्यमुत्तमम् ॥ ४॥ न तेषां दुष्कृतं किञ्चिददुष्कृतोत्था न
 चापदः । भविष्यति न दारिद्र्यं न चैवेष्टवियोजनम् ॥ ५॥
 शत्रुभ्यो न भयं तस्य दस्युतो वा न राजतः । न
 शस्त्रानलतयौघात् कदाचित् सम्भविष्यति ॥ ६॥
 तस्मान्ममैतन्माहात्म्यं पठितव्यं समाहितैः । श्रोतव्यं च सदा
 भक्त्या परं स्वस्त्ययनं हि तत् ॥ ७॥ उपसर्गानशेषांस्तु
 महामारीसमुद्भवान् । तथा त्रिविधमुत्पातं माहात्म्यं शमयेन्मम ॥
 ८॥ यत्रैतत्पठ्यते सम्यङ् नित्यमायतने मम । सदा न
 तद्विमोक्ष्यामि सांनिध्यं तत्र मे स्थितम् ॥ ९॥ बलिप्रदाने
 पूजायामग्निकार्ये महोत्सवे । सर्वं ममैतन्माहात्म्यम् उच्चार्य
 श्राव्यमेव च ॥ १०॥ जानताजानता वापि बलिपूजां यथा कृताम्
 । प्रतीच्छिष्याम्यहं प्रीत्या वह्निहोमं तथाकृतम् ॥ ११॥ शरत्काले
 महापूजा क्रियते या च वार्षिकी । तस्यां ममैतन्माहात्म्यं श्रुत्वा
 भक्तिसमन्वितः ॥ १२॥ सर्वाबाधाविनिर्मुक्तो धनधान्यसमन्वितः
 । मनुष्यो मत्प्रसादेन भविष्यति न संशयः ॥ १३॥ श्रुत्वा
 ममैतन्माहात्म्यं तथा चोत्पत्तयः शुभाः । पराक्रमं च युद्धेषु
 जायते निर्भयः पुमान् ॥ १४॥ रिपवः संक्षयं यान्ति कल्याणं
 चोपपद्यते । नन्दते च कुलं पुंसां माहात्म्यं मम शृण्वताम् ॥

१५॥ शान्तिकर्मणि सर्वत्र तथा दुःस्वप्नदर्शने । ग्रहपीडासु
चोग्रासु माहात्म्यं शृणुयान्मम ॥ १६॥ उपसर्गाः शमं यान्ति
ग्रहपीडाश्च दारुणाः । दुःस्वप्नं च नृभिर्दृष्टं सुस्वप्नमुपजायते
॥१७॥ बालग्रहाभिभूतानां बालानां शान्तिकारकम् । संघातभेदे
च नृणां मैत्रीकरणमुत्तमम् ॥ १८॥ दुर्वृत्तानामशेषाणां
बलहानिकरं परम् । रक्षोभूतपिशाचानां पठनादेव नाशनम् ॥
१९॥ सर्वं ममैतन्माहात्म्यं मम सन्निधिकारकम् ।
पशुपुष्पार्घ्यधूपैश्च गन्धदीपैस्तथोत्तमैः ॥ २०॥ विप्राणां
भोजनैर्होमैः प्रोक्षणीयैरहर्निशम् । अन्यैश्च विविधैर्भोगैः
प्रदानैर्वत्सरेण या ॥ २१॥ प्रीतिर्मे क्रियते सास्मिन् सकृदुच्चरिते
श्रुते । श्रुतं हरति पापानि तथारोग्यं प्रयच्छति ॥ २२॥ रक्षां
करोति भूतेभ्यो जन्मनां कीर्तनं मम । युद्धेषु चरितं यन्मे
दुष्टदैत्यनिबर्हणम् ॥ २३॥ तस्मिञ्छ्रुते वैरिकृतं भयं पुंसां न
जायते । युष्माभिः स्तुतयो याश्च याश्च ब्रह्मर्षिभिः कृताः ॥ २४॥
ब्रह्मणा च कृतास्तास्तु प्रयच्छन्तु शुभां मतिम् । अरण्ये प्रान्तरे
वापि दावाग्निपरिवारितः ॥ २५॥ दस्युभिर्वा वृतः शून्ये गृहीतो
वापि शत्रुभिः । सिंहव्याघ्रानुयातो वा वने वा वनहस्तिभिः ॥
२६॥ राज्ञा क्रुद्धेन चाज्ञप्तो वध्यो बन्धगतोऽपि वा । आघूर्णितो
वा वातेन स्थितः पोते महार्णवे ॥ २७॥ पतत्सु चापि शस्त्रेषु
संग्रामे भृशदारुणे । सर्वाबाधासु घोरासु वेदनाभ्यर्दितोऽपि वा
॥ २८॥ स्मरन् ममैतच्चरितं नरो मुच्येत सङ्कटात् । मम

प्रभावात्सिंहाद्या दस्यवो वैरिणस्तथा ॥ २९॥ दूरादेव पलायन्ते
स्मरतश्चरितं मम ॥ ३०॥ ऋषिरुवाच ॥ ३१॥ इत्युक्त्वा सा
भगवती चण्डिका चण्डविक्रमा ॥ ३२॥ पश्यतां सर्वदेवानां
तत्रैवान्तरधीयत । तेऽपि देवा निरातङ्काः स्वाधिकारान्यथा पुरा
॥ ३३॥ यज्ञभागभुजः सर्वे चक्रुर्विनिहतारयः । दैत्याश्च देव्या
निहते शुम्भे देवरिपौ युधि ॥ ३४॥ जगद्विध्वंसके तस्मिन्
महोग्रेऽतुलविक्रमे । निशुम्भे च महावीर्ये शेषाः पातालमाययुः ॥
३५॥ एवं भगवती देवी सा नित्यापि पुनः पुनः । सम्भूय कुरुते
भूप जगतः परिपालनम् ॥ ३६॥ तयैतन्मोह्यते विश्वं सैव विश्वं
प्रसूयते । सा याचिता च विज्ञानं तुष्टा ऋद्धिं प्रयच्छति ॥ ३७॥
व्याप्तं तयैतत्सकलं ब्रह्माण्डं मनुजेश्वर । महाकाल्या महाकाले
महामारीस्वरूपया ॥ ३८॥ सैव काले महामारी सैव
सृष्टिर्भवत्यजा । स्थितिं करोति भूतानां सैव काले सनातनी ॥
३९॥ भवकाले नृणां सैव लक्ष्मीर्वृद्धिप्रदा गृहे । सैवाभावे
तथालक्ष्मीर्विनाशायोपजायते ॥ ४०॥ स्तुता सम्पूजिता
पुष्पैर्गन्धधूपादिभिस्तथा । ददाति वित्तं पुत्रांश्च मतिं
धर्मे गतिं शुभाम् ॥ ४१॥ ॥ स्वस्ति श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके
मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये फलस्तुतिर्नाम द्वादशोऽध्यायः ॥ १२॥ ॐ
ऋषिरुवाच ॥ १॥ एतत्ते कथितं भूप देवीमाहात्म्यमुत्तमम् ।
एवंप्रभावा सा देवी ययेदं धार्यते जगत् ॥ २॥ विद्या तथैव
क्रियते भगवद्विष्णुमायया । तया त्वमेष वैश्यश्च तथैवान्ये

विवेकिनः ॥ ३॥ मोह्यन्ते मोहिताश्चैव मोहमेष्यन्ति चापरे ।
तामुपैहि महाराज शरणं परमेश्वरीम् ॥ ४॥ आराधिता सैव
नृणां भोगस्वर्गापवर्गदा ॥ ५॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ ६॥ इति
तस्य वचः श्रुत्वा सुरथः स नराधिपः ॥ ७॥ प्रणिपत्य महाभागं
तमृषिं संशितव्रतम् । निर्विण्णोऽतिममत्वेन राज्यापहरणेन च ॥
८॥ जगाम सद्यस्तपसे स च वैश्यो महामुने । संदर्शनार्थमम्बाया
नदीपुलिनमास्थितः ॥ ९॥ स च वैश्यस्तपस्तेपे देवीसूक्तं परं
जपन् । तौ तस्मिन् पुलिने देव्याः कृत्वा मूर्तिं महीमयीम् ॥ १०॥
अर्हणां चक्रतुस्तस्याः पुष्पधूपाग्नितर्पणैः । निराहारौ यतात्मानौ
तन्मनस्कौ समाहितौ ॥ ११॥ ददतुस्तौ बलिं चैव
निजगात्रासृगुक्षितम् । एवं समाराधयतोस्त्रिभिर्वर्षैर्यतात्मनोः ॥
१२॥ परितुष्टा जगद्धात्री प्रत्यक्षं प्राह चण्डिका ॥ १३॥ देव्युवाच
॥ १४॥ यत्प्रार्थ्यते त्वया भूप त्वया च कुलनन्दन ।
मत्तस्तत्प्राप्यतां सर्वं परितुष्टा ददामिते ॥ १५॥ मार्कण्डेय उवाच
॥ १६॥ ततो वव्रे नृपो राज्यमविभ्रंश्यन्यजन्मनि । अत्रैव च निजं
राज्यं हतशत्रुबलं बलात् ॥ १७॥ सोऽपि वैश्यस्ततो ज्ञानं वव्रे
निर्विण्णमानसः । ममेत्यहमिति प्राज्ञः सङ्गविच्युतिकारकम् ॥
१८॥ देव्युवाच ॥ १९॥ स्वल्पैरहोभिर्नृपते स्वं राज्यं प्राप्स्यते
भवान् ॥ २०॥ हत्वा रिपूनस्खलितं तव तत्र भविष्यति ॥ २१॥
मृतश्च भूयः सम्प्राप्य जन्म देवाद्विवस्वतः ॥ २२॥ सावर्णिको
मनुर्नाम भवान्भुवि भविष्यति ॥ २३॥ वैश्यवर्य त्वया यश्च

वरोऽस्मत्तोऽभिवाञ्छितः ॥ २४॥ तं प्रयच्छामि संसिद्धयै तव
 ज्ञानं भविष्यति ॥ २५॥ मार्कण्डेय उवाच ॥ २६॥ इति दत्त्वा
 तयोर्देवी यथाभिलषितं वरम् । बभूवान्तर्हिता सद्यो भक्त्या
 ताभ्यामभिष्टुता ॥ २७॥ एवं देव्या वरं लब्ध्वा सुरथः क्षत्रियर्षभः
 । सूर्याञ्जन्म समासाद्य सावर्णिर्भविता मनुः ॥ २८॥ इति दत्त्वा
 तयोर्देवी यथाभिलषितं वरम् । बभूवान्तर्हिता सद्यो भक्त्या
 ताभ्यामभिष्टुता ॥ एवं देव्या वरं लब्ध्वा सुरथः क्षत्रियर्षभः ।
 सूर्याञ्जन्म समासाद्य सावर्णिर्भविता मनुः ॥ क्लीं ॐ ॥ ॥ स्वस्ति
 श्रीमार्कण्डेयपुराणे सावर्णिके मन्वन्तरे देवीमाहात्म्ये सुरथवैश्ययोर्वरप्रदानं नाम
 त्रयोदशोऽध्यायः ॥ १३॥ ॥इति नवार्णं जपित्वा ॥ ॥अथ देवी सूक्तः ॥
 ॥ ॐ अहं रुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यैरुत विश्वदेवैः । अहं
 मित्रावरुणोभा बिभर्म्यहमिन्द्राग्नी अहमश्विनोभा ॥१॥ अहं
 सोममाहनसं बिभर्म्यह त्वष्टारमुत पूषणं भगम् । अहं दधामि
 द्रविणं हविष्मते सुप्राव्ये यजमानाय सुन्वते ॥ २॥ अहं राष्ट्री
 सङ्गमनी वसूनां चिकितुषी प्रथमा यज्ञियानाम् । तां भा देवा
 व्यदधुः पुरुत्रा भूरिस्थात्रां भूर्यावेशयन्तीम् ॥ ३॥ मया सो
 अन्नमत्ति यो विपश्यति यः प्राणिति य ईं शृणोत्युक्तम् ।
 अमन्तवो मां त उपक्षियन्ति श्रुधि श्रुत श्रद्धिवं ते वदामि ॥ ४॥
 अहमेव स्वयमिदं वदामि जुष्टं देवेभिरुत मानुषेभिः । यं कामये
 तं तमुग्रं कृणोमि तं ब्रह्माणं तमृषिं तं सुमेधाम् ॥ ५॥ अहं
 रुद्राय धनुरा तनोमि ब्रह्मद्विषे शरवे हन्तवा उ । अहं जनाय
 समदं कृणोम्यहं द्यावापृथिवी आ विवेश ॥ ६॥ अहं सुवे

पितरमस्य मूर्धन् मम योनिरप्स्वन्तः समुद्रे । ततो वि तिष्ठे
भुवनानु विश्वोतामूं द्यां वर्ष्मणोप स्पृशामि ॥ ७॥ अहमेव वात इव
प्र वाम्यारभमाणा भुवनानि विश्वा । परो दिवा पर एना
पृथिव्यैतावती महिना सं बभूव ॥ ८॥ ॥ इति देवीसूक्तं ॥ वाः नमो
देव्यै तावत् सर्वापदो भक्ति विनम्रमूर्ति भिरन्ते जपित्वा ॥ ॥ ॐ श्री
गणेशाय नमः ॥ ॥ अथ श्री लघुस्तविः ॥ ॥ ऋषिरुवाच ॥
ऐन्द्रस्येव शरासनस्य दधती मध्ये ललाटं प्रभां शौक्लीम्
कान्तिमनुष्णगोरिव शिरस्यातन्वति सर्वतः एषासौ त्रिपुरा हृदि
द्युतिरिवोष्णांशोः सदाहः स्थिता छिन्द्यान्नः सहसा पदैस्त्रिभिरघं
ज्योतिर्मयी वाक्मयी ॥ १॥ या मात्रा
त्रिपुसीलतातनुलसत्तन्तूत्थिति स्पर्धिनि वाग्बीजे प्रथमे स्थिता
तव सदा तां मन्महे ते वयं शक्तिः कुण्डलिनीति विश्वजनन
व्यापार बद्धोद्यमा ज्ञात्वेथं न पुनः स्पर्शन्ति जननीगर्भेऽर्भकत्वम्
नराः ॥ २॥ दृष्ट्वा संभ्रंकारि वस्तु सहसा ऐ ऐ इति व्याहतं
येनाऽकूतवशादऽपीह वरदे बिन्दुं विनाप्यक्षरं तस्यापि ध्रुवमेव
देवि तरसा जाते तवानुग्रहे वाचः सूक्तिसुधारसद्रवमुचो निर्यान्ति
वक्त्राम्बुजात् ॥ ३॥ यन्नित्ये तव कामराजमपरं मन्त्राक्षरं निष्कलम्
तत्सारस्वतमित्यवैति विरलः कश्चिद् बुधश्चेद्भवि आख्यानं
प्रतिपर्व सत्यतपसो यत्कीर्यन्तो द्विजाः प्रारम्भे
प्रणवास्पदप्रणयितां नीत्वोच्चरन्ति स्फुटं ॥ ४॥ यत्सद्यो वचसां
प्रवृत्तिकर्णे दृष्टप्रभावं बुधैः तार्तीयिकमहं नमामि मनसा

त्वद्वीजमिन्दुप्रभम् अस्त्वौर्वो अपि सरस्वती मनुगतो
 जाड्याम्बुविच्छित्तये गोशब्दो गिरिवर्तते स नियतं योगं विना
 सिद्धिदः ॥५॥ एकैकं तव देवि बीजमनघं सव्यञ्जनाव्यञ्जनं
 कूटस्थं यदि वा पृथक्क्रमगतं यद्वा स्थतं व्युत्क्रमात् । यं यं
 काममपेक्ष्य येन विधिना केनापि वा चिन्तितं जप्तं वा
 सफलीकरोति सहसा तं तं समस्तं नृणाम् ॥६॥ वामे
 पुस्तकधारिणीमभयदां साक्षस्रजं दक्षिणे भक्तेभ्यो
 वरदानपेशलकरां कर्पूरकुन्दोज्ज्वलाम् । उज्ज्वलाम्बुजपत्र
 कान्तनयनंस्निग्ध प्रभालोकिनीं ये त्वामऽम्ब न शीलयन्ति मनसा
 तेषां कवित्वं कुतः ॥७॥ ये त्वां पाण्डुर-पुण्डरीक-
 पटलस्पष्टाभिरामप्रभां सिञ्चन्तीमऽमृतद्रवैरिव शिवे ध्यायन्ति मूर्ध्नि
 स्थिताम् । अश्रातं विकटस्फुटाक्षरपदा निर्यान्ति वक्त्राम्बुजा
 तेषां भारति भारतीः सुरसरित्कल्लोललोर्मिवत् ॥८॥ ये
 सिन्दूरपरागपुञ्जपिहितां त्वत्तेजसा द्यामिमा- मुर्वीचापि विलिन-
 यावक-रसप्रस्तारमग्रामिव । पश्यन्ति क्षणमप्यऽनन्य
 मनसस्तेषामनङ्गज्वर- क्लान्ता-स्त्रस्तकुरङ्ग-शावकदृशोवश्याः
 भवन्ति स्फुटम् ॥९॥ चञ्चत्काञ्चन कुण्डलाङ्गदधरामबद्ध-
 काञ्चीस्रजं येत्वां चेतसि तद्गतेक्षणमपि ध्यायन्ति कृत्वा स्थितिम्
 । तेषां वेश्मसु विभ्रमादहरहः स्फारीभवन्त्यश्विरं
 माद्यत्कुञ्जरकर्णतालतरलाः स्थैर्यं भजन्ते श्रियः ॥१०॥ आर्भट्या
 शिखण्डमण्डितजटाजूटां नृमुण्डस्रजं बन्धूक-प्रसवारुणांबर-धरां

प्रेतासनाध्यासिनीम् । त्वां ध्यायन्ति चतुर्भुजां
 त्रिनयनामपीनतुङ्गस्तनीं मध्ये निम्नवलित्रयाङ्किततनुं त्वद्रूप संवित्तये
 ॥११॥ जातोऽप्यऽल्पपरिच्छदे क्षितिभुजां सामान्यमत्रे कुले
 निःशेषावनिचक्रवर्ति पदविं लब्ध्वा प्रतापोन्नतः । यद्विद्याधर
 वृन्दवन्दितपदः श्रीवत्सराजोऽभवत् देवि त्वच्चरणाम्बुजप्रणतिजः
 सोऽयं प्रसादोदयः ॥१२॥ चण्डि त्वच्चरणाम्बुजार्चनविधौ
 बिल्वीदोल्लुण्ठनात् त्रुट्यत्कण्टककोटिभिः परिचयं येषां न जग्मुः
 कराः । ते दण्डङ्कशचक्रचापकुलिश श्रीवत्समत्स्याङ्कितैः जायन्ते
 पृथिवीभुजः कथमिवाभोजप्रभैः पाणिभिः ॥१३॥ विप्राः
 क्षोणिभुजो विशस्तदितरे क्षीराज्यमध्वासवैस्त्वां देवि त्रिपुरे
 पराऽपरमयीं सन्तर्प्य पूजाविधौ । यां यां प्रार्थयते मनः
 स्थिरधियां तेषां त एव ध्रुवं तां तां सिद्धिमवाप्नुवन्ति तरसा
 विघ्नैरविघ्नीकृताः ॥१४॥ शब्दानां जननि त्वमत्र भुवने
 वाग्वादिनीत्युच्यसे त्वत्तः केशववासव प्रभृतयोऽप्याविर्भवन्ति
 स्फुटम् । लीयन्ते खलु यत्र कल्पविरमे ब्रम्हादयस्तेऽप्यमी सा
 त्वं काचिदचिन्त्यरूपगरिमा शक्तिः परा गीयसे ॥१५॥ देवानां
 त्रितयं त्रयी हुतभुजां शक्तित्रयं त्रिस्वरास्त्रैलोक्यं त्रिपदी
 त्रिपुष्करमथ त्रिब्रह्म वर्णास्त्रयः । यत्किञ्चिज्जगति त्रिधा नियमितं
 वस्तु त्रिवर्गात्मकं तत्सर्वं त्रिपुरेति नाम भगवत्यन्वेति ते तत्त्वतः
 ॥१६॥ लक्ष्मीं राजकुले जयां रणभुवि क्षेमङ्करीमध्वनि
 क्रव्यादद्विपसर्पभाजि शवरीं कान्तारदुर्गे गिरौ ।

भूतप्रेतपिशाचजम्बुकभये स्मृत्वा महाभैरवीं व्यामोहे त्रिपुरां
तरन्ति विपदस्तारां च तोयप्लवे ॥१७॥ माया कुण्डलनी क्रिया
मधुमयी काली कलामलिनी मातङ्गी विजया जया भगवती गौरी
शिवा शाम्भवी । शक्तिः शङ्करवल्लभा त्रिनयना वाग्वदिनी भैरवी
ह्रींकारी त्रिपुरे परापरमयी माता कुमारीत्यसि ॥१८॥
आईपल्लवितैः परस्परयुतैर्द्वित्रि क्रमाद्यक्षरैः काद्यैः क्षान्तगतैः
स्वारादिभिरथो क्षान्तैश्च तैः सस्वरैः । नामानि त्रिपुरे भवन्ति
खलु यान्यत्यन्त गुह्यानि ते तेभ्यो भैरविपञ्च विंशतिसहस्रेभ्यः
परेभ्यो नमः ॥१९॥ बोद्धव्या निपुणं बुधैः स्तुतिरियं कृत्वा
मनसस्तद्गतं भारत्या त्रिपुरेत्यनन्य मनसा यत्राद्यवृत्ते स्फुटम् ।
एकद्वित्रिपदक्रमेण कथितस्त्वत्पाद संख्याक्षरैर्मन्त्रोद्धार
विधिर्विशेष सहितः सत्ससम्प्रदायान्वितः ॥२०॥ सावद्यं
निरवद्यमस्तु वा किं वानया चिन्तया नूनं स्तोत्रमिदं पठिष्यति
जनो यस्यास्ति भक्तिस्त्वयि । सञ्चिन्त्यापि लघुत्वमात्मनि दृढं
सञ्जायमनं हटात्त्वद्भक्त्या मुखरीकृतेन सुचिरं यस्मान्मयापि ध्रुवम्
॥२१॥ आनन्दोद्भव-कम्पद्धूर्णनयनं निद्राट्टहा सादिकं
वेदव्याकर्णावगाहनकरीं सौभाग्य सिद्धाष्टकं वश्याकर्षपुर प्रवेश
कविता तर्कोक्त मुक्तिप्रदं लघ्वी जाप्यमिदं करोति सततं
योगीश्वरस्य ध्रुवं ॥२२॥ गौरी अम्बिकपत्नि पार्वतिसतित्रैलोक्यमातः
शिवे शर्वाणित्रिपुरे भवानि वरदे रुद्राणि कात्यायनि । भीमे
भैरविचण्डिशर्वरिकले कालक्षये शूलिनि त्वत्पादप्रणताननन्य

मनसः पर्याकुलानिपाहिनः ॥२३॥ आईमवल्लरजनीचर
विन्दुनादमेकाक्षरं परिमितः क्रमका वदन्ति मन्त्र हि येन
भुवनत्रयम् अंकितं च सृष्टि स्थिति प्रलयहेतुमचिन्त्य रूपं ॥२४॥
॥ यदि पठति जडात्मा त्रैपुरमन्त्रराजं भवति भुविकपीन्द्र
सर्ववादीन्द्रजेता इदमपिकविमात्रं मत्तमातङ्ग गण्डात्
छुवमदजलोघः पिछले द्वारदेशे ॥२५॥ ॥इति श्री लघुस्तविः॥
॥ॐ अस्य श्री इन्द्राक्षीस्तोत्रमहामन्त्रस्य पुरन्दर ऋषिरनुष्टुप्
छन्दः इन्द्राक्षी देवता लक्ष्मीः बीजं भुवनेश्वरी शक्तिः भवानी
कीलकम् मम सकलकामना सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥ ॥ॐ
हां इन्द्राक्ष्यै अंगुष्ठाभ्यं नमः । ॐ ह्रीं महालक्ष्म्यै तर्जनीभ्याम्
नमः । ॐ हुं महेश्वर्यै मध्यमाभ्याम् नमः । ॐ ह्रैं अम्बुजाक्ष्यै
अनामिकाभ्याम् नमः । ॐ ह्रौं कात्यायन्यै कनिष्ठिकाभ्याम् नमः ।
ॐ हः कौमार्यै करतलकरपरिष्ठभ्याम् नमः ॥ ॥ॐ हां इन्द्राक्षीति
हृदयाय नमः । ॐ ह्रीं महालक्ष्मीति शिरसे स्वाहा । ॐ हुं
माहेश्वरीति शिखायै वषट् । ॐ ह्रैं अम्बुजाक्षीति कवचाय हुम् ।
ॐ ह्रौं कात्यायनीति नेत्रत्रयाय वौषट् । ॐ हः कौमारीति
अस्त्राय फट् । ॐ भूर्भुवः स्वरोम् इति दिग्बन्धः ॥ ॥अथ
ध्यानम्॥ ॥ॐ इन्द्राक्षी द्विभुजाम् देवीं पीतवस्त्रद्वयान्वितां
वामहस्ते वज्रधरां दक्षिणे च वरप्रदां ॥१॥ इन्द्राक्षीं युवतीं शुक्लां
पाशान्कुशधरांपरां प्रसन्नवदनांभोजां अप्सरोगणसेविताम् ॥२॥
सहस्रनेत्रां सूर्याभां नानालङ्कार भूषितां त्रेलोक्येमोहिनी देवीं

भवानी प्रणमाम्यहं ॥३॥ ॥ ॐ हां ह्रीं हुं हैं ह्रौं हः ॥ ॥इति
मन्त्र॥ इन्द्राक्षी नाम सा देवी दैवतैः समुदाहृता गौरी शाकम्भरी
देवी दुर्गानामेति विश्रुता ॥१॥ कात्यायनी महादेवी चन्द्रघण्टा
महातपाः गायत्री सा च सावित्री ब्रह्माणी ब्रह्मवादिनी ॥२॥
इन्द्राणी इन्द्ररूपा च इन्द्रशक्तिपरायणा नारायणी भद्रकाली
रुद्राणी कृष्णपिङ्गला ॥३॥ अग्निज्वाला रौद्रमुखी
कालरात्रिस्तपस्विनी मेघश्यामा सहस्राक्षी विकटाक्षी वृकोदरि
॥४॥ महोदरी मुक्तकेशी घोररूपा महाबला । वैष्णवी च
महाविद्या विष्णुमाया जलोदरी॥५॥ अद्रिजाभद्रजानन्दा रोगहन्त्री
शिवप्रिया शिवदूती कराली च प्रसिद्धा परमेश्वरी ॥६॥ {इन्द्राणी
चन्द्ररूपा च इन्द्रशक्तिः परायणा महिषासुर संहर्त्री च चामुण्डा गर्भदेवता}
वाराही नारसिंही च भीमा भैरविनादिनी श्रुतिः स्मृतिः धृतिमेधा
विद्या लक्ष्मीः सरस्वती ॥७॥ अनन्ता विजया पूर्णा
मानस्तोकापराजिता भवानी पार्वती दुर्गा हैमवत्यं विकाशिवा
॥८॥ त्रिनेत्रा त्रिपुरा संध्या सर्वाणीमेनिकात्मिजा चण्डी भगवती
भद्रा सिद्धिबुद्धि समन्विता ॥९॥ एतैर्नाम पदैर्दिव्यैः स्तुताशक्तेण
धीमता शतमावर्तयेद्यस्तुमुच्यते व्याधि वन्धनात् ॥१०॥ आवत्तेत
सहस्रेण लभते वाञ्छितं फलम् इन्द्रेण कथितं सम्यक्सत्यमेव न
संशयः ॥११॥ यदि वाञ्छितं मनुष्याणां लभते नात्र संशयः
सर्वसिद्धिम वाप्नोति इन्द्राक्षी नाम कीर्तिनात् ॥१२॥ ॥इति श्री
इन्द्राक्षी स्तोत्र संपूर्ण॥ ॥ॐ गणेशाय नमः॥॥ॐ अस्य श्री
ज्वालामुखी मन्त्रस्य वैश्वानर ऋषिर अनुष्टुप् छन्दः श्री

ज्वालामुखी देवता ह्रीं बीजं श्रीं शक्तिं स्वाहा कीलकं मम
श्रीधर्मार्थकाममोक्षार्थे जपे विनियोगः॥ वैश्वानरऋषयेनमः शिरसि
अनुष्टुप्छन्दसेनमः मुखे श्रीज्वालामुखीदेवतायैनमः हृदि
ह्रींबीजायनमः नाभौ श्रीशक्तयेनमः गुह्ये स्वहाकालिकायैनमः
पादयोः ममश्रीधर्मार्थकाममोक्षार्थजपे विनियोगः ॥ ।ॐ ह्रीं श्रीं
अनुष्टुप्छाभ्यां नमः । ॐ ज्वालामुखी तर्जनीभ्यां नमः । ॐ ममशत्रु
मध्यमाभ्यां नमः। ॐ भक्षभक्ष अनामिकाभ्यां नमः। ॐ हुं
कनिष्ठिकाभ्यां नमः। ॐ फट् स्वाहा करतलकरपरिष्ठभ्यां नमः॥
एवं हृदयादि न्यास ॥ ॥॥ अथ ध्यानं ॥॥ ज्वालापर्वतसंस्थितां
त्रिनयनां पीठत्रयाधिष्ठितां ज्वालाडम्बरभूषितां सुवदनां नित्याम्
अर्घ्या जनैः ॥ षड्भुजमध्यगां वरसराभोजाभयान् बिभ्रतीं
चिद्रूपां सकलार्थदीपनकरीं ज्वालामुखीं नौम्यहम्॥१॥
उद्यच्छीतकरांशुसन्निभमुखीमापीन तुङ्गस्तनीं सद्यः फुल्लसरोज
पाशममलं वामे करे बिभ्रतीम् ॥ मध्येभीतिवरौ त्रिवर्ण
विलसद्गात्राङ्गयष्टिं परां रुद्राब्जस्थत्रिकोणमध्यनिलयां
ज्वालामुखीमाश्रयेत् ॥२॥ ॥ ॐ ज्वाला-रूपिण्यै विद्महे
जगद्भक्षिण्यै धीमहे तन्नो ज्वाला प्रचोदयात् ॥ ॥ ॐ ह्रीं श्रीं
ज्वालामुखी ममशत्रुन् भक्षय भक्षय हुं फट् स्वाहा ॥ ॥ॐ
मालेमाले महामाले सर्वशक्तिस्वरूपिणि
चतुर्वर्गस्त्वयिन्यस्पतस्मान्मे सिद्धिदा भव ॥ गुह्यातिगुह्यगोप्त्री त्वं
गृहाणास्मत्कृतं जपम् सिद्धिर्भवतु मे देवि त्वत्प्रसात्महेश्वरि ॥इति

देव्या वामहस्ते जपं निवेदयेत्॥ अथः लघुसप्तशतीस्तोत्रम् ॥ ॥ॐ
यत्कर्म धर्मनिलयं प्रवदन्ति तज्ज्ञा यज्ञादिकं तदखिलं सकलं
त्वयैव । त्वां चेतनायत इति प्रविचार्य चित्ते नित्यं त्वदीयचरणौ
शरणं प्रपद्ये ॥ १॥ पाथोधिनाथतनयापतिरेव शेष-
पर्यङ्कलालितवपुः पुरुषः पुराणः । त्वन्मोहपाशविवशो जगदम्ब
सोऽपि व्याघूर्णमाननयनः शयनं चकार ॥ २॥ तत्कौतुकं जननि
यस्य जनार्दनस्य कर्णप्रसूतमलजौ मधुकैटभाख्यौ । तस्यापि यौ
न भवतः सुलभौ विहन्तुं त्वन्मायया कवलितौ विलयं गतौ तौ
॥ ३॥ यन्माहिषं वपुरपूर्वबलोपपन्नं यन्नाकनायकपराक्रमजित्वरं
च । यल्लोकशोकजननप्रतिबद्धहार्दं तल्लीलयैव दलितं गिरिजे
भवत्या ॥ ४॥ यो धूम्रलोचन इति प्रथितः पृथिव्यां भस्मीबभूव
समरे तव हुङ्कतेन । सर्वासुरक्षयकरे गिरिराजकन्ये मन्ये
स्वमन्युदहने कृत एष होमः ॥ ५॥ केषामपि
त्रिदशनायकपूर्वकाणां जेतुं न जातु सुलभाविति चण्डमुण्डौ । तौ
दुर्मदौ तु परमाम्बरतुल्यरूपे मातस्तवासि कुलिशात्पतितौ
विशीर्णौ ॥ ६॥ दौत्येन ते शिव इति प्रथितप्रभावो देवोऽपि
दानवपतेः सदनं जगाम । भूयोऽपि तस्य चरितं प्रथयाञ्चकार सा
त्वं प्रतीति शिवदूतिविजृम्भितं तत् ॥७॥ चित्रं तदेतदमरैरपि ये
न पेयाः शस्त्राभिधातपतिताद्वधिरादपर्णे । भूमौ बभूवुरमिताः
प्रतिरक्तबीजा- स्तेऽपि त्वयैव गगने गिलिताः समस्ताः ॥८॥
आश्चर्यमेतदखिलं यदभूः सुरारि- त्रैलोक्यवैभवविलुण्ठनजुष्टपाणी

। शस्त्रैर्निहत्य भुवि शुम्भनिशुम्भसंज्ञौ नीतौ त्वया जननि तावपि
 नाकलोकम् ॥ ९॥ त्वत्तेजसि प्रलयकालहुताशनेऽस्मिन्- नस्तं
 प्रयान्ति भुवनान्यखिलानि सद्यः । तस्मिन्निपत्य शलभा इव
 दानवेन्द्रा भस्मीभवन्ति हि भवानि किमत्र चित्रम् ॥१०॥ तत्किं
 गृणामि भवतीं भवती प्रतापनिर्वापनप्रणयिनी प्रणमन्जेषु तत्किं
 गृणामि भवतीं भवति प्रतापसंवृद्धन प्रणयिनी विपदि
 स्थितेषु॥११॥ वामे करे तदितरे च तथोपरिष्ठात् पात्रं
 सुधारसयुतं वरमातुलिङ्गम् । खेटं गदां च दधतीं भवतीं भवानीं
 ध्यायन्ति येऽरुणनिभां कृतिनस्त एव ॥ १२॥ यदि
 वारुणात्परमिदं जगदम्ब यस्ते बीजं स्मरेदनुदिनं मदनादिरूढम् ।
 मायाङ्कितं तिलकितं तरुणेन्दुबिन्दु नादैरतीन्द्रमिह राज्यमसौ
 भुनक्ति ॥ १३॥ आवाहनं यजनवर्णनमग्निहोत्रं कर्मार्पणं तव
 विसर्जनमत्र देवि । मोहान्मया कृतमिदं सकलापराधं मातः
 क्षमस्व वरदे बहिरन्तरस्थे ॥ १४॥ अन्तस्थिताप्यखिलजन्तुषु
 तन्तुरूपा विद्योससे वहिरिहाखिलवस्तुरूपा का भूरिशब्दरचना
 रचनातिगासिद् दीनं जनं जननि मामव निष्प्रपञ्चम्॥१५॥
 त्वत्तत्पठेदनुदिनं दनुजान्तकारि चण्डिचरित्रमखिलं भुवि
 यस्त्रिकालम् श्रीमान् सुखी सुविजयी सुभगः क्षमः स्यात् त्यागी
 चिरन्तनवपुः कविचक्रवर्ती ॥१६॥ श्रीसिद्धाथप्रणताभिधेयः
 श्रीशम्भुनाथो भुवनैकनाथः तस्यप्रसादात् सुलभागमश्रीः पृथ्वीधरः

स्तोत्रमिदं चकार ॥१७॥ ॥इति श्री मार्कण्डेयपुराणे सप्तशतीं ॐ॥ ॥ॐ
भगवती पदपङ्कजं भ्रमर भूत सुरासुरसेवितं ॥

((पाठन्तर अन्य ग्रन्थ - प्रयोगविधि: - ॐ श्री गणेशाय नमः ।
अथ प्रयोगान्तराणि कात्यायनोतन्तोक्तानि । प्रतिश्लोक माद्यन्तयोःप्रणवं
जपेन्मन्त्रसिद्धिः ॥१॥ अग्रे सर्वय श्लोकपदं मन्त्रोपलक्षणं ।
सप्रणवगनुलोमव्याहृतित्रयमादौ अन्ते तु विलोमं तदित्येवं प्रतिश्लोकं
कृत्वा शता वृत्तिपाठेअतिशीघ्रं सिद्धिः ।२। प्रतिश्लोकमादौ जातवेदस
इत्यृचं पठेत्सर्वकामसिद्धिः ॥३॥ अथ मृत्युनिवारणाय त्र्यंबकमन्त्रं
पठेत् ॥ आदावंते च शतमित्यर्थः ॥ प्रतिश्लोकं तन्मंत्रजप इत्यन्यत्र
॥४॥ प्रतिश्लोकं शूलेन पाहि नो देवि इति पाठादपमृत्युनाशः ॥ अस्य
श्लोकस्य लक्षमयुतं सहस्रं शतं वा जपे अपमृत्युवारणम् ॥५॥
प्रतिश्लोकं शरणागतदीनार्त इति श्लोकं पठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ॥६॥
प्रतिश्लोकं करोतु सा नः शुभ इत्यर्थं पठेत्सर्वकार्यसिद्धिः ॥७॥
स्वामीष्टवरप्राप्तये एवं देव्या वरं लब्ध्वा इति श्लोकं पठेत् ॥८॥
सर्वापत्तिवारणाय प्रतिश्लोकं दुर्गे स्मृता इति पठेत् ॥ अस्य
केवलस्यापि श्लोकस्य कार्यानुसारेण लक्षमयुतं सहस्रं शतं वा जपः
॥९॥ सर्वा बाधा इत्यस्य लक्षजपे प्रतिश्लोकपाठे वा श्लोकोक्तं फलम्
॥१०॥ इत्थं यदा यदा बाधा इति श्लोकजपे महामारीशान्तिः ॥११॥
ततो वव्रे नृपो राज्यम् इति मन्त्रस्य जपे पुनः स्वराज्यलाभः ॥१२॥
हिनस्ति दैत्यतेजांसि इत्यनेन सदीपबलिदानेन घण्टाबंधनेन च

बालग्रहशान्तिः ॥१३॥ आद्यावृत्तिं अनुलोमेन पठित्वा ततो
 विपरीतक्रमेण द्वितीयामनुलोमेन तृतीयामित्येवमावृत्तित्रयेण शीघ्रं
 कार्यसिद्धिः ॥१४॥ सर्वापत्तिवारणाय दुर्गे स्मृता इत्यर्थः। ततो यदन्ति
 यच्च दूरके इत्यृचं तदन्ते दारिद्र्यदुःख इत्यर्थमेव कार्यानुसारेण
 लक्ष्मयुतं सहस्रं शतं वा जपः ॥१५॥ कांसोस्मि इत्यृचं प्रतिश्लोकं
 पठेल्लक्ष्मीप्राप्तिः ॥१६॥ प्रतिश्लोकम् अनृणा अस्मिन् इत्यृचं
 पठेदृणपरिहारः ॥१७॥ मारणार्थम् एवमुक्त्वा समुत्पत्य इति श्लोकं
 प्रतिश्लोकं पठन्मारणोक्तावृत्तिभिः फलसिद्धिः ॥१८॥ ज्ञानिनामपि
 चेतांसि इति श्लोकजपमात्रेण सद्यो मोहनमित्यनुभवसिद्धम् ॥
 प्रतिश्लोकं तच्छ्लोकपाठे त्ववश्यम् ॥१९॥ रोगानशेषान् इति श्लोकस्य
 प्रतिश्लोकं पाठे सकलरोगनाशः ॥ तन्मात्रं जपेऽपि सः ॥२०॥
 इत्युक्त्वा सा तदा देवी गम्भीर - इति श्लोकस्य प्रतिश्लोकं पाठे
 पृथग्जपे वा विद्याप्राप्तिर्वाग्विकृतिनाशश्च ॥२१॥ भगवत्या कृतं सर्वम्
 इत्यादिद्वादशोत्तरशताक्षरो मंत्रः सर्वकामदः सर्वापत्तिवारणश्च ॥२२॥
 देवि प्रपन्नार्तिहरे इति श्लोकस्य यत्राकार्य लक्षायुतसकच
 शतान्यतमसंख्यया जपे प्रतिश्लोकं पाठे वा सर्वापत्तिवृत्तिः
 सर्वकामाप्तिश्च ॥ एषु प्रयोगेषु प्रतिश्लोकं दीपाग्रे केवलमेव
 नमस्काणरेतिशीघ्रं सिद्धिः ॥ प्रतिश्लोकं कामबीजसंपुटितस्य
 एकतत्वारिंशद्दिनं त्रिरावृत्ती सर्वकामसिद्धिः ॥२३॥
 एकविंशतिदिनपर्यंतमुत्तरीत्या प्रत्यहं द्वादशावृत्तौ वशीकरणम् ॥२४॥
 मायाबीजसंपुटितस्य फट्पल्लवसहितस्य सप्तदिनपर्यंतं त्रयोदशावृत्तौ
 उच्चाटनसिद्धिः ॥२५॥ तादृश्या एव दिनचतुष्टयमेकादशावृत्तौ
 सर्वोपद्रवनाशः ॥२६॥ एकोनपञ्चाशद्दिनपर्यंतं प्रतिश्लोकं

श्रीबीजसंपुटितस्य पञ्चदशावर्तने लक्ष्मीप्राप्तिः ॥२७॥ प्रतिश्लोक
वाग्बीजसंपुटितस्य शतावृत्तौ विद्याप्राप्तिः ॥२८॥ ॥ इति प्रयोगविधिः॥

((पाठन्तर अन्य ग्रन्थ - ॥ ॐ नमः चण्डिकायै । ॐ
श्रीमत्सुरासुराराध्य चरणां भोरुहद्वयी चराचर जगद्धात्रीं चण्डिकां
प्रणमाम्यहं । ॐ शिरो रक्षतु ब्रह्माणि मुखं माहेश्वरी तथा कौमारी
हृदयं रक्षे उदरं वैष्णवी परा । वाराही च कटिगुह्यमैन्द्री चौरु
सदामम् चामुण्डा जानुदेशंतु पादौ रक्षतु चण्डिकां कृकाटिका भुजौ
पृष्ठं दशपाद भुजानना अङ्गप्रत्यङ्ग सन्धिश्च सदा रक्षन्तु मातरः । ॥ ॐ
जातवेदसे सुनवाम सोममरातीयतो निदहाति वेदः स नः पर्षदति
दुर्गाणि विश्वा नावेव सिन्धुं दुरितात्यग्निः ॥ ॐ जातवेदसे ललाटे ।
सुनवाम कर्णयोः । सोमं नासिकायां । अराति चक्षुषे । यतु ओष्ठयोः निः
दन्तेषु । दहाति तालुनि । वेदः जिह्वायां । सु ग्रीवायाम् । नः वाह्वोः । पर्षः
हृदि । अति स्तनयोः । दुः कुक्षौ । गाणि नाभौ । विश्वा पृष्ठे । नावा
पाणयोः । इव वृषणयोः । सिन्धु शिश्रे । दुः कट्यां । इत ऊर्वोः । अति
जङ्घयोः । अग्नि पादयोः ॥ ॐ जातवेदसे सुनवाम अङ्गुष्ठाभ्यां नमः
हृदयाय नमः । सोममरातियतो तर्जनीभ्यां नमः शिरसे स्वाहा ।
निदहाति वेदः मध्यमाभ्यां नमः शिखायै वषट् । सनः पर्षदति
अनामिकाभ्याम् नमः कवचाय हुं । दुर्गाणि विश्वा नावेव
कनिष्ठिकाभ्याम् नमः नेत्राभ्यां वौषट् । सिन्धुं दुरितात्यग्निः करतल
करपरिष्ठभ्याम् नमः अस्त्राय फट् ॥ ॥ ॐ हां हृदियाय नमः । ॐ ह्रीं
शिरसे स्वाहा । ॐ हुं शिखाये वषट् । ॐ ह्रीं कवचाय हुं । ॐ ह्रीं
नेत्राभ्यां वौषट् । ॐ हः अस्त्राय फट् ॥ ॥ ॐ हां अङ्गुष्ठाभ्यां नमः ।

ॐ ह्रीं तर्जनीभ्याम् नमः । ॐ ह्रं मध्यमाभ्याम् नमः । ॐ ह्रैं
अनामिकाभ्याम् नमः । ॐ ह्रौं कनिष्ठिकाभ्याम् नमः । ॐ ह्रः करतल
करपरिष्ठभ्याम् नमः ॥ । इति । । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं गां गीं गणपते नमः ।
ॐ ऐं ह्रीं श्रीं क्षां क्षीं क्षेत्रपालाय नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं तीक्ष्णशृङ्गाय
महिषाय नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वनस्पतिपुत्रायसिंहाय नमः । ॐ ऐं ह्रीं
श्रीं समस्तगुरुपादुकाभ्यो नमः । ॥ इति द्वारपाल पूजा ॥ ॥ ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं गुरुवे नमः । परमगुरुवे नमः । परमाचार्याय नमः । परमेष्ठिने
नमः । आदिसिद्धेभ्यो नमः । । इति गुरु पूजा । ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं विष्णवे
नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वैष्णव्यै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रुद्राय नमः । ॐ ऐं
ह्रीं श्रीं रुद्राण्यै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ब्रह्मण्यै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
ब्रह्माण्यै नमः । ॥ इति मिथुनत्रयं देवी पृष्ठतः ॥ ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
कौमाय्यै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं ऐन्द्र्यै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं वाराह्यै नमः ।
॥ इत्युत्तरे ॥ ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चण्डिकायै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
चामुण्डायै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं महालक्ष्म्यै नमः । ॥ इति पश्चिमे इति
देवतात्रयं पुरतः ॥ । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चामुण्डायै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
चण्डमूर्त्यै नमः । ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं सः नमो भगवती महादुर्गे
चण्डिकात्यायनि नमः ॥ इति मूलं ॥ ॥ ॐ नमो पिशिताशिनि
किणिकिणि त्रिशूलखड्ग हस्ते सिंहारुढे एह्योहि आगच्छ आगच्छ बलिं
पूजा ग्रहग्रह सर्वसिद्धिं कुरु कुरु चण्डिकायै नमः इत्यावाहनं ॥ ॥ ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं विन्ध्यवासिन्यै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं रक्तदन्तिकायै नमः । ॐ
ऐं ह्रीं श्रीं शताक्ष्यै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं शाकंभर्यै नमः । ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
भीमायै नमः । ॐ ह्रीं श्रीं भ्रामर्यै नमः । इत्यवरणम् ॥ ॥ ॐ ऐं ह्रीं श्रीं
चामुण्डे पाद्यं गृहाणा नमः । । अर्घ्यं गृहाणा नमः । धूपं गृहाणा नमः ।

॥ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्महे॥

दीपं गृहाणा नमः। पुष्पं गृहाणा नमः॥ ॥ॐ ऐं ह्रीं श्रीं चामुण्डे
गणपतिपतिक्षेत्रपालायसहिते बलिं गृहाणा नमः॥ ॐ नमः
मुसलपाणये क्षेत्रपालाय नमः॥ इति पूजा विधानं॥

अन्य

स्तोत्र

॥ दुर्गासूक्तम् ॥

॥ अथ दुर्गा सूक्तम् ॥

ॐ जातवेदसे सुनवाम सोम मरातीयतो निदहाति वेदः।
स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा नावेव सिन्धुं दुरिताऽत्यग्निः ॥१॥
तामग्निवर्णां तपसा ज्वलन्तीं वैरोचनीं
कर्मफलेषु जुष्टाम् । दुर्गां देविः शरणमहं
प्रपद्ये सुतरसि तरसे नमः ॥ २॥
अग्ने त्वं पारया नव्यो अस्मान्स्वस्तिभिरति दुर्गाणि विश्वा ।
पूश्च पृथ्वी बहुला न उर्वी भवा तोकाय तनयाय शंयोः ॥ ३॥
विश्वानि नो दुर्गहा जातवेदः सिन्धुन्न नावा दुरिताऽतिपर्षि ।
अग्ने अत्रिवन्मनसा गृणानोऽस्माकं बोध्यविता तनूनाम् ॥ ४॥
पृतना जितः सहमानमुग्रमग्निः हुवेम परमात्सधस्थात् ।
स नः पर्षदति दुर्गाणि विश्वा क्षामद्देवो अति दुरितात्यग्निः ॥ ५॥
प्रत्नोषि कमीड्यो अध्वरेषु सनाद्य होता नव्यश्च सत्सि ।
स्वाञ्चाग्ने तनुवं पिप्रयस्वास्मभ्यं च सौभगमायजस्व ॥ ६॥
गोभिर्जुष्टमयुजो निषिक्तन्तवेन्द्र विष्णोरनुसंचरेम । नाकस्य
पृष्ठमभि संवसानो वैष्णवीं लोक इह मादयन्ताम् ॥ ७॥
ॐ कात्यायनाय विद्महे कन्यकुमारि धीमहि । तन्नो दुर्गिः
प्रचोदयात् ॥
॥ इति दुर्गा सूक्तम् ॥

ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

श्री दुर्गा देवी स्तोत्रं

ॐ ह्रीं दुर्गायै नमः

ॐ श्री दुर्गाकाली देव्याः नमः

उग्रचण्डा प्रचण्डा च चण्डोग्रा चण्डनायिका।

चण्डा चण्डवती चैव चामुण्डा चण्डिका तथा॥

आभिः शक्तिभिरष्टाभिः सततं परिवेष्टिताम्।

चिन्तयेत् सततं देवीं धर्मकामार्थमोक्षदाम्॥

ॐ अस्य श्री अभिषेक सूक्त महामन्त्रस्य दक्षिणामूर्तिः ऋषिः

अनुष्टुप छन्दः श्रीपराशक्तिर्देवता सर्वसङ्कल्पसिद्धये विनियोगः ।

ॐ राजराजेश्वरी शक्तिर्भैरवी रुद्रभैरवी ।

श्मशानभैरवी देवी त्रिमूर्त्यानन्दभैरवी ॥

त्रिजटा त्रिपुटादेवी तथा त्रिपुरसुन्दरी ।

त्रिपुरेशी महादेवी तथा त्रिपुरमालिनी ॥

त्रिपुरानन्दिनी देवी तथैव त्रिपुराम्बिका ।

एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥

ॐ छिन्नमस्ता महाविद्या तथैव च जटेश्वरी ।

परा तारा जया दुर्गा शूलिनी भुवनेश्वरी ॥

त्वरिताख्या महादेवी तथैव च त्रिखण्डिका ।

नित्यानित्यस्वरूपा च वज्रप्रस्तारिणी तथा ।

एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ अश्वारूढा महादेवी तथा महिषमर्दिनी ।
दुर्गा च नवदुर्गा च श्रीदुर्गा भगमालिनी ॥
तथा भगोदरी देवी नित्यक्लिन्ना तथाऽपरा ।
सर्वचक्रेश्वरी देवी तथा नीलसरस्वती ॥
सर्वसिद्धिकरी देवी सिद्धगन्धर्वसेविता ।
उग्रतारा महादेवी साक्षाच्छ्रीभद्रकालिका ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ क्षेमङ्करी महामाया चानिरुद्धसरस्वती ।
मातङ्गी चान्नपूर्णा च राजराजेश्वरी तथा ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ उग्रचण्डा प्रचण्डा च चण्डोग्रा चण्डनायिका ।
चण्डा चण्डवती चैव चण्डरूपातिचण्डिका ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ उग्रदंष्ट्रा सुदंष्ट्रा च महादंष्ट्रकपालिनी ।
भीमनेत्रा विशालाक्षी मङ्गला विजया जया ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
मङ्गला नन्दिनी भद्रा लक्ष्मीः कान्तिर्यशस्विनी ।
पुष्टिर्मेधा शिवा धात्री यशः शोभा जया धृतिः ॥
श्रीनन्दा च सुनन्दा च नन्दिनी नन्दपूजिता ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ विजया मङ्गला भद्रा धृतिः शान्तिः शिवा क्षमा ।

सिद्धिस्तुष्टिरुमा पुष्टिः श्रद्धा चैव रतिस्तथा ॥
दीप्तिः कान्तिर्घना लक्ष्मीरीश्वरी बुद्धिरेव च ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ चक्री जयावती ब्राह्मी जयन्ती चापराजिता ।
अजिता मानवी श्वेता अदितिश्चादिरेव च ॥
माया चैव महामाया क्षोभिणी लोभिनी तथा ।
कमला विमला गौरी शरण्या बुधसुन्दरी ॥
दुर्गा क्रिया अरुन्धती च घण्टाहस्ता कपालिनी ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ रौद्री काली च मायूरी त्रिनेत्रा चापराजिता ।
सुरूपा च कुरूपा च तथैव विग्रहात्मिका ॥
चर्चिका चापराज्ञेया तथैव सुरपूजिता ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ वैवस्वती च कौमारी तथा माहेश्वरी परा ।
वैष्णवी च महालक्ष्मीः कार्तिकी कौलिकी तथा ॥
शिवदूती च चामुण्डा मुण्डमालाविभूषिता ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ इन्द्रो अग्निश्च यमश्चैव निर्ऋतिर्वरुणस्तथा ।
पवनो धनदेशानौ ब्रह्मा अनन्तो दिगीश्वराः ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ रविः सोमः कुजो सौम्यः गुरुः शुक्रः शनैश्चरः ।
राहुः केतुश्च सततं अभिषिञ्चन्तु ते ग्रहाः ॥

ॐ अस्तिताङ्गो रुरुश्चण्डः क्रोध उन्मत्तसंज्ञकः ।
कपाली भीषणाख्यश्च संहारश्चाष्टभैरवाः ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ डाकिनीपुत्रकाश्चैव राकिणीपुत्रकास्तथा ।
लाकिनीपुत्रकाश्चान्ये काकिनीपुत्रकाऽपरे ॥
शाकिनीपुत्रका भूयो हाकिनीपुत्रकास्तथा ।
ततश्च यक्षिणीपुत्राः देवीपुत्रास्ततः परम् ॥
मातृणां च तथा पुत्राः ऊर्ध्वमुख्याः सुताश्च ते ।
अधोमुख्याः सुताश्चैव कालमुख्याः सुताः परे ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च ईश्वरश्च सदाशिवः ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ पुरुषः प्रकृतिश्चैव विकाराश्चैव षोडश ।
आत्माऽन्तरात्मा परमज्ञानात्मानः प्रकीर्तिताः ॥
आत्मनश्च गुणाश्चैव स्थूला सूक्ष्माश्च ये परे ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ वेदादिबीजं श्रीबीजं तथा तन्नीलकेतनं ।
शक्तिबीजं रमाबीजं मायाबीजं गुणाष्टकम् ॥
चिन्तामणिर्महबीजं नारसिंहं च शाङ्करं ।
मार्ताण्डभैरवं दौर्गं बीजं श्रीपुरुषोत्तमम् ॥
गाणपत्यं च वाराहं कालबीजं भयापहं
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥

ॐ गङ्गा गोदावरी रेवा यमुना च सरस्वती ।
आत्रेयी भारती चैव सरयूर्गण्डकी तथा ॥
करतोया चन्द्रभागा श्वेतगङ्गा च कौशिकी ।
पाताले भोगवती चैव स्वर्गे मन्दाकिनी तथा ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ भैरवो भीमरूपश्च शोणो घर्घर एव च ।
सिन्धुश्चैव हृदश्चैव तथा पातालसम्भवाः ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ यानि कानि च तीर्थानि पुण्यान्यायतनानि च ।
तानि त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रतन्त्रौषधानि च ॥
ॐ जम्बूद्वीपादयो द्वीपाः सागरा लवणादयः ।
अनन्ताद्यास्तथा नागाः सर्पाद्या तक्षकादयः ।
एतस्त्वामभिषिञ्चन्तु मन्त्रपूतेन वारिणा ॥
ॐ रतिश्च वल्लभावहेः वषट् कूर्चमतः परं
वौषट्कारस्तु फट्कारः अभिषिञ्चन्तु सर्वदा ॥
ॐ नश्यन्तु प्रेतकूष्माण्डाः दानवा राक्षसाश्च ये ।
पिशाचा गुह्यका भूता अभिषेकेन ताडिताः ॥
अलक्ष्मीः कालरात्रिश्च पापानि च महान्ति च ।
नश्यन्तु चाभिषेकेन ताराबीजेन ताडिताः ॥
रोगाः शोकाश्च दारिद्र्यं दौर्बल्यं दारुणं महत् ।
नश्यन्तु चाभिषेकेन वाग्बीजेनैव ताडिताः ॥

नवार्ण मन्त्र विधि:

विनियोग :

ॐ अस्य श्रीनवार्णमन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुरुद्रा ऋषयः
गायत्र्युष्णिगनुष्टुभश्छन्दासि,
श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीप्रीत्यर्थे जपे विनियोगः।
न्यास :

१. ऋष्यादिन्यास :

ब्रह्मविष्णुरुद्रऋषिभ्यो नमः शिरसि।
गायत्र्युष्णिगनुष्टुभश्छन्दोभ्यो नमः मुखे।
श्रीमहाकालीमहालक्ष्मीमहासरस्वतीदेवताभ्यो नमः हृदि ।
ऐं बीजाय नमः गुह्ये ।
ह्रीं शक्तये नमः पादयो ।
क्लीं कीलकाय नमः नाभौ ।
ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विच्चे :- इस मूल मन्त्र से हाथ धोकर
करन्यास करें।

२. करन्यास:

ॐ ऐं अंगुष्ठाभ्यां नमः । (दोनों हाथों की तर्जनी अँगुलियों से
अंगूठे के उद्गम स्थल को स्पर्श करें)
ॐ ह्रीं तर्जनीभ्यां नमः । (दोनों अंगूठों से तर्जनी अँगुलियों का
स्पर्श करें)
ॐ क्लीं मध्यमाभ्यां नमः । (दोनों अंगूठों से मध्यमा अँगुलियों

का स्पर्श करें)

ॐ चामुण्डायै अनामिकाभ्यां नमः । (दोनों अंगूठों से अनामिका अँगुलियों का स्पर्श करें)

ॐ विद्मे कनिष्ठिकाभ्यां नमः । (दोनों अंगूठों से कनिष्ठ/ अँगुलियों का स्पर्श करें)

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मे करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ।
(हथेलियों और उनके पृष्ठ भाग का स्पर्श)

३. हृदयादिन्यास :

ॐ ऐं हृदयाय नमः । (दाहिने हाथ की पाँचों उँगलियों से हृदय का स्पर्श)

ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा । (शिर का स्पर्श)

ॐ क्लीं शिखायै वषट् । (शिखा का स्पर्श)

ॐ चामुण्डायै कवचाय हुम् । (दाहिने हाथ की अँगुलियों से बाएं कंधे एवं बाएं हाथ की अँगुलियों से दायें कंधे का स्पर्श)

ॐ विद्मे नेत्रत्रयाय वौषट् । (दाहिने हाथ की उँगलियों के अग्रभाग से दोनों नेत्रों और मस्तक में भौंहों के मध्यभाग का स्पर्श)

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मे अस्त्राय फट् । (यह मन्त्र पढ़कर दाहिने हाथ को सिर के ऊपर से बायीं ओर से पीछे ले जाकर दाहिनी ओर से आगे लाकर तर्जनी और मध्यमा अँगुलियों से बाएं हाथ की हथेली पर ताली बजाएं।

४. वर्णन्यास :

- ॐ ऐं नमः शिखायाम् ।
- ॐ ह्रीं नमः दक्षिणनेत्रे ।
- ॐ क्लीं नमः वामनेत्रे ।
- ॐ चां नमः दक्षिणकर्णे ।
- ॐ मुं नमः वामकर्णे ।
- ॐ डां नमः दक्षिणनासापुटे ।
- ॐ यैं नमः वामनासापुटे ।
- ॐ विं नमः मुखे ।
- ॐ छैं नमः गुह्ये ।

इस प्रकार न्यास करके मूलमंत्र से आठ बार व्यापक न्यास (दोनों हाथों से शिखा से लेकर पैर तक सभी अंगों का) स्पर्श करें।

****अब प्रत्येक दिशा में चुटकी बजाते हुए निम्न मन्त्रों के साथ दिशान्यास करें:****

५. दिशान्यास:

- ॐ ऐं प्राच्यै नमः ।
- ॐ ऐं आग्नेय्यै नमः ।
- ॐ ह्रीं दक्षिणायै नमः ।
- ॐ ह्रीं नैऋत्यै नमः ।
- ॐ क्लीं प्रतीच्यै नमः ।
- ॐ क्लीं वायव्यै नमः ।

ॐ चामुण्डायै उदीच्यै नमः ।

ॐ चामुण्डायै ऐशान्यै नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः उर्ध्वायै नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः भूम्यै नमः ।

६. सारस्वतन्यास :

*इस न्यास को करने से साधक की जड़ता समाप्त हो जाती है**

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः अनामिकाभ्यां नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः मध्यमाभ्यां नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः तर्जनीभ्यां नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः अंगुष्ठाभ्यां नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः हृदयाय नमः ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः शिरसे स्वाहा ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः शिखायै वषट् ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः कवचाय हुम् ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः नेत्रत्रयाय वौषट् ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं नमः अस्त्राय फट् ।

७. मातृकागणन्यास :

ह्रीं ब्राम्ही पूर्वतः माँ पातु ।

ह्रीं माहेश्वरी आग्नेयां माँ पातु ।

ह्रीं कौमारी दक्षिणे माँ पातु ।
ह्रीं वैष्णवी नैऋत्ये माँ पातु ।
ह्रीं वाराही पश्चिमे माँ पातु ।
ह्रीं इन्द्राणी वायव्ये माँ पातु ।
ह्रीं चामुण्डे उत्तरे माँ पातु ।
ह्रीं महालक्ष्म्यै ऐशान्ये माँ पातु ।
ह्रीं व्योमेश्वरी उर्ध्व माँ पातु ।
ह्रीं सप्तद्वीपेश्वरी भूमौ माँ पातु ।
ह्रीं कामेश्वरी पतालौ माँ पातु ।

८. षड्विन्यास

कमलाकुशमण्डिता नंदजा पूर्वांग मे पातु ।
खडगपात्रकरा रक्तदन्तिका दक्षिणाङ्ग मे पातु ।
पुष्पपल्लवसंयुता शाकम्भरी प्रष्ठांग मे पातु ।
धनुर्वाणकरा दुर्गा वामांग मे पातु ।
शिरःपात्रकराभीमा मस्तकादि चरणान्तं मे पातु ।
चित्रकान्तिभूत भ्रामरी पादादि मस्तकान्तम् मे पातु ।

९. ब्रह्मादिन्यास

ॐ सनातनः ब्रह्मा पाददीनाभिपर्यन्त मा पातु ।
ॐ जनार्दनः नाभिर्विशुद्धिपर्यन्तं मा पातु ।
ॐ रुद्रस्त्रिलोचनः विशुद्धेर्ब्रह्मरन्ध्रांतं मा पातु ।
ॐ हंसः पदद्वयं मा पातु ।
ॐ वैनतेयः करद्वयं मा पातु ।

ॐ वृषभः चक्षुषी मा पातु ।

ॐ गजाननः सर्वाङ्गानि मा पातु ।

ॐ आनन्दमयो हरिः परापरौ देहभागौ मा पातु ।

१०. महालक्ष्मयादिन्यास :

ॐ अष्टादशभुजान्विता महालक्ष्मी मध्यं मे पातु ।

ॐ अष्टभुजोर्विता सरस्वती उर्ध्वं मे पातु ।

ॐ दशभुजसमन्विता महाकाली अधः मे पातु ।

ॐ सिंहो हस्त द्वयं मे पातु ।

ॐ परंहंसो अक्षियुग्मं मे पातु ।

ॐ दिव्यं महिषमारूढो यमः पादयुग्मं मे पातु ।

ॐ चण्डिकायुक्तो महेशः सर्वाङ्गानी मे पातु ।

११. बीजमन्त्रन्यास :

ॐ ऐं हृदयाय नमः । (दाहिने हाथ की पाँचों उँगलियों से हृदय का स्पर्श)

ॐ ह्रीं शिरसे स्वाहा । (शिर का स्पर्श)

ॐ क्लीं शिखायै वषट् । (शिखा का स्पर्श)

ॐ चामुण्डायै कवचाय हुम् । (दाहिने हाथ की अँगुलियों से बाएं कंधे एवं बाएं हाथ की अँगुलियों से दायें कंधे का स्पर्श)

ॐ विद्मः नेत्रत्रयाय वौषट् । (दाहिने हाथ की उँगलियों के अग्रभाग से दोनों नेत्रों और मस्तक में भौंहों के मध्यभाग का स्पर्श)

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः अस्त्राय फट् । (यह मन्त्र पढ़कर

दाहिने हाथ को सिर के ऊपर से बायीं ओर से पीछे ले जाकर दाहिनी ओर से आगे लाकर तर्जनी और मध्यमा अँगुलियों से बाएं हाथ की हथेली पर ताली बजाएं।

१२. विलोमबीजन्यास :

ॐ छें नमः गुह्ये ।

ॐ विं नमः मुखे ।

ॐ यें नमः वामनासापुटे ।

ॐ डां नमः दक्षिणनासापुटे ।

ॐ मुं नमः वामकर्णे ।

ॐ चां नमः दक्षिणकर्णे ।

ॐ क्लीं नमः वामनेत्रे ।

ॐ ह्रीं नमः दक्षिणनेत्रे ।

ॐ ऐं नमः शिखायाम् ।

१३. मन्त्रव्याप्तिन्यासः

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः मस्तकाचरणान्तं पूर्वाङ्गे (आठ बार) ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः पादाच्छिरोन्तम दक्षिणाङ्गे (आठ बार) ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः पृष्ठे (आठ बार) ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः वामांगे (आठ बार) ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः मस्तकाच्चरणात् (आठ बार) ।

ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः चरणात्मस्तकावधि (आठ बार) ।

॥ ध्यानम् ॥ ॐ खड्गं चक्रगदेषुचाप परिधाञ्छूलं भुशुण्डीं
शिरः, शङ्खं संदधतीं करैस्त्रिनयनां सर्वाङ्गभूषावृताम् ।
नीलाश्मद्युतिमास्य पाददशकां सेवे महाकालिकाम्,
यामस्तौत्स्वपिते हरौ कमलजो हन्तुं मधुं कैटभम् ॥ १॥ ॐ
अक्षस्रक्परशुं गदेषुकुलिशं पद्मं धनुष्कुण्डिकां, दण्डं शक्तिमसिं
च चर्म जलजं घण्टां सुराभाजनम् । शूलं पाशसुदर्शने च
दधतीं हस्तैः प्रसन्नाननां सेवे सैरिभमर्दिनीमिह महालक्ष्मीं
सरोजस्थिताम् ॥ २॥ घण्टाशूलहलानि शङ्खमुसले चक्रं धनुः
सायकं हस्ताब्जैर्दशतीं घनान्तविलसच्छितांशुतुल्य प्रभाम् ॥
गौरीदेहसमुद्भवां त्रिजगतामाधारभूतां महापूर्वामत्र
सरस्वतीमनुभजे शुभ्मादिदैत्यार्दिनीम् ॥ ३॥ ॥ माला-पूजन ॥
माला के गन्धाक्षत करें तथा “ऐं ह्रीं अक्षमालिकायै नमः” इस
मंत्र से पूजा करके प्रार्थना करें - ॐ मां माले महामाये
सर्वशक्ति स्वरूपिणि । चतुर्वर्गस्त्वयि न्यस्तः तस्मान्मे
सिद्धिदाभव ॥ ॐ अविघ्नं कुरुमाले त्वं गृह्णामि दक्षिणे करे ।
जपकाले च सिद्धयर्थं प्रसीद मम सिद्धये ॥ ॐ
अक्षमालाधिपतये सुसिद्धिं देहि देहि सर्व मंत्रार्थ साधिनि
साधय साधय सर्वसिद्धिं परिकल्पय परिकल्पय मे स्वाहा ।
इसके बाद “ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः” इस मंत्र का १०८ बार
जप करें । ॥ पाठ-समर्पण ॥ ॐ गुह्याति-गुह्य-गोप्त्री त्वं,
गृहाणास्मत्-कृतं जपम् । सिद्धिर्मे भवतु देवि ! त्वत्-

प्रसादान्महेश्वरि ! ॥ उक्त श्लोक पढ़कर देवी के वाम हस्त में जप निवेदन करें ।

गुप्त-सप्तशती

॥सिद्धकुञ्जिकास्तोत्रम्॥ शिव उवाच शृणु देवि प्रवक्ष्यामि,
कुञ्जिकास्तोत्रमुत्तमम्। येन मन्त्रप्रभावेण चण्डीजापः शुभो
भवेत्॥१॥ न कवचं नार्गलास्तोत्रं कीलकं न रहस्यकम्। न सूक्तं
नापि ध्यानं च न न्यासो न च वार्चनम्॥२॥ कुञ्जिकापाठमात्रेण
दुर्गापाठफलं लभेत्। अति गुह्यतरं देवि देवानामपि दुर्लभम्॥३॥
गोपनीयं प्रयत्नेन स्वयोनिरिव पार्वति। मारणं मोहनं वश्यं
स्तम्भनोच्चाटनादिकम्। पाठमात्रेण संसिद्ध्येत्
कुञ्जिकास्तोत्रमुत्तमम्॥४॥ ॥अथ मन्त्रः॥ ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै
विद्मः॥ ॐ ग्लौं हुं क्लीं जूं सः ज्वालय ज्वालय ज्वल ज्वल
प्रज्वल प्रज्वल ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः ज्वल हं सं लं क्षं
फट् स्वाहा॥ ॥इति मन्त्रः॥ नमस्ते रूद्ररूपिण्यै नमस्ते
मधुमर्दिनि। नमः कैटभहारिण्यै नमस्ते महिषार्दिनि॥१॥ नमस्ते
शुम्भहन्त्र्यै च निशुम्भासुरघातिनि। जाग्रतं हि महादेवि जपं
सिद्धं कुरुष्व मे॥२॥ ऐंकारी सृष्टिरूपायै ह्रींकारी प्रतिपालिका।
क्लींकारी कामरूपिण्यै बीजरूपे नमोऽस्तु ते॥३॥ चामुण्डा
चण्डघाती च यैकारी वरदायिनी। विद्मः चाभयदा नित्यं नमस्ते
मन्त्ररूपिणि॥४॥ धां धीं धूं धूर्जटेः पत्नी वां वीं वूं
वागधीश्वारी। क्रां क्रीं कूं कालिका देवि शां शीं शूं मे शुभं

कुरु॥५॥ हुं हुं हुंकाररूपिण्यै जं जं जं जम्भनादिनी। भ्रां भ्रीं भ्रूं
भैरवी भद्रे भवान्यै ते नमो नमः॥६॥ अं कं चं टं तं पं यं शं वीं
दुं ऐं वीं हं क्षं। धिजाग्रं धिजाग्रं त्रोटय त्रोटय दीप्तं कुरु कुरु
स्वाहा॥७॥ पां पीं पूं पार्वती पूर्णा खां खीं खूं खेचरी तथा। सां
सीं सूं सप्तशती देव्या मन्त्रसिद्धिं कुरुष्व मे॥८॥ इदं तु
कुञ्जिकास्तोत्रं मन्त्रजागर्तिहेतवे। अभक्ते नैव दातव्यं गोपितं रक्ष
पार्वति॥ यस्तु कुञ्जिकाया देवि हीनां सप्तशतीं पठेत्। न तस्य
जायते सिद्धिररण्ये रोदनं यथा॥ इति श्रीरुद्रयामले गौरीतन्त्रे
शिवपार्वतीसंवादे कुञ्जिकास्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

॥ गुप्त-सप्तशती ॥ ॐ ब्रीं-ब्रीं-ब्रीं वेणु-हस्ते, स्तुत-सुर-बटुकैर्हां
गणेशस्य माता। स्वानन्दे नन्द-रूपे, अनहत-निरते, मुक्तिदे मुक्ति-
मार्गे॥ हंसः सोहं विशाले, वलय-गति-हसे, सिद्ध-देवी समस्ता।
हीं-हीं-हीं सिद्ध-लोके, कच-रुचि-विपुले, वीर-भद्रे
नमस्ते॥९॥ ॐ हींकारोच्चारयन्ती, मम हरति भयं, चण्ड-मुण्डौ
प्रचण्डे। खां-खां-खां खड्ग-पाणे, ध्रक-ध्रक ध्रकिते, उग्र-रूपे
स्वरूपे॥ हुं-हुं हुंकार-नादे, गगन-भुवि-तले, व्यापिनी व्योम-रूपे।
हं-हं हंकार-नादे, सुर-गण-नमिते, चण्ड-रूपे नमस्ते॥१०॥ ऐं
लोके कीर्तयन्ती, मम हरतु भयं, राक्षसान् हन्यमाने। घ्रां-घ्रां-घ्रां
घोर-रूपे, घघ-घघ-घटिते, घर्घरे घोर-रावे ॥ निर्मासे काक-
जंघे, घसित-नख-नखा, धूम्र-नेत्रे त्रि-नेत्रे। हस्ताब्जे शूल-मुण्डे,
कुल-कुल ककुले, सिद्ध-हस्ते नमस्ते॥११॥ ॐ क्रीं-क्रीं-क्रीं ऐं
कुमारी, कुह-कुह-मखिले, कोकिलेनानुरागे। मुद्रा-संज्ञ-त्रि-रेखा,

कुरु-कुरु सततं, श्री महा-मारि गुह्ये॥ तेजांगे सिद्धि-नाथे, मन-
पवन-चले, नैव आज्ञा-निधाने। ऐंकारे रात्रि-मध्ये, स्वपित-पशु-
जने, तत्र कान्ते नमस्ते॥४॥ ॐ ब्रां-ब्रीं-ब्रूं ब्रैं कवित्वे, दहन-
पुर-गते रुक्मि-रुपेण चक्रे। त्रिः-शक्तया, युक्त-वर्णादिक, कर-
नमिते, दादिवं पूर्व-वर्णे॥ ह्रीं-स्थाने काम-राजे, ज्वल-ज्वल
ज्वलिते, कोशिनि कोश-पत्रे। स्वच्छन्दे कष्ट-नाशे, सुर-वर-
वपुषे, गुह्य-मुण्डे नमस्ते॥५॥ ॐ घ्रां-घ्रीं-घ्रूं घोर-तुण्डे, घघ-घघ
घघघे घर्घरान्याङ्घ्रि-घोषे। ह्रीं क्रीं द्रूं द्रोच्च-चक्रे, रर-रर-रमिते,
सर्व-ज्ञाने प्रधाने॥ द्रीं तीर्थेषु च ज्येष्ठे, जुग-जुग जजुगे म्लीं पदे
काल-मुण्डे। सर्वांगे रक्त-धारा-मथन-कर-वरे, वज्र-दण्डे
नमस्ते॥६॥ ॐ क्रां क्रीं क्रूं वाम-नमिते, गगन गड-गडे गुह्य-
योनि-स्वरूपे। वज्रांगे, वज्र-हस्ते, सुर-पति-वरदे, मत्त-मातंग-
रुढे॥ स्वस्तेजे, शुद्ध-देहे, लल-लल-ललिते, छेदिते पाश-जाले।
किण्डल्याकार-रूपे, वृष वृषभ-ध्वजे, ऐन्द्रि मातर्नमस्ते॥७॥ ॐ
हुं हुं हुंकार-नादे, विषमवश-करे, यक्ष-वैताल-नाथे। सु-सिद्धयर्थे
सु-सिद्धैः, ठठ-ठठ-ठठठः, सर्व-भक्षे प्रचण्डे॥ जूं सः सौं
शान्ति-कर्म-मृत-मृत-हरे, निःसमेसं समुद्रे। देवि, त्वं साधकानां,
भव-भव वरदे, भद्र-काली नमस्ते॥८॥ ब्रह्माणी वैष्णवी त्वं,
त्वमसि बहुचरा, त्वं वराह-स्वरूपा। त्वं ऐन्द्री त्वं कुबेरी,
त्वमसि च जननी, त्वं कुमारी महेन्द्री॥ ऐं ह्रीं क्लींकार-भूते,
वितल-तल-तले, भू-तले स्वर्ग-मार्गे। पाताले शैल-श्रृंगे, हरि-
हर-भुवने, सिद्ध-चण्डी नमस्ते॥९॥ हं लं क्षं शौण्डि-रूपे,

शमित भव-भये, सर्व-विघ्नान्त-विघ्ने। गां गीं गूं गैं षडंगे, गगन-
गति-गते, सिद्धिदे सिद्ध-साध्ये॥ वं क्रं मुद्रा हिमांशोर्प्रहसति-
वदने, त्र्यक्षरे ह्रसैं निनादे। हां हूं गां गीं गणेशी, गज-मुख-
जननी, त्वां महेशीं नमामि॥१०॥

॥ स्तवन ॥ या देवी खड्ग-हस्ता, सकल-जन-पदा, व्यापिनी
विशऽव-दुर्गा। श्यामांगी शुक्ल-पाशाब्धि जगण-गणिता, ब्रह्म-
देहार्ध-वासा॥ ज्ञानानां साधयन्ती, तिमिर-विरहिता, ज्ञान-दिव्य-
प्रबोधा। सा देवी, दिव्य-मूर्तिप्रदहतु दुरितं, मुण्ड-चण्डे
प्रचण्डे॥१॥ ॐ हां ह्रीं हूं वर्म-युक्ते, शव-गमन-गतिभीषणे
भीम-वक्त्रे। क्रां क्रीं क्रूं क्रोध-मूर्तिर्विकृत-स्तन-मुखे, रौद्र-दंष्ट्रा-
कराले॥ कं कं कंकाल-धारी भ्रमसि, जगदिदं भक्षयन्ती
ग्रसन्ती- हुंकारोच्चारयन्ती प्रदहतु दुरितं, मुण्ड-चण्डे
प्रचण्डे॥२॥ ॐ हां ह्रीं हूं रुद्र-रूपे, त्रिभुवन-नमिते, पाश-हस्ते
त्रि-नेत्रे। रां रीं रूं रंगे किले किलित रवा, शूल-हस्ते प्रचण्डे॥
लां लीं लूं लम्ब-जिह्वे हसति, कह-कहा शुद्ध-घोराट्ट-हासैः।
कंकाली काल-रात्रिः प्रदहतु दुरितं, मुण्ड-चण्डे प्रचण्डे॥३॥ ॐ
घ्रां घ्रीं घ्रूं घोर-रूपे घघ-घघ-घटिते घर्घराराव घोरे। निमाँसे
शुष्क-जंघे पिबति नर-वसा धूम्र-धूम्रायमाने॥ ॐ द्रां द्रीं द्रूं
द्रावयन्ती, सकल-भुवि-तले, यक्ष-गन्धर्व-नागान्। क्षां क्षीं क्षूं
क्षोभयन्ती प्रदहतु दुरितं चण्ड-मुण्डे प्रचण्डे॥४॥ ॐ भ्रां भ्रीं भ्रूं
भद्र-काली, हरि-हर-नमिते, रुद्र-मूर्ते विकर्णे। चन्द्रादित्यौ च
कर्णौ, शशि-मुकुट-शिरो वेष्टितां केतु-मालाम्॥ स्रक्-सर्व-

चोरगेन्द्रा शशि-करण-निभा तारकाः हार-कण्ठे। सा देवी दिव्य-
मूर्तिः, प्रदहतु दुरितं चण्ड-मुण्डे प्रचण्डे॥५॥ ॐ खं-खं-खं खङ्ग-
हस्ते, वर-कनक-निभे सूर्य-कान्ति-स्वतेजा। विद्युज्वालावलीनां,
भव-निशित महा-कर्त्रिका दक्षिणेन॥ वामे हस्ते कपालं, वर-
विमल-सुरा-पूरितं धारयन्ती। सा देवी दिव्य-मूर्तिः प्रदहतु दुरितं
चण्ड-मुण्डे प्रचण्डे॥६॥ ॐ हुँ हुँ फट् काल-रात्रीं पुर-सुर-
मथनीं धूम्र-मारी कुमारी। हां ह्रीं हूं हन्ति दुष्टान् कलित किल-
किला शब्द अट्टाट्टहासे॥ हा-हा भूत-प्रभूते, किल-किलित-मुखा,
कीलयन्ती ग्रसन्ती। हुंकारोच्चारयन्ती प्रदहतु दुरितं चण्ड-मुण्डे
प्रचण्डे॥७॥ ॐ ह्रीं श्रीं क्रीं कपालीं परिजन-सहिता चण्डि
चामुण्डा-नित्ये। रं-रं रंकार-शब्दे शशि-कर-धवले काल-कूटे
दुरन्ते॥ हुँ हुँ हुंकार-कारि सुर-गण-नमिते, काल-कारी विकारी।
त्रैलोक्यं वश्य-कारी, प्रदहतु दुरितं चण्ड-मुण्डे
प्रचण्डे॥८॥ वन्दे दण्ड-प्रचण्डा डमरु-डिमि-डिमा, घण्ट टंकार-
नादे। नृत्यन्ती ताण्डवैषा थथ-थङ्ग विभवैर्निर्मला मन्त्र-माला॥
रुक्षौ कुक्षौ वहन्ती, खर-खरिता रवा चार्चिनि प्रेत-माला।
उच्चैस्तैश्चाट्टहासै, हह हसित रवा, चर्म-मुण्डा प्रचण्डे॥९॥ ॐ
त्वं ब्राह्मी त्वं च रौद्री स च शिखि-गमना त्वं च देवी कुमारी।
त्वं चक्री चक्र-हासा घुर-घुरित रवा, त्वं वराह-स्वरुपा॥ रौद्रे
त्वं चर्म-मुण्डा सकल-भुवि-तले संस्थिते स्वर्ग-मार्गे। पाताले
शैल-श्रृंगे हरि-हर-नमिते देवि चण्डी नमस्ते॥१०॥ रक्ष त्वं
मुण्ड-धारी गिरि-गुह-विवरे निर्झरे पर्वते वा। संग्रामे शत्रु-मध्ये

विश विषम-विषे संकटे कुत्सिते वा॥ व्याघ्रे चौरे च
सर्पेऽप्युदधि-भुवि-तले वह्नि-मध्ये च दुर्गे। रक्षेत् सा दिव्य-मूर्तिः
प्रदहतु दुरितं मुण्ड-चण्डे प्रचण्डे॥११॥ इत्येवं बीज-मन्त्रैः
स्तवनमति-शिवं पातक-व्याधि-नाशनम्। प्रत्यक्षं दिव्य-रूपं ग्रह-
गण-मथनं मर्दनं शाकिनीनाम्॥ इत्येवं वेद-वेद्यं सकल-भय-हरं
मन्त्र-शक्तिश्च नित्यम्। मन्त्राणां स्तोत्रकं यः पठति स लभते
प्रार्थितां मन्त्र-सिद्धिम्॥१२॥ चं-चं-चं चन्द्र-हासा चचम चम-
चमा चातुरी चित्त-केशी। यं-यं-यं योग-माया जननि जग-हिता
योगिनी योग-रूपा॥ डं-डं-डं डाकिनीनां डमरुक-सहिता दोल
हिण्डोल डिम्भा। रं-रं-रं रक्त-वस्त्रा सरसिज-नयना पातु मां देवि
दुर्गा॥१३॥

श्रीलघुस्तोत्रम् (पञ्चस्तवि)

आधारे तरुणार्कबिम्बरूचिरं सोमप्रभं वाग्भवं बीजं
मनमथमिन्द्रगोपकनिभं हृत्पंकजे संस्थितम् ।
रन्ध्रे ब्रह्मपदे च शाक्तमपरं चन्द्रप्रभाभासुरं ये ध्यायन्ति पदत्रयं
तव शिवे ते यांति सौख्यं पदम्
ॐ अस्य श्रीलघुस्तोत्रस्य वृद्धसारस्वतऋषिः ।
त्रिपुराभैरवी देवता । शार्दूलविक्रीडितं छन्दः ।
मम सर्वकामफलप्राप्त्यर्थे जपे विनियोगः ।

ॐ ऐन्द्रस्येव शरासनस्य दधतो मध्ये ललाटप्रभां शौक्लीं
कान्तिमनुष्य गोरिव शिरस्यातन्वती सर्वतः ।
एषाऽसौ त्रिपुरा हृदि द्युतिरिवोष्मांशोः सदा संस्थिता छिद्यान्नः
सहसा पदैस्त्रिभिरघं ज्योतिर्मयी वांगमयी ॥१॥
या मात्रा त्रिपुषोलतातनुलसत्तंतुसिथतिस्पर्धिनी वाग्बीजे प्रथमे
स्थिता तव सदा तां मन्महे ते वयम् ।
शक्ति कुण्डलिनीति विश्वजननव्यापारबद्धोद्यमां ज्ञात्वेत्थं न पुनः
स्प्रशंति जननीगर्भेर्भक्तत्वं नराः ॥२॥
दृष्ट्वा संभ्रमकारि वस्तु सहसा ऐं ऐमिति व्याहृतं
येनाकूतवशादपीह वरदे बिंदु बिनाप्यक्षरम् ।
तस्यापि ध्रुवमेव देवितरसा जाते तवानुग्रहे वाचः
सूक्तिसुधारसद्रवमुचो निर्यान्ति वक्त्रोदरात् ॥३॥
यन्नित्ये तव कामराजमपरं मन्त्राक्षरं निष्कलं
तत्सारस्वतमित्यवैति विरलः कश्चिद्धधश्रेचद्धवि ।
आख्यां प्रतिपर्व सत्यतपसो यत्कीर्तयन्तो द्विजाः प्रारम्भे
प्रणवास्पदं प्रणयितुं नित्योच्चरन्ति स्फुटम् ॥४॥
यत्सदयो वचसां प्रव्रत्तिकरणे दृष्टप्रभावं बुधैस्तार्तीयं तदहं
नमामि मनसा तद्वीजमिदुप्रभम् ।
अस्त्वौर्वोऽपि सरस्वतीमनुगते जाड्यांबुविच्छित्तये गोशब्दो
गिरिवर्तते सुनियतं योगं विना सिद्धितः ॥५॥
एकैकं तव देवि जन्म हयनघं सव्यंजनाव्यंजनं कूटस्थं यदि वा
प्रथक क्रमगतं यद्वा स्थितं व्युत्क्रमात् ।

यं यं काममपेक्ष्य येन विधिना केनापि वा चिन्तितं जप्तं वा
सफलीकरोति तरसा तं तं समस्तं त्रणाम् ॥6॥
वामे पुस्तकधारिणीमभयदां साक्षस्त्रजं दक्षिणे भक्तेभ्या
वरदानपेशलकरां कर्पूरकंदोज्ज्वलाम् ।
उज्ज्रभ्याम्बुजपत्रकान्तिनयनां स्त्रिगधप्रभालोकिनीं ये त्वामंब न
शीलयन्ति मनसा तेषां कवित्वं कुतः ॥7॥
ये त्वां पांडुरपुण्डरीकपटलस्पष्टाभिरामप्रभां सिंचंतीममृतद्रवैरिव
शिरो ध्यायन्ति मूर्ध्नि स्थिताम् ।
अश्रातं विकटं स्पटाक्षरपदा निर्यान्ति वक्त्राम्बुजात्तेषां भारति
भारती सुरसरित्कल्लोललोलोर्मयः ॥8॥
ये सिंदूरपरागपुंजपिहितां त्वत्तेजसा द्यामिमामुर्वी चापि
विलीनयावकरसप्रस्तारमगनामिव ।
पश्यन्ति क्षणमप्यनन्यमनसस्तेषामनंगज्वरक्लांता
स्त्रस्तकुरंगदारकद्रशो वश्या भवानी ध्रुवम् ॥9॥
चंचत्कांचनकुण्डलांगदधरामाबद्धकांचिस्रजं ये त्वां चेतसि
तदनतेक्षणमपि ध्यायन्ति कृत्वा स्थिराम् ।
तेषां वेश्मसु विभ्रमादहरहःकारीभवन्त्यश्चिरं
माद्यत्कुंजकर्णतालतरलाः स्थैर्यं भजन्ति श्रियः ॥10॥
आर्भक्याशशिखण्डमण्डित जटाजूटां त्रमुंडस्त्रजं
बंधूकप्रसवारुणांबरधरां प्रेतासनाध्यासिनीम् ।
त्वां ध्यायन्ति चतुर्भुजां त्रिनयनामापीनतुंगस्तनीं मध्ये
निम्नवलित्रयांकिततनुं त्वद्गुणकं चिन्तये ॥11॥

जातोऽप्यल्पहरिच्छिदे क्षितिभुजां सामान्यमात्रे कुले
निःशेषावनिचक्रवर्तिपदवीं लब्ध्वा प्रतापोन्नतः ।
यद्विद्याधरवृन्दवन्दितपदः श्रीवत्सराजोभवद्देवि
त्वंचरणांबुजप्रणतितः सोऽयं प्रसादोदयः ॥12॥
चण्डी त्वंचरणाम्बुजार्चनकृते बिल्वीदलोल्लुण्ठनात्
त्रुट्यत्कंटककोटिभिः परिचयं येषां न जग्मुः कराः ।
ते दंडाकुशचक्रचापकुलिशश्रीवत्सवत्सांकितेर्जायन्ते पृथिवीभुजः
कथमिवाभोजप्रभैः पाणिभिः ॥13॥
विप्राः क्षोणिभुजो विशस्तदितरे क्षीराज्यमध्वासवैस्त्वां देवि
त्रिपुरे परां परकलां संतर्प्य पूजाविधौ ।
यां यां प्रार्थयते मनः स्थिरधियां येषां त एव ध्रुवं तां तां सिद्धिं
मवापनुवन्ति तरसा विघ्नैरविघ्नीकृताः ॥14॥
शब्दानां जननि त्वमत्र भुवने वाग्वादिनोत्युच्यसे त्वत्त
केशववासवप्रभृतयोप्याविर्भवन्ति ध्रुवम् ।
लीयन्ते खलु यत्र कल्पवरिमे ब्रह्मादयस्तेऽप्यमी सा त्वं
काचिदचिन्त्यरूपगहना शक्तिः परा गीयसे ॥15॥
देवानां त्रितयं त्रयीहुतभुजां शक्तित्रयं त्रिस्वरास्त्रैलोक्यं त्रिपदी
त्रिपुष्करमथो त्रिर्ब्रह्मकर्णास्त्रयः ।
यत्किंचिञ्जगति त्रिधा नियमितं वस्तु त्रिवर्गादिकं तत्सर्वं त्रिपुरेति
नाम भगवत्यन्वेति ते सत्तवतः ॥16॥
लक्ष्मीं राजकुले जयं रणमुखे क्षेमकंरीमध्वनि
क्रव्यादद्विपसर्पभाजि शबरीकांतारदुर्गे गिरौ ।

भूतप्रेतपिशाचज्जम्भकभयं स्मृत्वा महाभैरवीं व्यामोहे त्रिपुरां
तरन्ति विपदस्तारांचतां यत्सुवे ॥17॥

या या कुण्डलिनी क्रिया मधुमती काली कलामालिनी मातंगी
विजया जया भगवती देवी शिवा शाम्भवी ।
शक्ति शंकरवल्लभा त्रिनयना वाग्वादिनी भैरवी ह्रींकारी त्रिपुरा
परापरमयी माता कुमारीत्यसि ॥18॥

आईपल्लवितैः परस्परयुतैर्द्वित्रिक्रमाद्यक्षरैः काद्यैः क्षान्तगतैः
स्वरादिभिरथ क्षांतैश्च तैः सस्वरैः ।

नामानि त्रिपुरे भवन्ति खलु या नित्यं तु गुह्यानि ते तेभ्यो
भैरवपत्नि विंशतिसहस्रेभ्यः परेभ्यो नमः ॥19॥

बोद्धव्या निपुणं बुधैः स्तुतिरियं कृत्वा मनस्तदन्तं
भारत्यास्त्रिपुरेत्यनन्यमनसा यत्राद्यवृत्तिः स्फुटम् ।

एकद्वित्रिपदक्रमेण

कथितस्तत्पादसंख्याक्षरैर्मन्त्रोद्धारविधिर्विशेषसहितः

सत्संप्रदायान्वितः ॥20॥

सावद्यं निरवद्यमस्तु यदि वा किंवाऽनया चिन्तया नूनं स्तोत्रमिदं
पठिष्यति जनो यस्यास्ति भक्तिस्त्वयि ।

संचिन्त्यापि लघुत्वमात्मनि दृढ संजायमानं हठात्बद्धत्वा

मुखरीकृतेन रचितं यत्स्यान्मयाऽपि ध्रुवम् ॥21॥

आनन्दोद्भवकम्पघूर्णनयनं निद्रादृहासादिकं

वेदव्याकरणावगाहकवितातर्कोक्तिमुक्तिप्रदम् ।

वश्याकर्षपुरप्रवेशनगरक्षोभादिसिद्धयष्टकं लघ्वाचार्य इदं करोति
सततं सौभाग्यमारोग्यताम् ॥२२॥

गौरि ऋकपत्नि पार्वति सति त्रैलोक्यगाने शिवे शर्वाणि त्रिपुरे
भवानि वरदे रुद्राणि कात्यायनि ।

भीमे-भैरवि चण्डिसर्ववरदेकालेक्षये शूलिनि त्वत्पादप्रणतं॥

श्रीकालिकाष्टकम्

॥ ध्यानं ॥

गलद् रक्तमण्डावलीकण्ठमाला महाघोररावा सुदंष्ट्रा कराला ।
विवस्त्रा श्मशानलया मुक्तकेशी महाकालकामाकुला कालिकेयम्
॥१॥ भजे वामयुग्मे शिरोस्सिं दधाना वरं दक्षयुग्मेस्थयं वै तथैव
। सुमध्यास्मि तुङ्गस्तनाभारनम्रा लसद् रक्तसृक्कद्वया सुस्मितास्या
॥२॥ शवद्वन्द्वकर्णावतंसा सुकेशी लसत्प्रेतपाणिं प्रयुक्तैककाञ्ची
। शवाकारमञ्चाधिरूढा शिवाभिश्चतुर्दिक्षशब्दायमानास्भिरेजे ॥३॥
स्तुतिः विरज्यादिदेवास्त्रयस्ते गुणांस्त्रीन् समाराध्य कालीं प्रधाना
बभूवुः । अनादिं सुरादिं मखादिं भवादिं स्वरूपं त्वदीयं न
विन्दन्ति देवाः ॥४॥ जगन्मोहनीयं तु वाग्वादिनीयं
सुहृत्पोषिणीशत्रुसंहारणीयम् । वचस्तम्भनीयं किमुच्चाटनीयं
स्वरूपं त्वदीयं न विन्दन्ति देवाः ॥५॥ इयं स्वर्गदात्री पुनः
कल्पवल्ली मनोजांस्तु कामान् यथार्थं प्रकुर्यात् । तथा ते कृतार्था
भवन्तीति नित्यं स्वरूपं त्वदीयं न विन्दन्ति देवाः ॥६॥

सुरापानमत्ता सभुक्तानुरक्ता लसत्पूतचित्ते सदाविर्भवत्ते ।
जपध्यानपूजासुधाधौतपङ्का स्वरूपं त्वदीयं न विन्दन्ति देवाः
॥७॥ चिदानन्दकन्दं हसन् मन्दमन्दं शरच्चन्द्रकोटिप्रभापुञ्जबिम्बम्
। मुनीनां कवीनां हृदि द्योतयन्तं स्वरूपं त्वदीयं न विन्दन्ति
देवाः॥८॥ महामेघकाली सुरक्तापि शुभ्रा कदाचिद्
विचित्राकृतिर्योगमाया । न बाला न वृद्धा न कामातुरापि स्वरूपं
त्वदीयं न विन्दन्ति देवाः ॥९॥ क्षमस्वापराधं महागुप्तभावं मया
लोकमध्ये प्रकाशीकृतं यत् । तव ध्यानपूतेन चापल्यभावात्
स्वरूपं त्वदीयं न विन्दन्ति देवाः ॥१०॥ फलश्रुतिः यदि
ध्यानयुक्तं पठेद् यो मनुष्य-स्तदा सर्वलोके विशालो भवेच्च । गृह
चाष्टसिद्धिर्मृते चापि मुक्तिः स्वरूपं त्वदीयं न विन्दन्ति देवाः
॥११॥ ॥ इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं श्रीकालिकाष्टकं
सम्पूर्णम् ॥

श्री तारा शतनामावली स्तोत्रम्

!! श्रीशिव उवाच ॥ तारिणी तरला तन्वी तारा तरुणवल्लरी ।
तीररूपा तरी श्यामा तनुक्षीणपयोधरा ॥ १॥ तुरीया तरला
तीव्रगमना नीलवाहिनी । उग्रतारा जया चण्डी
श्रीमदेकजटाशिराः ॥ २॥ तरुणी शाम्भवीछिन्नभाला च
भद्रतारिणी । उग्रा चोग्रप्रभा नीला कृष्णा नीलसरस्वती ॥ ३॥
द्वितीया शोभना नित्या नवीना नित्यनूतना । चण्डिका

विजयाराध्या देवी गगनवाहिनी ॥ ४॥ अट्टहास्या करालास्या
चरास्या दितिपूजिता । सगुणा सगुणाराध्या हरीन्द्रदेवपूजिता ॥
५॥ रक्तप्रिया च रक्ताक्षी रुधिरास्यविभूषिता । बलिप्रिया
बलिरता दुर्गा बलवती बला ॥ ६॥ बलप्रिया बलरता
बलरामप्रपूजिता । अर्धकेशेश्वरी केशा केशवासविभूषिता ॥ ७॥
पद्ममाला च पद्माक्षी कामाख्या गिरिनन्दिनी । दक्षिणा चैव
दक्षा च दक्षजा दक्षिणे रता ॥ ८॥ वज्रपुष्पप्रिया रक्तप्रिया
कुसुमभूषिता । माहेश्वरी महादेवप्रिया पञ्चविभूषिता ॥ ९ ॥ इडा
च पिङ्गला चैव सुषुम्ना प्राणरूपिणी । गान्धारी पञ्चमी
पञ्चाननादि परिपूजिता ॥ १०॥ तथ्यविद्या तथ्यरूपा
तथ्यमार्गानुसारिणी । तत्त्वप्रिया तत्त्वरूपा तत्त्वज्ञानात्मिकाऽनघा
॥ ११॥ ताण्डवाचारसन्तुष्टा ताण्डवप्रियकारिणी । तालदानरता
क्रूरतापिनी तरणिप्रभा ॥ १२॥ त्रपायुक्ता त्रपामुक्ता तर्पिता
तृप्तिकारिणी । तारुण्यभावसन्तुष्टा शक्तिर्भक्तानुरागिणी ॥ १३॥
शिवासक्ता शिवरतिः शिवभक्तिपरायणा । ताम्रद्युतिस्ताम्ररागा
ताम्रपात्रप्रभोजिनी ॥ १४॥ बलभद्रप्रेमरता बलिभुग्बलिकल्पिनी
। रामरूपा रामशक्ती रामरूपानुकारिणी ॥ १५॥ इत्येतत्कथितं
देवि रहस्यं परमाद्भुतम् । श्रुत्वा मोक्षमवाप्नोति तारादेव्याः
प्रसादतः ॥ १६॥ य इदं पठति स्तोत्रं तारास्तुतिरहस्यकम् ।
सर्वसिद्धियुतो भूत्वा विहरेत् क्षितिमण्डले ॥ १७॥ तस्यैव
मन्त्रसिद्धिः स्यान्ममसिद्धिरनुत्तमा । भवत्येव महामाये सत्यं
सत्यं न संशयः ॥ १८॥ मन्दे मङ्गलवारे च यः पठेन्निशि संयतः

। तस्यैव मन्त्रसिद्धिस्स्याद्गणपत्यं लभेत सः ॥ १९॥
श्रद्धयाऽश्रद्धया वापि पठेत्तारारहस्यकम् । सोऽचिरेणैव कालेन
जीवन्मुक्तः शिवो भवेत् ॥ २०॥ सहस्रावर्तनाद्देवि पुरश्चर्याफलं
लभेत् । एवं सततयुक्ता ये ध्यायन्तस्त्वामुपासते । ते कृतार्था
महेशानि मृत्युसंसारवर्त्मनः ॥ २१॥ इति स्वर्णमालातन्त्रे
ताराशतनामस्तोत्रं समाप्तम् ॥

श्री दुर्गा सप्तशति बीजमंत्रात्मक साधना

ओम श्री गणेशाय

ओम ह्रं जुं सः सिद्ध गुरुवे नमः

ओम दुर्गे दुर्गे रक्षीणी ठः ठः स्वाहः

सिद्धकुञ्जिकास्तोत्रम्

ओम ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः । ओम ग्लौं हुं क्लीं जूं सः

ज्वालय ज्वालय ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल

ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः

ज्वल हं सं लं क्षं फट् स्वाहा ॥

नमस्ते रुद्ररूपिण्यै नमस्ते मधुमर्दिनि । नमः कैटभहारिण्यै नमस्ते
महिषार्दिनि ॥

नमस्ते शुभहन्त्र्यै च निशुभसुरघातिनि । जाग्रतं हि महादेवि
जपं सिद्धं कुरुष्व मे ॥

ऐंकारी सृष्टीरूपायै ह्रींकारी प्रतिपालिका । क्लींकारी कामरूपिण्यै

बीजरूपे नमोस्तुते ॥

चामुण्डा चण्डघाती च यैकारी वरदायिनी । विद्महे चाभयदा नित्यं
नमस्ते मन्त्ररूपिणि ॥

धां धीं धूं धूर्जटेः पत्नी वां वीं वूं वागधीश्वरी । क्रां क्रीं कूं
कालिका देवि शां शीं शूं मे शुंभ कुरु ॥

हुं हुं हुं हुंकाररूपिण्यै जं जं जं जम्भनादिनी । भ्रां भ्रीं भ्रूं भैरवी
भद्रै भवान्यै ते नमो नमः ॥

अं कं चं टं तं पं यं शं वीं दुं ऐं वीं हं क्षं । धिजाग्रं धिजाग्रं
त्रोटय त्रोटय दीप्तं कुरु कुरु स्वाहा ॥

पां पीं पूं पार्वती पूर्णा खां खीं खूं खेचरी तथा । सां सीं सूं
सप्तशती देव्या मन्त्रसिद्धिं कुरुष्व मे ॥

ओम नमश्चण्डिकायैः ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु॥

प्रथमचरित्र

ओम अस्य श्री प्रथमचरित्रस्य ब्रह्मा रूपिः महाकाली देवता
गायत्री छन्दः नन्दा शक्तिः रक्तदन्तिका बीजम् अग्निस्तत्त्वम्
रुग्वेद स्वरूपम् श्रीमहाकाली प्रीत्यर्थे प्रथमचरित्र जपे
विनियोगः।

(१) श्रीं ह्रीं क्लीं श्रीं प्रीं हां हीं सौं प्रें प्रें ल्हीं म्लीं स्त्रीं क्रां स्त्हीं
क्रीं चां भें क्रीं वैं हौं युं जुं हं शं रौं यं विं वैं चें हीं क्रं सं कं
श्रीं त्रों स्त्रां ज्यें रौं द्रां द्रों हां द्रूं शां म्रीं श्रौं जूं ल्हूं श्रूं प्रीं रं वं
व्रीं ब्लूं स्त्रौं ब्लां लूं सां रौं हसौं कूं शौं श्रौं वं त्रूं क्रौं क्लूं क्लीं
श्रीं ब्लूं ठां ठ्रीं स्त्रां स्लूं क्रैं च्रां फ्रां जीं लूं स्लूं नों स्त्रीं प्रूं स्त्रूं ज्रां

वों ओं श्रों रीं रूं क्लीं दुं हीं गूं लां हां गं ऐं श्रों जूं डें श्रों छां
क्लीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

मध्यमचरित्र

ओम अस्य श्री मध्यमचरित्रस्य विष्णुरूषिः महालक्ष्मीदेवता
उष्णिक छन्दः शाकम्भरी शक्तिः दुर्गा बीजम् वायुस्तत्त्वम्
यजुर्वेदः स्वरूपम् श्रीमहालक्ष्मी प्रीत्यर्थे मध्यमचरित्र जपे
विनियोगः

(२) श्रों श्रीं ह्सूं हों हीं अं क्लीं चां मुं डां यें विं चें ईं सों ब्रां त्रों
लूं वं हां क्रीं सों यं ऐं मूं सः हं सं सों शं हं हों म्लीं यूं त्रूं स्त्रीं
आं प्रें शं हां स्मूं ऊं गूं व्यूं हूं भैं हां क्रूं मूं ल्हीं श्रां द्रूं द्रूं ह्सों
क्रां स्होंं म्लूं श्रीं गें क्रूं त्रीं क्ष्मीं क्सीं फ्रों हीं शां क्ष्मीं रों डूं•

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(३) श्रों क्लीं सां त्रों प्रूं ग्लों क्रों व्रीं स्लीं हीं हों श्रां ग्रीं क्रूं क्रीं
यां लूं द्रूं क्षं हीं क्रों क्ष्मीं वां श्रूं ग्लूं ल्रीं प्रें हूं हों दें नूं आं फ्रां
प्रीं दं फ्रीं हीं गूं श्रों सां श्रीं जुं हं सं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(४) श्रों सों दीं प्रें यां रूं भं सूं श्रां ओं लूं डूं जूं धूं त्रें ल्हीं श्रीं
ईं हां ल्हूं क्लूं क्रां लूं फ्रें क्रीं म्लूं घ्रें श्रों हों व्रीं हीं त्रों हलों गीं यूं
ल्हीं ल्हूं श्रों ओं अं म्हों प्रीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

उत्तमचरित्र

ओम अस्य श्री उत्तरचरित्रस्य रुद्र रुषिः महासरस्वती देवता
अनुष्टुप् छन्दः भीमा शक्तिः भ्रामरी बीजम सूर्यस्तत्त्वम सामवेदः
स्वरूपम श्री महासरस्वती प्रीत्यर्थे उत्तरचरित्र जपे विनियोगः

(५) श्रौं प्रीं ओं ह्रीं ल्रीं त्रों क्रीं ह्रौं ह्रीं श्रीं हूं क्लीं रों ख्रीं म्लीं प्लूं
ह्रसौं ख्रीं ग्लूं व्रीं सौः लूं ल्लूं द्रां क्सां क्ष्मीं ग्लौं स्कं त्रूं स्क्लूं क्रौं
च्छ्रीं म्लूं क्लूं शां ल्हीं खूं ल्लीं लीं सं लूं हखूं श्रूं जूं हस्त्रीं स्कीं
क्लां श्रूं हं ह्रीं क्खूं द्रौं क्लूं गां सं ल्खां प्रीं स्लां ल्लूं फ्रें ओं स्मीं
हां ऊं ल्हूं हूं नं खां वं मं म्कीं शां लं भें ल्लूं हौं ईं चें क्लीं ल्हीं
क्ष्मीं पूं श्रौं हौं भूं क्त्रीं आं कूं त्रूं इं जां ल्हूं प्रौं क्रौं किं ग्लूं
छंक्लीं रं क्सें स्हं श्रौं श्रीं ओं लूं ल्हूं ल्लूं स्कीं स्खौं स्भूं क्ष्मक्लीं
व्रीं सीं भूं लां श्रौं स्रैं ह्रीं श्रीं फ्रें रूं च्छूं ल्हूं कं द्रें श्रीं सां हौं
ऐं स्कीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(६) श्रौं ओं त्रूं हौं क्रौं श्रौं त्रीं क्लीं प्रीं ह्रीं हौं श्रौं अरें अरों श्रीं
क्रां हूं छां क्ष्मक्लीं ल्लूं सौः ह्रौं कूं सौं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(७) श्रौं कुं ल्हीं हं मूं त्रों हौं ओं ह्रसूं क्लूं क्रें नें लूं हस्त्रीं प्लूं शां
स्लूं प्लीं प्रें अं ओं म्लीं श्रां सौं श्रौं प्रीं हस्त्रीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(८) श्रौं म्हलीं प्रूं एं क्रौं ईं एं ल्रीं प्रौं म्लूं नों हूं प्रौं ग्लौं स्मौं सौं
स्र्हों श्रीं ख्खें क्ष्मीं ल्सीं हौं वीं लूं व्लीं त्त्रों ब्रूं श्क्लीं श्रूं ह्रीं शीं

क्लीं फ्रूं क्लीं हूं क्लूं तीं म्लूं हं स्लूं औं ल्हों श्लीं यां थ्लीं ल्हीं ग्लों
हों प्रां क्रीं क्लीं न्लूं हीं ह्लों हैं भ्रं सों श्रीं प्सूं द्रों स्त्रां ह्स्लीं
स्ल्लीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(९) रों क्लीं म्लों श्रों ग्लीं हों ह्सों ईं ब्रूं श्रां लूं आं श्रीं क्रों प्रूं
क्लीं भ्रूं हों क्रीं म्लीं ग्लों ह्सूं प्लीं हों ह्स्त्रां स्हों ल्लूं कस्लीं श्रीं स्तूं
चें वीं क्ष्लूं श्लूं कूं क्रां स्क्लीं भ्रूं हों क्रां फ्रूं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(१०) श्रों हीं ब्लूं हीं म्लूं हं हीं ग्लीं श्रों धूं हुं द्रों श्रीं त्रों व्रूं फ्रें
हां जुं सौः स्लों प्रें हस्त्रां प्रीं प्रां क्रीं श्रीं क्रां सः क्लीं व्रें इं
ज्स्हलीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(११) श्रों कूं श्रीं ल्लीं प्रें सौः स्हों श्रूं क्लीं स्क्लीं प्रीं ग्लों ह्स्लीं स्तों
लीं म्लीं स्तूं ज्स्हीं फ्रूं कूं हों ल्लूं क्ष्मीं श्रूं ईं जुं त्रें द्रूं हों क्लीं सूं
हों श्रं ब्रूं स्फ्रूं हीं लं ह्सों सें हीं ल्हीं विं प्लीं क्ष्क्लीं त्त्रां प्रं म्लीं
खूं क्ष्मां स्तूं स्हों थ्रीं क्रों श्रां म्लीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(१२) हीं ओं श्रीं ईं क्लीं कूं श्रूं प्रां स्क्रूं दिं फ्रें हं सः चें सूं प्रीं
ब्लूं आं ओं हीं क्रीं द्रां श्रीं स्लीं क्लीं स्लूं हीं व्लीं ओं त्रों श्रों ऐं
प्रें द्रूं क्लूं ओं सूं चें हूं प्लीं क्षीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

(१३) श्रों व्रीं ओं ओं हां श्रीं श्रां ओं प्लीं सों हीं क्रीं ल्लूं हीं क्लीं

प्लीं श्रीं ह्रीं श्रूं हूं ह्रीं त्रूं ऊं सूं प्रीं श्रीं ह्रौं आं ओं ह्रीं

|ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

दुर्गा दुर्गतिशमनी दुर्गापद्मनिवारिणी । दुर्गमच्छेदिनी दुर्गसाधिनी
दुर्गनाशिनी ॥

दुर्गतोद्धारिणी दुर्गनिहन्त्री दुर्गमापहा । दुर्गमग्यानदा
दुर्गदैत्यलोकदवानला ॥

दुर्गमा दुर्गमालोका दुर्गमात्मस्वरूपिणी । दुर्गमार्गप्रदा दुर्गमविद्या
दुर्गमाश्रिता ॥

दुर्गमग्यानसंस्थाना दुर्गमध्यानभासिनी । दुर्गमोहा दुर्गमगा
दुर्गमार्थस्वरूपिणी ॥

दुर्गमासुरसंहन्त्री दुर्गमायुधधारिणी । दुर्गमाँगी दुर्गमता दुर्गम्या
दुर्गमेश्वरी ॥

दुर्गभीमा दुर्गभामा दुर्गभा दुर्गदारिणी ॥

|ओम नमश्चण्डिकायै||ओम श्री दुर्गार्पणमस्तु|

॥ श्रीकालीसहस्रनामस्तोत्रम् ॥

कालिकाकुलसर्वस्वे श्रीगणेशाय नमः । ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः ।

कथितोऽयं महामन्त्रः सर्वमन्त्रोत्तमोत्तमः । यमासाद्य मया

प्राप्तमैश्वर्यपदमुत्तमम् ॥ १॥ संयुक्तः परया भक्त्या यथोक्तविधिना

भवान् । कुरुतामर्चनं देव्याः त्रैलोक्यविजिगीषया ॥ २॥

श्रीपरशुराम उवाच प्रसन्नो यदि मे देवः परमेशः पुरातनः ।

रहस्यं परया देव्याः कृपया कथय प्रभो ॥ ३॥ यथार्चनं विना
होमं विना न्यासं विनाबलिम् । विना गन्धं विना पुष्पं विना
नित्योदितक्रिया ॥ ४॥ प्राणायामं विना ध्यानं विना
भूतविशोधनम् । विना जाप्यं विना दानं विना काली प्रसीदति ॥
५॥ श्रीशङ्कर उवाच । पृष्ठं त्वयोत्तमं प्राज्ञ भृगुवंशविवर्धनम् ।
भक्तानामपि भक्तोऽसि त्वमेवं साधयिष्यसि ॥ ६॥ देवीं
दानवकोटिघ्नीं लीलया रुधिरप्रियाम् । सदा स्तोत्रप्रियामुग्रां
कामकौतुकलालसाम् ॥ ७॥ सर्वदाऽऽनन्दहृदयां
वासव्यासक्तमानसाम् । माध्वीकमत्स्यमांसादिरागिणीं
रुधिरप्रियाम् ॥ ८॥ श्मशानवासिनीं प्रेतगणनृत्यमहोत्सवाम् ।
योगप्रभां योगिनीशां योगीन्द्रहृदये स्थितां ॥ ९॥ तामुग्रकालिकां
राम प्रसादयितुमर्हसि । तस्याः स्तोत्रं महापुण्यं स्वयं काल्या
प्रकाशितम् ॥ १०॥ तव तत्कथयिष्यामि श्रुत्वा वत्सावधारय ।
गोपनीयं प्रयत्नेन पठनीयं परात्परम् ॥ ११॥
यस्यैककालपठनात्सर्वे विघ्नाः समाकुलाः । नश्यन्ति दहने दीप्ते
पतङ्गा इव सर्वतः ॥ १२॥ गद्यपद्यमयी वाणी तस्य
गङ्गाप्रवाहवत् । तस्य दर्शनमात्रेण वादिनो निष्प्रभा मताः ॥
१३॥ राजानोऽपि च दासत्वं भजन्ति च परे जनाः । तस्य हस्ते
सदैवास्ति सर्वसिद्धिर्न संशयः ॥ १४॥ निशीथे मुक्तये शम्भुर्नगः
शक्तिसमन्वितः । मनसा चिन्तयेत्कालीं महाकालीति लालिताम्
॥ १५॥ पठेत्सहस्रनामाख्यं स्तोत्रं मोक्षस्य साधनम् । प्रसन्ना
कालिका तस्य पुत्रत्वेनानुकम्पते ॥ १६॥ वेधा ब्रह्मास्मृतेर्ब्रह्म

कुसुमैः पूजिता परा । प्रसीदति तथा काली यथानेन प्रसीदति
॥ १७॥ ॐ अस्य श्रीकालिकासहस्रनामस्तोत्रमहामन्त्रस्य
महाकालभैरव ऋषिः अनुष्टुप् छन्दः श्मशानकालिका देवता
महाकालिकाप्रसादसिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः ॥ ध्यानम् ।
शवारूढां महाभीमां घोरदंष्ट्रां हसन्मुखीम् । चतुर्भुजां
खड्गमुण्डवराभयकरां शिवाम् ॥ मुण्डमालाधरां देवीं लोलज्जिह्वां
दिगम्बराम् । एवं सञ्चिन्तयेत्कालीं श्मशानालयवासिनीम् ॥ अथ
स्तोत्रम् ॥ ॐ क्रीं महाकाल्यै नमः ॥ ॐ श्मशानकालिका काली
भद्रकाली कपालिनी । गुह्यकाली महाकाली कुरुकुल्ला विरोधिनी
॥ १८॥ कालिका कालरात्रिश्च महाकालनितम्बिनी ।
कालभैरवभार्या च कुलवर्त्मप्रकाशिनी ॥ १९॥ कामदा कामिनी
काम्या कामनीयस्वभाविनी । कस्तूरीरसनीलाङ्गी
कुञ्जेश्वरगामिनी ॥ २०॥ ककारवर्णसर्वाङ्गी कामिनी कामसुन्दरी
। कामार्ता कामरूपा च कामधेनुः कलावती ॥ २१॥ कान्ता
कामस्वरूपा च कामाख्या कुलपालिनी । कुलीना कुलवत्यम्बा
दुर्गा दुर्गार्तिनाशिनी ॥ २२॥ कौमारी कुलजा कृष्णा कृष्णदेहा
कृशोदरी । कृशाङ्गी कुलिशाङ्गी च क्रीङ्कारी कमला कला ॥
२३॥ करालास्या कराली च कुलकान्ताऽपराजिता । उग्रा
चोग्रप्रभा दीप्ता विप्रचित्ता महाबला ॥ २४॥ नीला घना बलाका
च मात्रामुद्रापिताऽसिता । ब्राह्मी नारायणी भद्रा सुभद्रा
भक्तवत्सला ॥ २५॥ माहेश्वरी च चामुण्डा वाराही नारसिंहिका
। वज्राङ्गी वज्रकङ्काली नृमुण्डस्रग्विणी शिवा ॥ २६॥ मालिनी

नरमुण्डाली गलद्रक्तविभूषणा । रक्तचन्दनसिक्ताङ्गी
सिन्दूरारुणमस्तका ॥ २७॥ घोररूपा घोरदंष्ट्रा घोराघोरतरा
शुभा । महादंष्ट्रा महामाया सुदती युगदन्तुरा ॥ २८॥ सुलोचना
विरूपाक्षी विशालाक्षी त्रिलोचना । शारदेन्दुप्रसन्नास्या
स्फुरत्स्मेराम्बुजेक्षणा ॥ २९॥ अट्टहासप्रसन्नास्या स्मेरवक्त्रा
सुभाषिणी । प्रसन्नपद्मवदना स्मितास्या प्रियभाषिणि ॥ ३०॥
कोटराक्षी कुलश्रेष्ठा महती बहुभाषिणी । सुमतिः कुमतिश्चण्डा
चण्डमुण्डातिवेगिनी ॥ ३१॥ प्रचण्डा चण्डिका चण्डी चर्चिका
चण्डवेगिनी । सुकेशी मुक्तकेशी च दीर्घकेशी महत्कचा ॥ ३२॥
प्रेतदेहा कर्णपूरा प्रेतपाणिसुमेखला । प्रेतासना प्रियप्रेता
प्रेतभूमिकृतालया ॥ ३३॥ श्मशानवासिनी पुण्या पुण्यदा
कुलपण्डिता । पुण्यालया पुण्यदेहा पुण्यश्लोकी च पावनी ॥
३४॥ पुत्रा पवित्रा परमा पुरापुण्यविभूषणा । पुण्यनाम्नी भीतिहरा
वरदा खड्गपाणिनी ॥ ३५॥ नृमुण्डहस्तशस्ता च छिन्नमस्ता
सुनासिका । दक्षिणा श्यामला श्यामा शान्ता पीनोन्नतस्तनी ॥
३६॥ दिगम्बरा घोररावा सृक्कान्ता रक्तवाहिनी । घोररावा शिवा
खड्गा विशङ्का मदनातुरा ॥ ३७॥ मत्ता प्रमत्ता प्रमदा
सुधासिन्धुनिवासिनी । अतिमत्ता महामत्ता सर्वाकर्षणकारिणी ॥
३८॥ गीतप्रिया वाद्यरता प्रेतनृत्यपरायणा । चतुर्भुजा दशभुजा
अष्टादशभुजा तथा ॥ ३९॥ कात्यायनी जगन्माता जगती
परमेश्वरी । जगद्धन्धुर्जगद्धात्री जगदानन्दकारिणी ॥ ४०॥
जन्ममयी हैमवती महामाया महामहा । नागयज्ञोपवीताङ्गी

नागिनी नागशायिनी ॥ ४१॥ नागकन्या देवकन्या गन्धर्वी
किन्नरेश्वरी । मोहरात्री महारात्री दारुणा भासुराम्बरा ॥ ४२॥
विद्याधरी वसुमती यक्षिणी योगिनी जरा । राक्षसी डाकिनी
वेदमयी वेदविभूषणा ॥ ४३॥ श्रुतिः स्मृतिर्महाविद्या गुह्यविद्या
पुरातनी । चिन्त्याऽचिन्त्या स्वधा स्वाहा निद्रा तन्द्रा च पार्वती
॥ ४४॥ अपर्णा निश्चला लोला सर्वविद्या तपस्विनी । गङ्गा
काशी शची सीता सती सत्यपरायणा ॥ ४५॥
नीतिस्सुनीतिस्सुरुचिस्तुष्टिः पुष्टिर्धृतिः क्षमा । वाणी
बुद्धिर्महालक्ष्मीर्लक्ष्मीर्नीलसरस्वती ॥ ४६॥ स्रोतस्वती सरस्वती
मातङ्गी विजया जया । नदी सिन्धुः सर्वमयी तारा
शून्यनिवासिनी ॥ ४७॥ शुद्धा तरङ्गिणी मेधा लाकिनी
बहुरूपिणी । स्थूला सूक्ष्मा सूक्ष्मतरा भगवत्यनुरूपिणी ॥ ४८॥
परमाणुस्वरूपा च चिदानन्दस्वरूपिणी । सदानन्दमयी सत्या
सर्वानन्दस्वरूपिणी ॥ ४९॥ सुनन्दा नन्दिनी स्तुत्या
स्तवनीयस्वभाविनी । रङ्गिणी टङ्किनी चित्रा विचित्रा चित्ररूपिणी
॥ ५०॥ पद्मा पद्मालया पद्ममुखी पद्मविभूषणा । डाकिनी
शाकिनी क्षान्ता राकिणी रुधिरप्रिया ॥ ५१॥ भ्रान्तिर्भवानी
रुद्राणी मृडानी शत्रुमर्दिनी । उपेन्द्राणी महेन्द्राणी ज्योत्स्ना
चन्द्रस्वरूपिणी ॥ ५२॥ सूर्यात्मिका रुद्रपत्नी रौद्री स्त्री प्रकृतिः
पुमान् । शक्तिर्मुक्तिर्मतिर्माता भक्तिर्मुक्तिः पतिव्रता ॥ ५३॥
सर्वेश्वरी सर्वमाता शर्वाणी हरवल्लभा । सर्वज्ञा सिद्धिदा सिद्धा
भव्या भाव्या भयापहा ॥ ५४॥ कर्त्री हर्त्री पालयित्री शर्वरी

तामसी दया । तमिस्रा तामसी स्थाणुः स्थिरा धीरा तपस्विनी
॥ ५५॥ चार्वङ्गी चञ्चला लोलजिह्वा चारुचरित्रिणी । त्रपा
त्रपावती लज्जा विलज्जा हरयौवती ॥ ५६॥ ह्री रजोवती
सत्यवती धर्मनिष्ठा श्रेष्ठा निष्ठुरवादिनी । गरिष्ठा दुष्टसंहर्त्री
विशिष्टा श्रेयसी घृणा ॥ ५७॥ भीमा भयानका भीमनादिनी भीः
प्रभावती । वागीश्वरी श्रीर्यमुना यज्ञकर्त्री यजुःप्रिया ॥ ५८॥
ऋक्सामाथर्वनिलया रागिणी शोभना सुरा । शोभनस्वरा
कलकण्ठी कम्बुकण्ठी वेणुवीणापरायणा ॥ ५९॥ वंशिनी वैष्णवी
स्वच्छा धात्री त्रिजगदीश्वरी । मधुमती कुण्डलिनी ऋद्धिः शुद्धिः
शुचिस्मिता ॥ ६०॥ रम्भोर्वशी रती रामा रोहिणी रेवती मखा ।
शङ्खिनी चक्रिणी कृष्णा गदिनी पद्मिनी तथा ॥ ६१॥ शूलिनी
परिधास्त्रा च पाशिनी शार्ङ्गपाणिनी । पिनाकधारिणी धूम्रा
सुरभी वनमालिनी ॥ ६२॥ रथिनी समरप्रीता वेगिनी रणपण्डिता
। जटिनी वज्रिणी नीला लावण्याम्बुदचन्द्रिका ॥ ६३॥ बलिप्रिया
सदापूज्या दैत्येन्द्रमथिनी तथा । महिषासुरसंहर्त्री कामिनी
रक्तदन्तिका ॥ ६४॥ रक्तपा रुधिराक्ताङ्गी रक्तखर्परधारिणी ।
रक्तप्रिया मांसरुचिर्वासवासक्तमानसा ॥ ६५॥
गलच्छोणितमुण्डाली कण्ठमालाविभूषणा । शवासना
चितान्तस्था महेशी वृषवाहिनी ॥ ६६॥ व्याघ्रत्वगम्बरा
चीनचैलिनी सिंहवाहिनी । वामदेवी महादेवी गौरी सर्वज्ञभामिनी
॥ ६७॥ बालिका तरुणी वृद्धा वृद्धमाता जरातुरा ।
सुभ्रूर्विलासिनी ब्रह्मवादिनी ब्राह्मणी सती ॥ ६८॥ सुप्तवती

चित्रलेखा लोपामुद्रा सुरेश्वरी । अमोघाऽरुन्धती तीक्ष्णा
भोगवत्यनुरागिणी ॥ ६९॥ मन्दाकिनी मन्दहासा
ज्वालामुख्यऽसुरान्तका । ज्वालामुखी असुरान्तका मानदा
मानिनी मान्या माननीया मदातुरा ॥ ७०॥ मदिरामेदुरोन्मादा
मेध्या साध्या प्रसादिनी । सुमध्याऽनन्तगुणिनी
सर्वलोकोत्तमोत्तमा ॥ ७१॥ जयदा जित्वरी जैत्री
जयश्रीर्जयशालिनी । सुखदा शुभदा सत्या सभासङ्गोभकारिणी
॥ ७२॥ शिवदूती भूतिमती विभूतिर्भूषणानना । कौमारी कुलजा
कुन्ती कुलस्त्री कुलपालिका ॥ ७३॥ कीर्तिर्यशस्विनी भूषा भूष्ठा
भूतपतिप्रिया । सुगुणा निर्गुणाऽधिष्ठा निष्ठा काष्ठा प्रकाशिनी ॥
७४॥ प्रतिष्ठिता धनिष्ठा धनदा धान्या वसुधा सुप्रकाशिनी ।
उर्वी गुर्वी गुरुश्रेष्ठा षड्गुणा त्रिगुणात्मिका ॥ ७५॥ राज्ञामाज्ञा
महाप्राज्ञा सुगुणा निर्गुणात्मिका । महाकुलीना निष्कामा सकामा
कामजीवना ॥ ७६॥ कामदेवकला रामाऽभिरामा शिवनर्तकी ।
चिन्तामणिः कल्पलता जाग्रती दीनवत्सला ॥ ७७॥ कार्तिकी
कृत्तिका कृत्या अयोध्या विषमा समा । सुमन्त्रा मन्त्रिणी घूर्णा
ह्लादिनी क्लेशनाशिनी ॥ ७८॥ त्रैलोक्यजननी हृष्टा
निर्मासामलरूपिणी । तडागनिम्नजठरा शुष्कमांसास्थिमालिनी ॥
७९॥ अवन्ती मधुरा हृद्या त्रैलोक्यापावनक्षमा ।
व्यक्ताऽव्यक्ताऽनेकमूर्ती शारभी भीमनादिनी ॥ ८०॥ क्षेमङ्करी
शाङ्करी च सर्वसम्मोहकारिणी । ऊर्ध्वतेजस्विनी क्लिन्ना
महातेजस्विनी तथा ॥ ८१॥ अद्वैता योगिनी पूज्या सुरभी

सर्वमङ्गला । सर्वप्रियङ्करी भोग्या धनिनी पिशिताशना ॥ ८२॥
भयङ्करी पापहरा निष्कलङ्का वशङ्करी । आशा तृष्णा चन्द्रकला
निद्राणा वायुवेगिनी ॥ ८३॥ सहस्रसूर्यसङ्काशा चन्द्रकोटिसमप्रभा
। निशुम्भशुम्भसंहर्त्री रक्तबीजविनाशिनी ॥ ८४॥ मधुकैटभसंहर्त्री
महिषासुरघातिनी । वह्निमण्डलमध्यस्था सर्वसत्त्वप्रतिष्ठिता ॥
८५॥ सर्वाचारवती सर्वदेवकन्याधिदेवता । दक्षकन्या
दक्षयज्ञनाशिनी दुर्गतारिणी ॥ ८६॥ इज्या पूज्या विभा भूतिः
सत्कीर्तिर्ब्रह्मचारिणी । रम्भोरुश्चतुरा राका जयन्ती वरुणा कुहूः
॥ ८७॥ मनस्विनी देवमाता यशस्या ब्रह्मवादिनी । सिद्धिदा
वृद्धिदा वृद्धिः सर्वाद्या सर्वदायिनी ॥ ८८॥ आधाररूपिणी
ध्येया मूलाधारनिवासिनी । आज्ञा प्रज्ञा पूर्णमना
चन्द्रमुख्यनुकूलिनी ॥ ८९॥ वावदूका निम्ननाभिः सत्यसन्धा
दृढव्रता । आन्वीक्षिकी दण्डनीतिस्त्रयी त्रिदिवसुन्दरी ॥ ९०॥
ज्वालिनी ज्वलिनी शैलतनया विन्ध्यवासिनी । प्रत्यया खेचरी
धैर्या तुरीया विमलाऽऽतुरा ॥ ९१॥ प्रगल्भा वारुणी क्षामा
दर्शिनी विस्फुलिङ्गिनी । भक्तिः सिद्धिः सदाप्राप्तिः प्रकाम्या
महिमाऽणिमा ॥ ९२॥ ईक्षासिद्धिर्विशित्वा च
ईशित्वोर्ध्वनिवासिनी । लघिमा चैव सावित्री गायत्री भुवनेश्वरी
॥ ९३॥ मनोहरा चिता दिव्या देव्युदारा मनोरमा । पिङ्गला
कपिला जिह्वा रसज्ञा रसिका रसा ॥ ९४॥ सुषुम्नेडा योगवती
गान्धारी नवकान्तका । पाञ्चाली रुक्मिणी राधा राध्या भामा च
राधिका ॥ ९५॥ अमृता तुलसी वृन्दा कैटभी कपटेश्वरी ।

उग्रचण्डेश्वरी वीरजननी वीरसुन्दरी ॥ ९६॥ उग्रतारा यशोदाख्या
देवकी देवमानिता । निरञ्जना चित्रदेवी क्रोधिनी कुलदीपिका ॥
९७॥ कुलरागीश्वरी ज्वाला मात्रिका द्राविणी द्रवा । योगीश्वरी
महामारी भ्रामरी बिन्दुरूपिणी ॥ ९८॥ दूती प्राणेश्वरी गुप्ता
बहुला डामरी प्रभा । कुब्जिका ज्ञानिनी ज्येष्ठा भुशुण्डी
प्रकटाकृतिः ॥ ९९॥ द्राविणी गोपिनी माया कामबीजेश्वरी प्रिया
। शाकम्भरी कोकनदा सुसत्या च तिलोत्तमा ॥ १००॥ अमेया
विक्रमा क्रूरा सम्यक्छीला त्रिविक्रमा । स्वस्तिर्हव्यवहा
प्रीतिरुक्मा धूम्रार्चिरङ्गदा ॥ १०१॥ तपिनी तापिनी विश्वभोगदा
धारिणी धरा । त्रिखण्डा रोधिनी वश्या सकला शब्दरूपिणी ॥
१०२॥ बीजरूपा महामुद्रा वशिनी योगरूपिणी ।
अनङ्गकुसुमाञ्जङ्गमेखलाञ्जङ्गरूपिणी ॥ १०३॥
अनङ्गमदनाञ्जङ्गरेखाञ्जङ्गकुशेश्वरी । अनङ्गमालिनी कामेश्वरी
सर्वार्थसाधिका ॥ १०४॥ सर्वतन्त्रमयी सर्वमोदिन्यानन्दरूपिणी ।
वज्रेश्वरी च जयिनी सर्वदुःखक्षयङ्करी ॥ १०५॥ व्रजेश्वरी
षडङ्गयुवती योगेयुक्ता ज्वालांशुमालिनी । दुराशया दुराधारा
दुर्जया दुर्गरूपिणी ॥ १०६॥ दुरन्ता दुष्कृतिहरा दुर्ध्वया
दुरतिक्रमा । हंसेश्वरी त्रिलोकस्था शाकम्भर्यनुरागिणी ॥ १०७॥
त्रिकोणनिलया नित्या परमामृतरञ्जिता । महाविद्येश्वरी श्वेता
भेरुण्डा कुलसुन्दरी ॥ १०८॥ त्वरिता भक्तिसंयुक्ता भक्तिवश्या
सनातनी । भक्तानन्दमयी भक्तभाविता भक्तशङ्करी ॥ १०९॥
सर्वसौन्दर्यनिलया सर्वसौभाग्यशालिनी । सर्वसम्भोगभवना

सर्वसौख्यानुरूपिणी ॥ ११०॥ कुमारीपूजनरता
कुमारीव्रतचारिणी । कुमारीभक्तिसुखिनी कुमारीरूपधारिणी ॥
१११॥ कुमारीपूजकप्रीता कुमारीप्रीतिदप्रिया । कुमारीसेवकासङ्गा
कुमारीसेवकालया ॥ ११२॥ आनन्दभैरवी बालभैरवी बटुभैरवी
। श्मशानभैरवी कालभैरवी पुरभैरवी ॥ ११३॥ महाभैरवपत्नी च
परमानन्दभैरवी । सुरानन्दभैरवी च उन्मादानन्दभैरवी ॥ ११४॥
यज्ञानन्दभैरवी च तथा तरुणभैरवी । ज्ञानानन्दभैरवी च
अमृतानन्दभैरवी ॥ ११५॥ महाभयङ्करी तीव्रा तीव्रवेगा तरस्विनी
। त्रिपुरा परमेशानी सुन्दरी पुरसुन्दरी ॥ ११६॥ त्रिपुरेशी
पञ्चदशी पञ्चमी पुरवासिनी । महासप्तदशी चैव षोडशी
त्रिपुरेश्वरी ॥ ११७॥ महाङ्कशस्वरूपा च महाचक्रेश्वरी तथा ।
नवचक्रेश्वरी चक्रेश्वरी त्रिपुरमालिनी ॥ ११८॥ राजचक्रेश्वरी राज्ञी
महात्रिपुरसुन्दरी । सिन्दूरपूररुचिरा श्रीमन्त्रिपुरसुन्दरी ॥ ११९॥
सर्वाङ्गसुन्दरी रक्तारक्तवस्त्रोत्तरीयका ।
यवायावकसिन्दूररक्तचन्दनधारिणी ॥ १२०॥
यवायावकसिन्दूररक्तचन्दनरूपधृक् । चमरी बालकुटिला निर्मला
श्यामकेशिनी ॥ १२१॥ वज्रमौक्तिकरत्नाढ्या किरीटकुण्डलोज्ज्वला
। रत्नकुण्डलसंयुक्ता स्फुरद्गण्डमनोरमा ॥ १२२॥
कुञ्जेश्वरकुम्भोत्थमुत्तारञ्जितनासिका ।
मुक्ताविद्धममाणिक्यहाराद्यस्तनमण्डला ॥ १२३॥
सूर्यकान्तेन्दुकान्ताढ्या स्पर्शाश्मगलभूषणा ।
बीजपूरस्फुरद्बीजदन्तपङ्क्तिरनुत्तमा ॥ १२४॥

कामकोदण्डकाभुग्नभूकटाक्षप्रवर्षिणी । ब्रुग्न चुर्वेद्
मातङ्गकुम्भवक्षोजा लसत्कनकदक्षिणा ॥ १२५॥
मनोज्ञशष्कुलीकर्णा हंसीगतिविडम्बिनी ।
पद्मरागाङ्गदद्योतद्वोश्चतुष्कप्रकाशिनी ॥ १२६॥
कर्पूरागरुकस्तूरीकुङ्कुमद्रवलेपिता ।
विचित्ररत्नपृथिवीकल्पशाखितलस्थिता ॥ १२७॥
रत्नदीपस्फुरद्रत्नसिंहासननिवासिनी । षड्भुजभेदनकरी
परमानन्दरूपिणी ॥ १२८॥ सहस्रदलपद्मान्ता चन्द्रमण्डलवर्तिनी
। ब्रह्मरूपा शिवक्रोडा नानासुखविलासिनी ॥ १२९॥
हरविष्णुविरिञ्चेन्द्रग्रहनायकसेविता । शिवा शैवा च रुद्राणी
तथैव शिवनादिनी ॥ १३०॥ महादेवप्रिया देवी तथैवानङ्गमेखला
। डाकिनी योगिनी चैव तथोपयोगिनी मता ॥ १३१॥ माहेश्वरी
वैष्णवी च भ्रामरी शिवरूपिणी । अलम्बुसा भोगवती क्रोधरूपा
सुमेखला ॥ १३२॥ गान्धारी हस्तिजिह्वा च इडा चैव शुभङ्करी ।
पिङ्गला दक्षसूत्री च सुषुम्ना चैव गान्धिनी ॥ १३३॥ भगात्मिका
भगाधारा भगेशी भगरूपिणी । लिङ्गाख्या चैव कामेशी त्रिपुरा
भैरवी तथा ॥ १३४॥ लिङ्गगीतिस्सुगीतिश्च लिङ्गस्था
लिङ्गरूपधृक् । लिङ्गमाला लिङ्गभवा लिङ्गालिङ्गा च पावकी ॥
१३५॥ भगवती कौशिकी च प्रेमरूपा प्रियंवदा । गृध्ररूपी
शिवारूपा चक्रेशी चक्ररूपधृक् ॥ १३६॥ दृष्ट
आत्मयोनिर्ब्रह्मयोनिर्गद्योनिरयोनिजा । भगरूपा भगस्थात्री
भगिनी भगमालिनी ॥ १३७॥ भगात्मिका भगाधारा रूपिणी

भगशालिनी । लिङ्गाभिधायिनी लिङ्गप्रिया लिङ्गनिवासिनी ॥
१३८॥ लिङ्गस्था लिङ्गिनी लिङ्गरूपिणी लिङ्गसुन्दरी ।
लिङ्गगीतिर्महाप्रीतिर्भगगीतिर्महासुखा ॥ १३९॥ लिङ्गनामसदानन्दा
भगनामसदारतिः । भगनामसदानन्दा लिङ्गनामसदारतिः ॥
१४०॥ लिङ्गमालकराभूषा भगमालाविभूषणा । भगलिङ्गामृतवृता
भगलिङ्गामृतात्मिका ॥ १४१॥ भगलिङ्गार्चनप्रीता
भगलिङ्गस्वरूपिणी । भगलिङ्गस्वरूपा च भगलिङ्गसुखावहा ॥
१४२॥ स्वयम्भूकुसुमप्रीता स्वयम्भूकुसुमार्चिता ।
स्वयम्भूकुसुमप्राणा स्वयम्भूकुसुमोत्थिता ॥ १४३॥
स्वयम्भूकुसुमस्नाता स्वयम्भूपुष्पतर्पिता । स्वयम्भूपुष्पघटिता
स्वयम्भूपुष्पधारिणी ॥ १४४॥ स्वयम्भूपुष्पतिलका
स्वयम्भूपुष्पचर्चिता । स्वयम्भूपुष्पनिरता स्वयम्भूकुसुमाग्रहा ॥
१४५॥ स्वयम्भूपुष्पयज्ञेशा स्वयम्भूकुसुमालिका । यज्ञाशा
यज्ञाङ्गा स्वयम्भूपुष्पनिचिता स्वयम्भूकुसुमार्चिता ॥
१४६॥ कुसुमप्रिया स्वयम्भूकुसुमादानलालसोन्मत्तमानसा ।
स्वयम्भूकुसुमानन्दलहरी स्निग्धदेहिनी ॥ १४७॥
स्वयम्भूकुसुमाधारा स्वयम्भूकुसुमाकुला । स्वयम्भूपुष्पनिलया
स्वयम्भूपुष्पवासिनी ॥ १४८॥ स्वयम्भूकुसुमस्निग्धा
स्वयम्भूकुसुमात्मिका । स्वयम्भूपुष्पकरिणी स्वयम्भूपुष्पमालिका
॥ १४९॥ स्वयम्भूकुसुमन्यासा स्वयम्भूकुसुमप्रभा ।
स्वयम्भूकुसुमज्ञाना स्वयम्भूपुष्पभोगिनी ॥ १५०॥
स्वयम्भूकुसुमोल्लासा स्वयम्भूपुष्पवर्षिणी । स्वयम्भूकुसुमानन्दा

स्वयम्भूपुष्पपुष्पिणी ॥ १५१॥ स्वयम्भूकुसुमोत्साहा
स्वयम्भूपुष्परूपिणी । स्वयम्भूकुसुमोन्मादा स्वयम्भूपुष्पसुन्दरी ॥
१५२॥ स्वयम्भूकुसुमाराध्या स्वयम्भूकुसुमोद्भवा ।
स्वयम्भूकुसुमाव्यग्रा स्वयम्भूपुष्पपूर्णिता ॥ १५३॥
स्वयम्भूपूजकप्राज्ञा स्वयम्भूहोतृमात्रिका । स्वयम्भूदातृक्षित्री
स्वयम्भूभक्तभाविका ॥ १५४॥ स्वयम्भूकुसुमप्रीता
स्वयम्भूपूजकप्रिया । स्वयम्भूवन्दकाधारा स्वयम्भूनिन्दकान्तका ॥
१५५॥ स्वयम्भूप्रदसर्वस्वा स्वयम्भूप्रदपुत्रिणी । स्वयम्भूप्रदसस्मेरा
स्वयम्भूतशरीरिणी ॥ १५६॥ सर्वलोकोद्भवप्रीता
सर्वकालोद्भवात्मिका । सर्वकालोद्भवोद्भावा सर्वकालोद्भवोद्भवा
॥ १५७॥ कुन्दपुष्पसमाप्रीतिः कुन्दपुष्पसमारतिः ।
कुन्दगोलोद्भवप्रीता कुन्दगोलोद्भवात्मिका ॥ १५८॥ स्वयम्भूर्वा
शिवा शक्ता पाविनी लोकपाविनी । कीर्तिर्यशस्विनी मेधा विमेधा
सुरसुन्दरी ॥ १५९॥ अश्विनी कृत्तिका पुष्या तेजस्वी
चन्द्रमण्डला । सूक्ष्मा सूक्ष्मप्रदा सूक्ष्मासूक्ष्मभयविनाशिनी ॥
१६०॥ वरदाऽभयदा चैव मुक्तिबन्धविनाशिनी । कामुकी कामदा
क्षान्ता कामाख्या कुलसुन्दरी ॥ १६१॥ सुखदा दुःखदा मोक्षा
मोक्षदार्थप्रकाशिनी । दुष्टादुष्टमती चैव सर्वकार्यविनाशिनी ॥
१६२॥ शुक्रधारा शुक्ररूपा शुक्रसिन्धुनिवासिनी । शुक्रालया
शुक्रभोगा शुक्रपूजा सदारतिः ॥ १६३॥ शुक्रपूज्या
शुक्रहोमसन्तुष्टा शुक्रवत्सला । शुक्रमूर्तिः शुक्रदेहा
शुक्रपूजकपुत्रिणी ॥ १६४॥ शुक्रस्था शुक्रिणी शुक्रसंस्पृहा

शुक्रसुन्दरी । शुक्रस्नाता शुक्रकरी शुक्रसेव्यातिशुक्रिणी ॥ १६५॥
महाशुक्रा शुक्रभवा शुक्रवृष्टिविधायिनी । शुक्राभिधेया शुक्रार्हा
शुक्रवन्दकवन्दिता ॥ १६६॥ शुक्रानन्दकरी शुक्रसदानन्दविधायिनी
। शुक्रोत्साहा सदाशुक्रपूर्णा शुक्रमनोरमा ॥ १६७॥
शुक्रपूजकसर्वस्था शुक्रनिन्दकनाशिनी । शुक्रात्मिका
शुक्रसम्पच्छुक्राकर्षणकारिणी ॥ १६८॥ रक्ताशया रक्तभोगा
रक्तपूजासदारतिः । रक्तपूज्या रक्तहोमा रक्तस्था रक्तवत्सला ॥
१६९॥ रक्तपूर्णा रक्तदेहा रक्तपूजकपुत्रिणी । रक्ताख्या रक्तिनी
रक्तसंस्पृहा रक्तसुन्दरी ॥ १७०॥ रक्ताभिदेहा रक्तार्हा
रक्तवन्दकवन्दिता । महारक्ता रक्तभवा रक्तवृष्टिविधायिनी ॥
१७१॥ रक्तस्नाता रक्तप्रीता रक्तसेव्यातिरक्तिनी । रक्तानन्दकरी
रक्तसदानन्दविधायिनी ॥ १७२॥ रक्तारक्ता रक्तपूर्णा
रक्तसेव्यक्षिणीरमा । रक्तसेव्या मनोरमा रक्तसेवकसर्वस्वा
रक्तनिन्दकनाशिनी ॥ १७३॥ रक्तात्मिका रक्तरूपा
रक्ताकर्षणकारिणी । रक्तोत्साहा रक्तव्यग्रा रक्तपानपरायणा ॥
१७४॥ रक्तोत्साहा रक्ताढ्या शोणितानन्दजननी
कल्लोलस्निग्धरूपिणी । साधकान्तर्गता देवी पार्वती पापनाशिनी
॥ १७५॥ साधूनां हृदिसंस्थात्री साधकानन्दकारिणी । साधकानां
च जननी साधकप्रियकारिणी ॥ १७६॥
साधकप्रचुरानन्दसम्पत्तिसुखदायिनी । साधका साधकप्राणा
साधकासक्तमानसा ॥ १७७॥ शारदा
साधकोत्तमसर्वस्वासाधका भक्तरक्तपा । भक्तवत्सला

साधकानन्दसन्तोषा साधकारिविनाशिनी ॥ १७८॥ आत्मविद्या
ब्रह्मविद्या परब्रह्मकुटुम्बिनी । त्रिकूटस्था पञ्चकूटा
सर्वकूटशरीरिणी ॥ १७९॥ सर्ववर्णमयी वर्णजपमालाविधायिनी
। इति श्रीकालिकानाम्नां सहस्रं शिवभाषितम् ॥ १८०॥
फलश्रुतिः गुह्यात् गुह्यतरं साक्षान्महापातकनाशनम् । पूजाकाले
निशीथे च सन्ध्ययोरुभयोरपि ॥ १॥ लभते गाणपत्यं स यः
पठेत्साधकोत्तमः । यः पठेत्पाठयेद्वापि शृणोति श्रावयेदपि ॥
२॥ सर्वपापविनिर्मुक्तः स याति कालिकापदम् । श्रद्धयाऽश्रद्धया
वापि यः कश्चिन्मानवः पठेत् ॥ ३॥ दुर्गाहर्गतं तीर्त्वा स याति
कालिकापदम् । वन्ध्या वा काकवन्ध्या वा मृतपुत्रा च याङ्गना ॥
४॥ श्रुत्वा स्तोत्रमिदं पुत्रान् लभते चिरजीविनः । यं यं कामयते
कामं पठन् स्तोत्रमनुत्तमम् ॥ ५॥ देवीवरप्रदानेन तं तं प्राप्नोति
नित्यशः । स्वयम्भूकुसुमैः शुक्लैः सुगन्धिकुसुमान्वितैः ॥ ६॥
गुरुविष्णुमहेशानामभेदेन महेश्वरी । समन्ताद्भावयेन्मन्त्री महेशो
नात्र संशयः ॥ ७॥ स शाक्तः शिवभक्तश्च स एव वैष्णवोत्तमः ।
सम्पूज्य स्तौति यः कालीमद्वैतभावमावहन् ॥ ८॥ देव्यानन्देन
सानन्दो देवीभक्त्यैकभक्तिमान् । स एव धन्यो यस्यार्थे महेशो
व्यग्रमानसः ॥ ९॥ कामयित्वा यथाकामं स्तवमेनमुदीरयेत् ।
सर्वरोगैः परित्यक्तो जायते मदनोपमः ॥ १०॥ चक्रं वा स्तवमेनं
वा धारयेदङ्गसङ्गतम् । विलिख्य विधिवत्साधुः स एव
कालिकातनुः ॥ ११॥ देव्यै निवेदितं यद्यत्तस्यांशं भक्षयेन्नरः ।
दिव्यदेहधरो भूत्वा देव्याः पार्श्वधरो भवेत् ॥ १२॥ नैवेद्यनिन्दकं

दृष्ट्वा नृत्यन्ति योगिनीगणाः । रक्तपानोद्यतास्सर्वा
मांसास्थिचर्वणोद्यताः ॥ १३॥ तस्मान्निवेदितं देव्यै दृष्ट्वा श्रुत्वा च
मानवः । न निन्देन्मनसा वाचा कुष्ठव्याधिपराङ्मुखः ॥ १४॥
आत्मानं कालिकात्मानं भावयन् स्तौति यः शिवाम् । शिवोपमं
गुरुं ध्यात्वा स एव श्रीसदाशिवः ॥ १५॥ यस्यालये तिष्ठति
नूनमेतत्स्तोत्रं भवान्या लिखितं विधिज्ञैः ।
गोरोचनालक्तककुङ्कुमाक्तकर्पूरसिन्दूरमधुद्रवेण ॥ १६॥ न तत्र
चोरस्य भयं न हास्यो न वैरिभिर्नाऽऽनिवहिभीतिः ।
उत्पातवायोरपि नाऽत्रशङ्का लक्ष्मीः स्वयं तत्र वसेदलोला ॥
१७॥ स्तोत्रं पठेत्तदनन्तपुण्यं देवीपदाम्भोजपरो मनुष्यः ।
विधानपूजाफलमेव सम्यक् प्राप्नोति सम्पूर्णमनोरथोऽसौ ॥ १८॥
मुक्ताः श्रीचरणारविन्दनिरताः स्वर्गामिनो भोगिनो
ब्रह्मोपेन्द्रशिवात्मकार्चनरता लोकेऽपि संलेभिरे ।
श्रीमच्छङ्करभक्तिपूर्वकमहादेवीपदध्यायिनो मुक्तिर्भुक्तिमतिः स्वयं
स्तुतिपराभक्तिः करस्थायिनी ॥ १९॥ इति
श्रीकालिकाकुलसर्वस्वे हरपरशुरामसंवादे
श्रीकालिकासहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

॥ समिष्टिध्यानम् ॥

अव्ययमकुलममेयं विगलितसदसद्विवेककल्लोलम् । जयति
प्रकाशविभवस्फीतं काल्याः परं धाम ॥

श्रीसार्धशतिके -

“द्वादशारं महाचक्रं रश्मिरूपं प्रकीर्तितम् ।

नाम चैव प्रवक्ष्यामि रश्मीनां तु यदास्थितम् ॥१॥

सृष्टिः स्थितिश्च संहारो रक्तकाली तथैव च । स्वकाली यमकाली
च मृत्युकाली तथैव च ॥२॥

रुद्रश्च परमार्कश्च मार्तण्डश्च ततः परः । कालाग्निरुद्रकाली च
महाकाल्यभिधा पुनः ॥३॥

महाभैरवशब्दश्च घोराशब्दस्ततः परः । चण्डकालीपदं चान्ते
त्रयोदश उदाहृताः ॥४॥

१ श्रीपञ्चशतिकादौ -

मन्त्रोदया व्योमरूपा व्योमस्था व्योमवर्जिता ।

सर्वा सर्वविनिर्मुक्ता विश्वस्मिन्सृष्टिनाशिनी ॥१॥

या कला विश्वविभवा सृष्ट्यर्थकरणक्षमा ।

यदन्तः शान्तिमायाति सृष्टिकालीति सा स्मृता ॥२॥

२ श्रीपञ्चशतिके -

ड चैषा चक्षुषा ग्राह्या न च सर्वेन्द्रियस्थिता ।

निर्गुणा निरहङ्कारा रञ्जयेद्विश्वमण्डलम् ॥१॥

सा कला तु यदुत्पन्ना सा ज्ञेया रक्तकालिका ॥२॥

३ श्रीपञ्चशतिकेऽपि -

“हासिनी पौद्गली येयं बालाग्रशतकल्पना । कल्पते सर्वदेहस्था

स्थितिः सर्गस्य कारिणी ॥१॥

यदुत्पन्ना तु सा देवी पुनस्तत्रैव लीयते । तां विद्धि देवदेवेश

स्थितिकालीं महेश्वर ॥२॥

४ श्रीपञ्चशतिके —

यमरूपस्वरूपस्था रूपातीतस्वरूपगा । सा कला लीयते यस्यां
यमकाली तु सा स्मृता ॥१॥

५ श्रीपञ्चशतिके —

चण्डकाली शुद्धवर्णा यामृतग्रसनोद्यता । भावाभावविनिर्मुक्ता
विश्वसंहाररूपिणी ॥१॥

यत्र सा याति विलयं सा च संहारकालिका ॥२॥

६ श्रीपञ्चशतिके —

ओमित्येषा कुलेशानी मृत्युकालान्तपातिनी । मृत्युकालकला
यस्याः प्रविशेद्विग्रहं शिव ॥१॥

तदा सा मृत्युकालीति ज्ञेया गिरिसुताधव ॥२॥

७ श्रीपञ्चशतिकादौ श्रीक्रमसद्भावद्वारके-

“इदं सर्वमसर्वं यत्संहारान्तं तु नित्यशः ।

कुटिलेक्षणरेखान्तग्रस्तमस्तमितं च यत् ॥

ततो बोधरसाविष्टा स्पन्दमाना निराकुला ।

दीधितिनां सहस्रं यद्वमेद्य पिबते भृशम् ॥

सा कला लीयते यस्यं रुद्रकालीति सा स्मृता ॥”

८ श्रीपञ्चशतिके —

गमागमसुगम्यस्था महाबोधावलोकिनी ।

मायामलविनिर्मुक्ता विज्ञानामृतनन्दिनी ॥ सर्वलोकस्य कल्याणी

रुद्रा रुद्र सुखप्रदा यत्रैव शाम्यति कला रुद्रकालीति सा स्मृता॥

भेदस्य द्रावणाद्भद्रा भद्रसिद्धिकरीति या ॥

९श्रीपञ्चशतिकेऽपि —

शब्दब्रह्मपदातीता षट्त्रिंशान्तनवान्तगा ।

ब्रह्माण्डखण्डादुत्तीर्णा मार्तण्डी मूर्तिरव्यया ॥१॥

सा कला लीयते यस्यां मार्तण्डी कालिकोच्यते ॥२॥

१०श्रीपञ्चशतिके —

एकाकिनी चैकवीरा सुसूक्ष्मा सूक्ष्मवर्जिता ।

परमात्मपदावस्था परापरस्वरूपिणी ॥१॥

सा कला पररूपेण यत्र संलीयते शिव ।

सा कला परमार्केति ज्ञेया भस्माङ्गभूषण ॥२॥

११श्रीपञ्चशतिके —

वरदा विश्वरूपा च गुणातीता परा कला । अघोषा सास्वरारावा

कालाग्निग्रसनोद्यता ॥१॥

निरामया निराकारा यस्यां सा शाम्यति स्फुटम् ।

कालाग्निरुद्रकालीति सा ज्ञेयामरवन्दित ॥२॥

१२श्रीपञ्चशतिकेऽपि-

ऋतोज्ज्वला महादीप्ता सूर्यकोटिसमप्रभा ।

कलाकलङ्करहिता कालस्य कलनोद्यता ॥१॥

यत्र सा लयमाप्नोति कालकालीति सा स्मृता ॥२॥

१३श्रीपञ्चशतिके —

दशसप्तविसर्गस्था महाभैरवभीषणा । संहरेद्भैरवान्सर्वान्विश्वं च

सुरपूजित ॥१॥

सान्तः शाम्यति यस्यां च सा स्याद्भरितभैरवी ।

महाभैरवचण्डोग्रघोरकाली परा च सा ॥२॥

॥ कश्मीरक्रमेनवदुर्गामन्त्रतालिका॥

प्रस्तुत मन्त्रों का संग्रह श्रीरुद्रयामलोकनवदुर्गापूजाकल्प से किया गया है। श्रीरुद्रयामल के नवदुर्गापूजाकल्प में कश्मीरक्रम के अनुसार नवरात्र की विधि तथा नवदुर्गाओं के मन्त्रों का उद्धार बताया गया है। कश्मीर क्रम की संक्षिप्त नवरात्र विधि के अनुसार निम्न प्रकार से साधना के। कश्मीर क्रम की नवदुर्गाओं की पूजा करे। विस्तार से पूजा करने में असमर्थ हो तो केवल पाद्य, अर्घ्य, आचमनीय, गन्ध तथा पुष्प से पंचोपचार पूजन करे। कश्मीरक्रम के अनुसार

दुर्गागायत्री निम्न है-ॐ सुभगायै काममालिन्यै तन्नो दुर्गा

प्रचोदयात्॥

कश्मीर क्रम के अनुसार चण्डी का पाठ करे। [चण्डीसप्तशति की एक प्राचीन कश्मीरीपाण्डुलिपि के अनुसार पाठक्रम— न्यास, पूजा, कवच, कीलक, अर्गला, नवार्णमंत्रजप, दुर्गासप्तशति, नवार्णमंत्रजप, लघुस्तव , इन्द्राक्षी स्तोत्र , ज्वालामुखीमन्त्रजप, पृथ्विधराचार्यकृत लघुसप्तशतिस्तोत्र]

चण्डीपाठ में असमर्थ हों तो शक्ति के अनुसार पंचस्तवी, इन्द्राक्षीस्तोत्र , कालिका स्तोत्र , क्रमस्तोत्र , दुर्वासामहिम्नइत्यादि स्तोत्रों का पाठ करे। पंचस्तवी के पाठ में असमर्थ हों तो केवल लघु स्तोत्र का पाठ करे ।

कुमारी कन्याओं की पूजा करे ।

कश्मीर क्रम की विस्तृत नवरात्र विधि का उल्लेख श्री शक्तिसंगमतंत्र में प्राप्त है जिज्ञासु वहाँ देखे अस्तु। कश्मीर क्रम की नवदुर्गाओं के नाम प्रचलित नवदुर्गाओं के नाम से भिन्न है।

॥ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः॥

शैलपुत्री - ॐ ह्रीं सौः शैलपुत्री श्रीं स्वाहा ॥१॥ या ॐ ह्रीं श्रीं
ऐं सौः सौः ऐं श्रीं ह्रीं शैलपुत्र्यै नमः स्वाहा ॥१॥

ब्रह्मचारिणी - ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं सः ब्रह्मचारिणी ऐं फट् स्वाहा
॥२॥

चण्डघण्टा - ॐ क्लीं सौः श्रीं ह्रीं ऐं सौः चण्डघण्टायै नमः
स्वाहा ॥३॥

कुष्माण्डा - ॐ श्रीं ह्रीं क्रीं कूष्माण्ड्यै नमः स्वाहा ॥४॥

स्कन्दमाता - ॐ ह्रीं श्रीं हौः स्कन्दमात्रे हः हः फट् स्वाहा ॥५॥

कात्यायनी - ॐ ह्रीं कात्यायन्यै नमः स्वाहा ॥६॥

कालरात्रि - ॐ श्रीं ह्रीं ह्रीं श्रीं ॐ कालरात्रि क्लीं ऐं सः फट्
स्वाहा ॥७॥

महागौरी - ॐ श्रीं सौः गीं गूं महागौर्यै नमः स्वाहा ॥८॥

देवदूती - ॐ ऐं क्लीं सौः श्रीं ह्रीं देवदूति श्रीं फट् ठः ठः ठः
स्वाहा ॥९॥

अर्जुन-कृत श्रीदुर्गा-स्तवन

विनियोग - ॐ अस्य श्रीभगवती दुर्गा स्तोत्र मन्त्रस्य
श्रीकृष्णार्जुन स्वरूपी नर नारायणो ऋषिः, अनुष्टुप् छन्द,
श्रीदुर्गा देवता, ह्रीं बीजं, ऐं शक्ति, श्रीं कीलकं, मम अभीष्ट
सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगः।

ऋष्यादिन्यास- श्रीकृष्णार्जुन स्वरूपी नर नारायणो ऋषिभ्यो
नमः शिरसि, अनुष्टुप् छन्दसे नमः मुखे, श्रीदुर्गा देवतायै नमः
हृदि, ह्रीं बीजाय नमः गुह्ये, ऐं शक्त्यै नमः पादयो, श्रीं कीलकाय
नमः नाभौ, मम अभीष्ट सिद्ध्यर्थे जपे विनियोगाय नमः सर्वांगे।
कर न्यास - ॐ ह्रां अंगुष्ठाभ्याम नमः, ॐ ह्रीं तर्जनीभ्यां
स्वाहा, ॐ ह्रं मध्यमाभ्याम वषट्, ॐ ह्रैं अनामिकाभ्यां हुं, ॐ
ह्रौं कनिष्ठाभ्यां वौष्ट, ॐ ह्रः करतल करपृष्ठाभ्यां फट्।
अंग-न्यास -ॐ ह्रां हृदयाय नमः, ॐ ह्रीं शिरसें स्वाहा, ॐ ह्रं
शिखायै वषट्, ॐ ह्रैं कवचायं हुं, ॐ ह्रौं नैत्र-त्रयाय वौष्ट, ॐ
ह्रः अस्त्राय फट्।

ध्यान - सिंहस्था शशि-शेखरा मरकत-प्रख्या चतुर्भिर्भुजैः, शंख
चक्र-धनुः-शरांश्च दधती नेत्रैस्त्रिभिः शोभिता। आमुक्तांगद-हार-
कंकण-रणत्-कांची-क्वणन् नूपुरा, दुर्गा दुर्गति-हारिणी भवतु नो
रत्नोल्लसत्-कुण्डला।।

मानस पूजन - ॐ ह्रीं दुं दुर्गायै नमः लं पृथिव्यात्मकं गन्धं
समर्पयामि। ॐ ह्रीं दुं दुर्गायै नमः हं आकाशात्मकं पुष्पं
समर्पयामि। ॐ ह्रीं दुं दुर्गायै नमः यं वाय्वात्मकं धूपं घ्रापयामि।
ॐ ह्रीं दुं दुर्गायै नमः रं वह्न्यात्मकं दीपं दर्शयामि। ॐ ह्रीं दुं
दुर्गायै नमः वं अमृतात्मकं नैवेद्यं निवेदयामि। ॐ ह्रीं दुं दुर्गायै
नमः सं सर्वात्मकं ताम्बूलं समर्पयामि।

श्रीअर्जुन उवाच - नमस्ते सिद्ध-सेनानि, आर्ये मन्दर-वासिनी,
कुमारी कालि कापालि, कपिले कृष्ण-पिंगले।। भद्र-कालि!

नमस्तुभ्यं, महाकालि नमोऽस्तुते। चण्डि चण्डे नमस्तुभ्यं, तारिणि वर-वर्णिनि॥ कात्यायनि महा-भागे, कराळि विजये जये, शिखि पिच्छ-ध्वज-धरे, नानाभरण-भूषिते॥ अटूट-शूल-प्रहरणे, खड्ग-खेटक-धारिणे, गोपेन्द्रस्यानुजे ज्येष्ठे, नन्द-गोप-कुलोद्भवे॥

महिषासृक्-प्रिये नित्यं, कौशिकि पीत-वासिनि, अट्टहासे कोक-मुखे, नमस्तेऽस्तु रण-प्रिये॥ उमे शाकम्भरि श्वेते, कृष्णे कैटभ-नाशिनि, हिरण्याक्षि विरूपाक्षि, सुधूरासि नमोऽस्तु ते॥

वेद-श्रुति-महा-पुण्ये, ब्रह्मण्ये जात-वेदसि, जम्बू-कटक-चैत्येषु, नित्यं सन्निहितालये॥ त्वं ब्रह्म-विद्यानां, महा-निद्रा च देहिनाम्। स्कन्ध-मातर्भगवति, दुर्गे कान्तार-वासिनि॥

स्वाहाकारः स्वधा चैव, कला काष्ठा सरस्वती। सावित्री वेद-माता च, तथा वेदान्त उच्यते॥ स्तुतासि त्वं महा-देवि विशुद्धेनान्तरात्मा। जयो भवतु मे नित्यं, त्वत्-प्रसादाद् रणाजिरे॥ कान्तार-भय-दुर्गेषु, भक्तानां चालयेषु च। नित्यं वससि पाताले, युद्धे जयसि दानवान्॥ त्वं जम्भिनी मोहिनी च, माया ह्रीः श्रीस्तथैव च। सन्ध्या प्रभावती चैव, सावित्री जननी तथा॥ तुष्टिः पुष्टिर्धृतिदीप्तिश्चन्द्रादित्य-विवर्धनी। भूतिर्भूति-मतां संख्ये, वीक्ष्यसे सिद्ध-चारणैः॥

फल-श्रुति ॥ यः इदं पठते स्तोत्रं, कल्यं उत्थाय मानवः। यक्ष-रक्षः-पिशाचेभ्यो, न भयं विद्यते सदा॥ न चापि रिपवस्तेभ्यः, सर्पाद्या ये च दंष्ट्रिणः। न भयं विद्यते तस्य, सदा राज-कुलादपि॥ विवादे जयमाप्नोति, बद्धो मुच्येत बन्धनात्। दुर्गं

तरति चावश्यं, तथा चोरैर्विमुच्यते॥संग्रामे विजयेन्नित्यं, लक्ष्मीं प्राप्नोति केवलाम्। आरोग्य-बल-सम्पन्नो, जीवेद् वर्ष-शतं तथा॥

यन्त्र ३४ का

यह यन्त्र देवी कालिका का यन्त्र है। सर्वमङ्गल सर्वसिद्धिप्रदायक यन्त्र ।

प्रत्येक वर्ण के साथ मंत्र के उच्चारण का विधान है। दीपावली की रात्रि को अनार की कलम से अष्टगन्ध की स्याही के साथ १०८ बार मन्त्रोच्चारण यन्त्र लिखें अथवा ४० दिन तक लगातार लिखें। बाद में उन पत्रों को नदी में प्रवाहित करने का विधान है। ((अष्टगन्ध- कपूर, केसर, कस्तूरी, गोरोचन, लाल चन्दन, सफेद चन्दन, बर्किया हरताल, अगर, तगर))

ॐ सत्तो पुत्री कालिका (७) बाराह वर्ष कुमार (१२) एको माई परमेश्वरी (१) चौदाह भवन निवास (१४) दोहीं पखी निर्मली (२) तेराह देवी देव (१३) अष्ट भुजी परमेश्वरी (८) ग्यारह रूद्र सेन (११) सोलाह कला सम्पूर्ण (१६) त्रिनयनी भरपूर (३) दशो द्वारी निर्मली (१०) पञ्च करे कल्याण (५) नौ निहारी (९) षट् दर्शनी (६) पन्द्रह तिथि जान (१५) चौह कूटी (४) निर्मली कर काली कल्याण ॥

॥ॐ ऐं ह्रीं क्लीं चामुण्डायै विद्मः॥

(अन्यत्र: - सात पूनम कालका (७) बाराह वरस कवार (१२) एको देवी जानिये (१) चौदह भुवन द्वार (१४) द्वि पक्षे निर्मलिये (२) तेरह देवन देव (१३) अष्टभुजी परमेश्वरी (८) ग्यारह रूद्र देवता (११) सोलाह कला सम्पूर्ण (१६) तीन नयन भरपूर (३) दसो द्वारी (१०) तु ही मां , पान्चो बाजे नूर (५) नव निधि (९) षडदर्शनी (६) पन्द्रह तिथि जान (१५) चारो युग (४) में कालका , कर काली कल्याण ॥)

प्रथमं शैलपुत्री च द्वितीयं ब्रह्मचारिणी। तृतीयं चन्द्रघण्टेति
कूष्माण्डेति।चतुर्थकम्॥ पंचमं स्कन्दमातेति षष्ठं कात्यायनीति
च। सप्तमं कालरात्रीति महागौरीति चाष्टमम्॥ नवमं सिद्धिदात्री
च नवदुर्गा प्रकीर्तिता:

१	१२	१	१४
२	१३	८	११
१६	३	१०	५
८	६	१५	४

७	१२	१	१४
२	१३	८	११
१६	३	१०	५
९	६	१५	४

८	१	६
३	५	७
४	९	२

